EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.12.2021.
COM(2021) 802 final

2021/0426 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o energetskim svojstvima zgrada (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2021) 430 final} - {SWD(2021) 453 final} - {SWD(2021) 454 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Revizija Direktive o energetskim svojstvima zgrada dio je programa rada Komisije iz 2021. „Spremni za 55 %” i njome se dopunjuju druge sastavnice paketa predloženog u srpnju 2021.[1], kojim se utvrđuje vizija za uspostavu fonda zgrada s nultim emisijama do 2050. Kao što je već navedeno u akcijskom planu za klimu[2], riječ je o ključnom zakonodavnom instrumentu za ostvarivanje ciljeva dekarbonizacije do 2030. i 2050. Nadovezuje se na ključne sastavnice triju značajnih područja[3] strategije za val obnove[4], uključujući namjeru da se predlože obvezni minimalni standardi energetskih svojstava, nakon procjene učinka u kojoj se razmatraju njihovo područje primjene, vremenski raspored, postupno uvođenje i popratne politike potpore. S obzirom na potrebu za odgovarajućim postupcima savjetovanja i procjene učinka, predložena revizija mogla bi uslijediti tek nešto kasnije od prvog skupa inicijativa paketa „Spremni za 55 %”, donesenih u srpnju 2021.

Prijedlog je posebno važan jer se na zgrade odnosi 40 % potrošene energije i 36 % izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova povezanih s energijom. U kućanstvima u EU-u 80 % energije potroši se na grijanje, hlađenje i grijanje potrošne vode. Kako bi Europa postala otpornija, poziva se na obnovu zgrada u EU-u, čime bi one postale energetski učinkovitije i manje ovisne o fosilnim gorivima. Obnova je ključna za smanjenje potrošnje energije zgrada, emisija i troškova električne energije. Osim toga, zahvaljujući obnovi otvaraju se lokalna radna mjesta i postiže gospodarski rast. S obzirom na to da poticanje promjena u sektoru zgrada zahtijeva dosta vremena, potrebna je pravodobna revizija Direktive kako bi se poduprlo postizanje ciljeva „Spremni za 55 %”.

1.1. Međudjelovanje paketa „Spremni za 55 %” i posebno novog sustava trgovine emisijama

Paket „Spremni za 55 %” sastoji se od niza međusobno povezanih prijedloga potkrijepljenih analizom procjene učinka u kojoj se to uzima u obzir. Analiza[5] je pokazala da bi prekomjerno oslanjanje na jače regulatorne politike dovelo do nepotrebno visokih ekonomskih opterećenja, a samo određivanjem cijena ugljika ne bi se mogli prevladati trajni nedostaci tržišta i neekonomske prepreke. U odabranoj su kombinaciji politika stoga pažljivo uravnoteženi određivanje cijena, ciljevi, standardi i mjere potpore. Predložena revizija Direktive o energetskim svojstvima zgrada utvrđena je u istom okviru. Zbog toga bi promjena u ravnoteži ukupne kombinacije zahtijevala prilagodbu različitih dijelova politike. Slabljenje određivanja cijena i usmjerenih mjera za poticanje dekarbonizacije sektora zgrada zahtijevalo bi odgovarajuće strože regulatorne mjere u reviziji Direktive o energetskim svojstvima zgrada, posebno u pogledu postupnog ukidanja fosilnih goriva i obveznih minimalnih standarda energetskih svojstava.

---

1 https://ec.europa.eu/clima/news-your-voice/news/delivering-european-green-deal-2021-07-14_en

2 Plan za postizanje klimatskog cilja: Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.: Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana (COM/2020/562 final).

3 Rješavanje problema energetskog siromaštva i zgrada s najlošijim energetskim svojstvima; javne zgrade i socijalna infrastruktura koje služe kao primjer; i dekarbonizacija grijanja i hlađenja.

4 Val obnove za Europu - ozelenjivanje zgrada, otvaranje radnih mjesta, poboljšanje života

5 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0550&qid=1642415247111&from=EN

Relevantne procjene učinka Komisije pokazale su da postizanje ciljeva ne bi bilo toliko sigurno te da bi bilo skuplje kad ne bi postojao cjenovni signal ugljika za goriva za grijanje, kao što je predloženi novi sustav trgovine emisijama za zgrade i cestovni promet. To najbolje dopunjuju regulatorne mjere EU-a i dopunske nacionalne mjere, kako je potaknuto većim ambicijama predloženima u Uredbi o raspodjeli tereta, Direktivi o energetskoj učinkovitosti i Direktivi o promicanju energije iz obnovljivih izvora.

Novim sustavom trgovine emisijama stvaraju se gospodarski poticaji za dekarbonizaciju zgrada i ostvaruju prihodi za javnu potporu, posebno za potporu ranjivim kućanstvima. Revidiranom Direktivom o energetskim svojstvima zgrada uklanjaju se neekonomske prepreke obnovi[6]. Stvara se poticajni okvir za pružanje financijske potpore obnovi bez izravne mobilizacije potrebnih sredstava. Revidirana Direktiva o energetskim svojstvima zgrada mogla bi znatno doprinijeti postizanju ciljeva za 2030. Procjena učinka Direktive o energetskim svojstvima zgrada[7] pokazuje da bi bez nje ukupna potrebna smanjenja emisija bila manja za otprilike polovinu onoga što je potrebno za postizanje cilja za 2030. u stambenom i uslužnom sektoru.

Bez tih bi revizija bilo potrebno više mjera na razini država članica kako bi se nadoknadio taj jaz, a nesigurnost u pogledu njihove učinkovitosti, pravodobnosti i usklađenosti s ciljem dekarbonizacije do 2050. sadržanim u europskom zakonu o klimi[8] smanjila bi intenzitet poticaja za brzo povećanje stopa obnove. Bez pojačanih regulatornih mjera na razini EU-a ili na nacionalnoj razini za povećanje stopa obnove, cijena ugljika trebala bi biti viša[9] , a u konačnici se neekonomske prepreke obnovi ne bi uklonile.

Bit će važno očuvati dosljednost u svim odredbama o zgradama iz paketa tijekom pregovora radi postizanja dogovora o usklađenom i čvrstom okviru za zgrade kako bi se ispunili ciljevi EU-a za 2030. i 2050.

1.2. Pitanja povezana s ranjivošću, cjenovnom pristupačnošću i energetskim siromaštvom

Glavna novost revizije jest uvođenje minimalnih standarda energetskih svojstava kako bi se pokrenula potrebna transformacija sektora. Obnova zgrada ima dva općepriznata pozitivna gospodarska učinka: 1. smanjenje troškova energije, ublažavanje energetskog siromaštva, i 2. povećanje vrijednosti zgrada s boljim energetskim svojstvima. Ostale koristi uključuju bolju kvalitetu života i kraća prosječna razdoblja bez stanara.

Koristi od nižih računa za energiju još su važnije u kontekstu visokih cijena energije. Osobe koje žive u zgradama s najlošijim svojstvima i osobe suočene s energetskim siromaštvom imale bi koristi od obnovljenih i boljih zgrada te smanjenih troškova energije, a bile bi i zaštićene od daljnjeg povećanja tržišnih cijena i volatilnosti.

S druge strane, najmodavci mogu biti u iskušenju da prenesu troškove obnove na najmoprimce kako bi unaprijed pokrili svoja ulaganja. Osim toga, veća usredotočenost na

---

6 Usmjeravanje obnove prema zgradama s najvećim potencijalom i najvećim strukturnim preprekama nesklonosti riziku, suprotstavljenih interesa i struktura suvlasništva te poticanje složenijih dubinskih obnova.

7 SWD(2021) 453, Radni dokument službi Komisije, Izvješće o procjeni učinka, priložen dokumentu Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o energetskim svojstvima zgrada (preinaka)

8 Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-27-2021-INIT/hr/pdf).

9 Vidjeti scenarij MIX-CP na kojem se temelji Procjena učinka sustava trgovine emisijama: https://ec.europa.eu/energy/data-analysis/energy-modelling/policy-scenarios-delivering-european-green-deal_en

uklanjanje nedostataka postojećih zgrada s najlošijim svojstvima mogla bi dodatno smanjiti njihove cijene u tržišnim transakcijama, iako već danas postoji određena korelacija između razreda energetskih svojstava i vrijednosti.

Minimalni standardi energetskih svojstava na razini EU-a pažljivo su osmišljeni kako bi se ublažili mogući negativni socijalni učinci i povećale njihove socijalne koristi, posebno u pogledu poboljšanja životnih uvjeta u zgradama s najlošijim svojstvima i ublažavanja ili čak sprečavanja energetskog siromaštva. Od država članica zahtijevat će se da podrže usklađenost s minimalnim standardima energetskih svojstava odgovarajućim okvirom potpore koji uključuje financijsku potporu, tehničku pomoć, uklanjanje prepreka i praćenje socijalnih učinaka, posebno na najranjivije skupine.

U nacionalnim planovima obnove zgrada pozornost će se posvetiti praćenju smanjenja broja ljudi pogođenih energetskim siromaštvom i stanovništva koje živi u neodgovarajućim stambenim objektima (npr. zidovi ili krovovi koji propuštaju) ili u neodgovarajućim uvjetima toplinske ugodnosti. U planovima će se predstaviti pregled nacionalnih politika i mjera za jačanje položaja i zaštitu ranjivih kućanstava, ublažavanje energetskog siromaštva i osiguravanje cjenovne pristupačnosti stanovanja.

Mjere iz ovog prijedloga usklađene su s politikom i mjerama u okviru instrumenata EU-a kojima se podupire socijalno pravedna tranzicija. Te mjere uključuju izvješćivanje o napretku u ostvarivanju nacionalnih okvirnih ciljeva za smanjenje broja kućanstava pogođenih energetskim siromaštvom u okviru nacionalnih energetskih i klimatskih planova i planiranih ulaganja za ublažavanje distribucijskih učinaka i promicanje strukturnih rješenja, posebno energetske obnove zgrada, uključujući mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili integraciju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, dekarbonizaciju njihovih sustava grijanja i hlađenja, kako bi se smanjilo oslanjanje na fosilna goriva u skladu s predloženim socijalnim planovima za klimatsku politiku, kao i Savjetodavnim centrom za energetsko siromaštvo, koji podupire napore država članica u ublažavanju i praćenju energetskog siromaštva.

1.3. Dostupnost financiranja, fondova EU-a i nacionalnih mjera potpore

Prijedlog je dobro usklađen s drugim relevantnim instrumentima, posebno u pogledu sredstava EU-a i nacionalnih sredstava. Mehanizam za oporavak i otpornost potiče znatna ulaganja u obnovu zgrada zahvaljujući snažnim glavnim komponentama „Obnove” u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost. To će se nastaviti od sada do 2025.–2026., čime će se otvoriti put za poboljšanja potaknuta Direktivom o energetskim svojstvima zgrada.

U okviru trenutačnog višegodišnjeg financijskog okvira („VFO”) sredstva EU-a dostupna su u različitim programima u kojima je sektor zgrada utvrđen kao prioritet: u tom su pogledu najvažniji regionalni fondovi u okviru kohezijske politike, Fond za pravednu tranziciju i InvestEU. Nadopunjuju ih namjenska tehnička potpora i pomoć Europske komisije nacionalnim javnim upravama kako bi se olakšale potrebne reforme i pripreme za djelotvornost ulaganja.

Predloženim novim Socijalnim fondom za klimatsku politiku u okviru sustava trgovine emisijama premostio bi se jaz između Mehanizma za oporavak i otpornost i prijelaza između trenutačnog VFO-a i razdoblja nakon 2027. te bi se mobiliziralo 72,2 milijarde EUR za razdoblje 2025.–2032. za potporu kućanstvima, posebno onima koja žive u zgradama s najlošijim svojstvima. Taj bi fond pokrio početne troškove i olakšao usklađenost kućanstava s niskim prihodima s minimalnim standardima energetskih svojstava predloženima u Direktivi o energetskim svojstvima zgrada. Ulaganja u okviru nacionalnih socijalnih planova za

klimatsku politiku bit će sastavni dio financijskih mjera sadržanih u nacionalnim planovima obnove zgrada u skladu s Direktivom o energetskim svojstvima zgrada.

Kako bi bila klasificirana kao održiva ekonomska djelatnost u skladu s delegiranim aktom o EU-ovoj taksonomiji klimatski održivih djelatnosti, obnova zgrada mora ostvariti 30 % uštede energije, ispuniti minimalne zahtjeve energetskih svojstava za značajnu obnovu ili se sastojati od posebnih pojedinačnih mjera koje su klasificirane kao održive. Obnova radi usklađivanja s predloženim minimalnim standardima energetskih svojstava na razini Unije obično je u skladu s kriterijima EU-ove taksonomije koji se odnose na djelatnosti obnove zgrada.

Osim toga, Komisija trenutačno revidira relevantni okvir za državne potpore i nastoji ga učiniti pogodnijim za potrebe revizije Direktive o energetskim svojstvima zgrada, a posebno za potrebe minimalnih standarda energetskih svojstava na razini EU-a. Odredbe o državnim potporama koje iz toga proizlaze bile bi važne za poticanje ranog usklađivanja s minimalnim standardima energetskih svojstava utvrđenima na razini EU-a u pogledu poboljšanja zgrada s najlošijim svojstvima.

1.4. Ciljevi prijedloga

Glavni su ciljevi ove revizije smanjenje emisija stakleničkih plinova zgrada i potrošnje konačne energije do 2030. te utvrđivanje dugoročne vizije za zgrade na putu prema klimatskoj neutralnosti u cijelom EU-u do 2050. Kako bi ih se ispunilo, inicijativa se temelji na nekoliko posebnih ciljeva: povećati stopu i dubinu obnove zgrada, poboljšati informacije o energetskim svojstvima i održivosti zgrada te osigurati da sve zgrade budu u skladu sa zahtjevima klimatske neutralnosti do 2050. Pojačana financijska potpora te modernizacija i integracija sustava poluge su za postizanje tih ciljeva.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Kako je prethodno objašnjeno, cilj je predložene revizije potaknuti čimbenike poticanja i privlačenja kojima se podupire dekarbonizacija zgrada zajedno s poticajima za nacionalne mjere utvrđenima u Uredbi o raspodjeli tereta i učincima novog sustava trgovine emisijama za zgrade i cestovni promet na određivanje cijena ugljika[10]. Prijedlogom se revidira postojeći zakonodavni instrument. Kao takav, ne može zamijeniti ciljeve, kao što su oni utvrđeni u skladu s Uredbom o raspodjeli tereta, ali podupire njihovo ostvarenje. Osmišljen je da djeluje zajedno s predloženim novim sustavom trgovine emisijama, kojim se potiče dekarbonizacija goriva i tehnologija za grijanje, dok se ovim prijedlogom smanjuje potrošnja energije.

Direktivom o energetskim svojstvima zgrada utvrdit će se opća vizija za nove i postojeće zgrade koja se primjenjuje u odredbama drugih inicijativa paketa „Spremni za 55 %" povezanih sa zgradama[11]. Poboljšanjem mjera za smanjenje potrošnje energije u sektoru zgrada Direktivom o energetskim svojstvima zgrada pridonijet će se i ostvarenju općih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti utvrđenih u Direktivi o energetskoj učinkovitosti. Veći broj obnova koje su potaknute prijedlogom Direktive o energetskim svojstvima zgrada i zahtjevom da u nove zgrade budu ugrađeni sustavi grijanja s nultim izravnim emisijama stakleničkih plinova te da integriraju energiju iz obnovljivih izvora kako bi postale zgrade s nultim emisijama omogućit će postizanje okvirnog cilja za 2030. u pogledu udjela obnovljivih

[10] Kako je prikazano u relevantnoj procjeni učinka, parametri za novi sustav trgovine emisijama za cestovni promet i zgrade utvrđeni su u skladu s ciljnom razinom povećanja energetske učinkovitosti u prijedlogu revizije Direktive o energetskoj učinkovitosti i očekivanim povećanjem stope obnove do kojeg bi trebao dovesti budući prijedlog revizije Direktive o energetskim svojstvima zgrada.

[11] Popis prijedloga: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_hr#renovating-buildings-for-greener-lifestyles

izvora energije u potrošnji konačne energije zgrada u skladu s Direktivom o promicanju energije iz obnovljivih izvora. Prijedlogom će se doprinijeti zamjeni neučinkovitih kotlova na fosilna goriva sustavima bez izravnih emisija stakleničkih plinova, kao što su dizalice topline i druge tehnologije koje se temelje na obnovljivim izvorima energije.

Prijedlogom se unaprjeđuje privatna infrastruktura za punjenje na parkiralištima u zgradama i uz njih, čime se dopunjuje ažurirana Uredba o infrastrukturi za alternativna goriva kojom se utvrđuju veće ambicije u pogledu ukupnih ciljeva, među ostalim u pogledu javno dostupne infrastrukture za punjenje električnih vozila. U skladu s europskim zelenim i novim okvirom EU-a za gradsku mobilnost obuhvaćene su i odredbe za poboljšanje infrastrukture za parkiranje bicikala.

Prijedlog na sličan način dopunjuje zakonodavstvo o proizvodima, npr. Uredbu o označivanju energetske učinkovitosti, kojom se potrošače potiče na kupnju najkvalitetnijih proizvoda i uređaja koji koriste energiju, a nalaze se u zgradama. Direktiva o energetskim svojstvima zgrada usklađena je s Direktivom o ekološkom dizajnu kojom se utvrđuju zahtjevi energetskih svojstava i drugi zahtjevi u pogledu ekološke učinkovitosti proizvoda koji koriste energiju, posebno za tehničke sustave zgrade (npr. kotlove, dizalice topline ili izvore svjetlosti) i opremu koja se upotrebljava u zgradama (npr. kućanski uređaji). Svojstva građevnih proizvoda obuhvaćena su Uredbom o građevnim proizvodima, a prijedlog pridonosi i stalnom napretku prema prilagodbi klimatskim promjenama, i to odredbama koje se odnose na jačanje otpornosti zgrada na klimatske promjene.

Usporedno s time, poboljšani alati za informiranje iz Direktive o energetskim svojstvima zgrada, koji će uključivati i mjerni sustav za emisija ugljika, pomoći će financijskim ulagačima da monetiziraju koristi od dekarbonizacije zgrada, a privatnim ili komercijalnim akterima da lakše razmotre ekonomske koristi obnove zgrada i svoje planove otplate. Ti su aspekti usklađeni i s elementima EU-ove taksonomije održivih djelatnosti koji su povezani sa zgradama[12].

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 194. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji je pravna osnova politike Unije u području energetike. Predložene mjere usmjerene su na „promic[anje] energetsk[e] učinkovitost[i] i ušted[e] energije te razvoj novih i obnovljivih oblika energije;” (članak 194. stavak 1. točka (c) UFEU-a).

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

2.1. Potreba za djelovanjem EU-a

Energetska politika u podijeljenoj je nadležnosti EU-a i država članica te je područje ustaljene politike EU-a. Predložene izmjene Direktive o energetskim svojstvima zgrada u velikoj mjeri odražavaju potrebu za njezinim ažuriranjem kako bi se odrazila veća ambicija klimatskih i energetskih ciljeva EU-a. To je dodatak činjenici da je procjena učinka nacionalnih energetskih i klimatskih planova („NECP”) na razini EU-a, koju je Komisija objavila u rujnu 2020.[13], pokazala da postoje razlike u ambiciji u pogledu energetske učinkovitosti: 2,8 postotnih bodova za potrošnju primarne energije i 3,1 bod za potrošnju konačne energije u

[12] https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

[13] https://ec.europa.eu/info/news/commission-publishes-assessment-national-energy-climate-plans-2020-sep-17_en

EU-u, u usporedbi s ciljevima za 2030. koji su trenutačno na snazi. Stoga su potrebne dodatne mjere na razini EU-a u revidiranoj Direktivi o energetskim svojstvima zgrada u skladu s onim što je predviđeno Uredbom o upravljanju energetskom unijom[14].

Zgrade su lokalna infrastruktura, ali nedovoljne stope i dubina obnove zajednički su problem s kojim se suočavaju sve države članice EU-a. Temeljni uzroci uglavnom su neekonomske prirode i relevantni su u svim državama članicama. Uspostavom zajedničkog okvira EU-a za putanju dekarbonizacije zgrada i povezanih zahtjeva, uz istodobno omogućavanje prilagodbe nacionalnim okolnostima, postigla bi se prijeko potrebna sigurnost za sve sudionike u lancu opskrbe obnove i izgradnje te predvidljivost i spremnost za sve dionike, od industrija do lokalne i nacionalne radne snage, privatnih ulagača i financijskih institucija. U prijašnjem iskustvu s dugoročnim strategijama obnove ističe se važnost boljeg osiguravanja odgovarajuće kombinacije fleksibilnosti i usklađenih zahtjeva kako bi se u svim državama članicama potaknuli dostatni napori za postizanje ciljeva na razini EU-a.

2.2. Dodana vrijednost EU-a

Ojačanim zajedničkim okvirom EU-a pružit će se poticaj državama članicama s različitim razinama ambicije da koordinirano i na potrebnoj razini ubrzaju energetsku tranziciju prema energetski učinkovitijim zgradama s boljim energetskim svojstvima.

Dovoljno snažni regulatorni signali, za postojeće i za nove zgrade, potaknut će ulaganja u obnovu zgrada, otvoriti radna mjesta, poticati inovacije, povećati koristi unutarnjeg tržišta građevnih proizvoda i uređaja te pozitivno utjecati na konkurentnost građevinskog ekosustava i povezanih sektora. Time će se, zajedno s pojačanim „zajedničkim jezikom" zajedničkih standarda i pristupa informacijama, osigurati i da sektor zgrada smanji svoje emisije stakleničkih plinova na najisplativiji način, npr. s pomoću ekonomija razmjera.

Zgrade se ne kreću preko granica, ali to ne vrijedi za financiranje povezano sa zgradama, kao i tehnologije i rješenja koja su u njih ugrađena, od izolacije do dizalica topline, učinkovitih stakala ili fotonaponskih ploča. Djelovanje EU-a dovodi do modernizacije nacionalnih propisa u sektoru zgrada kako bi se ostvarili ciljevi dekarbonizacije, otvaranja širih tržišta za inovativne proizvode na globalnoj razini i omogućavanja smanjenja troškova kad je to najpotrebnije te industrijskog rasta.

Naposljetku, djelovanje EU-a u okviru revidirane Direktive o energetskim svojstvima zgrada donosi višestruke koristi, od boljeg zdravlja i dobrobiti za građane, otvaranja lokalnih radnih mjesta kojima se podupire oporavak, ublažavanja energetskog siromaštva, socijalne uključenosti, boljih životnih uvjeta, smanjenja emisija stakleničkih plinova, otpornosti na klimatske promjene do smanjenja potrošnje energije i troškova energije. U skladu je i s inicijativom novog europskog Bauhausa[15], kojom se poziva na kombiniranje održivosti zgrada i izgrađenog okoliša s kvalitetom života i socijalnom uključenosti.

- **Proporcionalnost**

Mjere uključene u zakonodavni prijedlog smatraju se proporcionalnima i u najvećoj se mogućoj mjeri temelje na postojećem obliku izvorne Direktive iz 2002. te revizija iz 2010. i 2018. Kako je detaljno opisano u odjeljku 3. u nastavku, razlozi za zabrinutost koje je Odbor za nadzor regulative izrazio u svojim negativnim mišljenjima o proporcionalnosti i razini usklađenosti na razini EU-a najpoželjnije opcije utvrđene u priloženom izvješću o procjeni

[14] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1999&from=EN
[15] https://europa.eu/new-european-bauhaus/system/files/2021-09/COM%282021%29_573_EN_ACT.pdf

učinka uklonjeni su izmjenom prijedloga kako bi se osiguralo poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlog uključuje znatne izmjene Direktive o energetskim svojstvima zgrada, koja je već izmijenjena 2018.[16] Stoga se ovaj prijedlog odnosi na preinaku postojeće Direktive u skladu s obvezom Komisije iz stavka 46. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva[17]. Novim pravnim aktom zamijenit će se i staviti izvan snage ranija Direktiva (EU) 2010/31/EU.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Direktiva o energetskim svojstvima zgrada evaluirana je 2016.[18] Mjere koje proizlaze iz posljednjeg preispitivanja Direktive o energetskim svojstvima zgrada (2018.) prenesene su nedavno (2020.), čime se ne omogućuje prikupljanje dovoljno podataka o njihovu učinku kako bi nova evaluacija bila relevantna.

- **Savjetovanja s dionicima**

Korištene su komplementarne metode kako bi se omogućio sveobuhvatan postupak savjetovanja kojim se svim dionicima omogućuje da izraze svoje mišljenje.

– Početna procjena učinka (Plan) objavljena je na portalu Komisije Iznesite svoje mišljenje 22. veljače 2021. Bila je otvorena za povratne informacije tijekom četiri tjedna te su primljena 243 odgovora;

– Javno savjetovanje na temelju strukturiranog internetskog upitnika u alatu EU Survey i u skladu s Komisijinim pravilima za bolju regulativu objavljeno je na portalu Iznesite svoje mišljenje od 30. ožujka 2021. u trajanju od 12 tjedana. Njime je obuhvaćeno područje primjene, vrsta i oblik mogućih opcija politike na temelju pitanja s višestrukim izborom odgovora i otvorenih pitanja. Bilo je otvoreno za sve, kao i Plan. Zaprimljeno je 535 odgovora. Većina sudionika bila su poslovna udruženja i poduzeća (52 %), a slijede ih građani EU-a (15 %), nevladine organizacije (12 %) te lokalna i nacionalna javna tijela (7 %).

– Od 31. ožujka do 3. lipnja 2021. organizirano je pet namjenskih i ciljanih radionica. Ta su događanja organizirana tematski kako bi se obuhvatila posebna područja za opcije politike, „Utvrđivanje vizije zgrada i dekarboniziranog fonda zgrada”, „Minimalni standardi energetskih svojstava za postojeće zgrade”, „Jačanje alata za informiranje o zgradama (s naglaskom na energetskim certifikatima)”, „Poticanje zelene i digitalne tranzicije” i „Pristupačno i cjenovno pristupačno financiranje – energetsko siromaštvo”. U svakoj je radionici u prosjeku sudjelovalo više od 200 sudionika.

– Dodatna suradnja s dionicima odvijala se na *ad hoc* osnovi.

---

16 2018. Direktivom (EU) 2018/844.

17 SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

18 COM(2016) 765 final https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd-2016-408-final_en_0.pdf

Komisija je obavijestila i nacionalne delegacije i uprave te je prikupila njihova stajališta na sastancima Radne skupine za energetiku, Odbora za energetsku učinkovitost zgrada i plenarnih sjednica za usklađeno djelovanje.

3.1. Sažetak stajališta dionika

Velika većina ispitanika u javnom savjetovanju izrazila je potporu minimalnim standardima energetskih svojstava (75 % ispitanika). Mišljenje da bi odredbe Direktive o energetskim svojstvima zgrada o dugoročnim strategijama obnove trebalo izmijeniti izrazilo je 61 % sudionika, a 89 % ih je podržalo opciju jačanja praćenja ciljeva koje su države članice utvrdile u svojim dugoročnim strategijama obnove. 84 % ispitanika podržalo je definiranje zgrada s nultim emisijama u Direktivi o energetskim svojstvima zgrada. 73 % ispitanika smatralo je da bi Direktiva o energetskim svojstvima zgrada mogla pridonijeti dostupnosti i pristupačnosti šireg raspona podataka o energetskim svojstvima zgrada. Većina sudionika (65 %) smatrala je da se energetski certifikati moraju ažurirati, a kvaliteta poboljšati, a još više njih (76 %) podržalo je usklađivanje energetskih certifikata.

Više od dvije trećine ispitanika (68 %) dalo je prednost uključivanju u Direktivu o energetskim svojstvima zgrada mjera za izvješćivanje o emisijama ugljika iz cijelog životnog ciklusa (proizvodnja i izgradnja, uporaba i kraj životnog vijeka). Kad je riječ o e-mobilnosti, ispitanici su općenito podržali strože zahtjeve. Više od tri četvrtine (77 %) bilo je za povezivanje potpore financiranju obnove s dubinom obnove, a 68 % smatralo je da bi bilo korisno pružiti pravnu definiciju „dubinske obnove”. Naposljetku, kad je riječ o financiranju, opće stajalište, izraženo i na radionicama, jest da bi financiranje trebalo biti dostupnije kombinacijom izravnih bespovratnih sredstava, poreznih poticaja, hipoteka za energetsku učinkovitost i drugih vrsta poticajnih mehanizama te da bi trebalo objediniti odredbe o pristupu jedinstvenim kontaktnim točkama. Ciljana financijska potpora kućanstvima s nižim i srednjim dohotkom utvrđena je kao najvažnija mjera politike za rješavanje problema energetskog siromaštva.

Mišljenja s radionica o politikama bila su usuglašena s onima iz javnog savjetovanja u pogledu općeg smjera te su pružila korisne dodatne uvide.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Ovaj se prijedlog temelji na evaluaciji iz 2016. te na podacima i iskustvima iz provedbe Direktive o energetskim svojstvima zgrada. JRC je pružio potporu u analizi i procjeni usklađenosti te nacionalnih praksi. U okviru inicijative za usklađeno djelovanje Direktive o energetskim svojstvima zgrada izrađena je analiza nacionalnih iskustava u provedbi te direktive. Osim toga, Komisija se oslanja na sve veći broj stručno recenziranih empirijskih istraživanja te nekoliko popratnih tekućih ili nedavno završenih ugovora o potpori.

Kvantitativna i kvalitativna procjena učinaka i administrativnih troškova te analiza doprinosa dionika potkrijepljene su posebnim ugovorom o tehničkoj potpori[19]. Analiza u okviru tog ugovora provedena je s pomoću skupa alata za modeliranje kako bi se prikazao fond zgrada i širi makroekonomski i socijalni učinci. Glavni statistički podaci i podaci koji se upotrebljavaju, među ostalim za popunjavanje skupa podataka na kojem se temelje upotrijebljeni modeli, odnose se na Promatračku skupinu za obnovu zgrada i Eurostatove

[19] *Technical assistance for policy development and implementation on buildings policy and renovation Support for the ex-ante impact assessment and revision of Directive 2010/31/EU on energy performance of buildings* (Tehnička pomoć za razvoj i provedbu politike o zgradama i obnovi, Potpora *ex ante* procjeni utjecaja i reviziji Direktive 2010/31/EU o energetskim svojstvima zgrada) Zahtjev 2020/28 – ENER/CV/FV2020-608/07; GU za klimatsku politiku CLIMA.A4/FRA/2019/0011.

pokazatelje. Ocijenjeni su i rezultati nekoliko tekućih istraživačkih i inovacijskih projekata financiranih u okviru programa Obzor 2020. koji su pridonijeli analizi.

Ovaj prijedlog temelji se i na dokazima prikupljenima u procjeni učinka Plana za postizanje klimatskog cilja do 2030. i relevantnim dokazima prikupljenima u okviru drugih inicijativa u okviru zelenog plana. Kao i u drugim prijedlozima paketa politika „Spremni za 55 %”, u osnovnom scenariju za procjenu uzimaju se u obzir ažurirani referentni scenarij EU-a, projekcija razvoja energetskih sustava EU-a i nacionalnih energetskih sustava te emisija stakleničkih plinova u skladu s postojećim okvirom politike koji uključuje učinke bolesti COVID-19.

- **Procjena učinka**

Analizom u procjeni učinka potvrđeno je da okvir Direktive o energetskim svojstvima zgrada nije dovoljan za postizanje klimatskih ciljeva za 2030. Konkretno, ne postoje posebne mjere za uklanjanje neekonomskih prepreka koje ograničavaju energetsku obnovu zgrada.

Procjena učinka dvaput je podnesena Odboru za nadzor regulative Komisije. Nakon prvog negativnog mišljenja Odbor je izdao konačno drugo negativno mišljenje[20] u kojem je naglašena potreba za političkim smjernicama o tome može li se i pod kojim uvjetima nastaviti s prijedlogom za preispitivanje Direktive o energetskim svojstvima zgrada. Odbor je objasnio da je zadržao svoje negativno mišljenje jer se u nacrtu izvješća o procjeni učinka nije uspjelo (1) jasno utvrditi da je preostao prostor koji bi revizija Direktive o energetskim svojstvima zgrada morala popuniti s obzirom na ostale prijedloge paketa „Spremni za 55 %”; (2) uvjerljivo ukazati na potrebu za usklađenim mjerama na razini EU-a s obzirom na heterogenost sektora zgrada u državama članicama; i (3) u dovoljnoj mjeri objasniti razlog za odabir različitih pojedinačnih sastavnica najpoželjnijeg paketa opcija politike.

Metode rada Europske komisije ovlašćuju potpredsjednika za međuinstitucijske odnose i predviđanja da odobri nastavak inicijative za koju je Odbor za nadzor regulative dao drugo negativno mišljenje.

Zbog političke važnosti te inicijative, njezine uloge u paketu prijedloga „Spremni za 55 %” iz srpnja 2021., hitnosti djelovanja u području obnove zgrada i činjenice da bi se potreba za političkim smjernicama koju je izrazio Odbor za nadzor regulative mogla na zadovoljavajući način ispuniti u prilagođenom zakonodavnom prijedlogu, Komisija je, među ostalim i s obzirom na slaganje potpredsjednice za međuinstitucijske odnose i predviđanja, smatrala prikladnim nastaviti s revizijom Direktive o energetskim svojstvima zgrada.

Komisija smatra da je zaključak Odbora o nedovoljnoj jasnoći uloge Direktive o energetskim svojstvima zgrada u paketu „Spremni za 55 %” odraz njegove procjene kvalitete nacrta izvješća o procjeni učinka, a ne temeljne zabrinutosti u pogledu ukupne kombinacije politika paketa „Spremni za 55 %”. Važno je napomenuti i da su mišljenja Odbora za nadzor regulative procjena kvalitete nacrta procjene učinka, a ne procjena povezanih zakonodavnih prijedloga. Međudjelovanje regulatornih mjera, mehanizama određivanja cijena i ciljeva objašnjeno je u prethodnim odjeljcima ovog obrazloženja. Tim se međudjelovanjem predložena revizija Direktive o energetskim svojstvima zgrada oblikuje na isti način na koji su njime oblikovani svi ostali prijedlozi paketa „Spremni za 55 %” te su ih poduprla pojedinačna izvješća o procjeni učinka koje je Odbor pozitivno ocijenio.

Komisija je pažljivo razmotrila stajalište Odbora da nacrt izvješća o procjeni učinka nije pružio dovoljno čvrste dokaze u prilog najpoželjnijem skupu mjera politike, posebno u

[20] https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/

pogledu stupnja usklađenosti na razini EU-a koji je u njemu predložen. U tom kontekstu Komisija je odstupila od opcije navedene u nacrtu procjene učinka da se uvede postupno i vremenski ograničeno pooštravanje minimalnih standarda energetskih svojstava na razini EU-a za određene vrste zgrada u kombinaciji s obvezom država članica da uvedu nacionalne minimalne standarde energetskih svojstava za sve ostale zgrade. Sad se predlažu nacionalni minimalni standardi energetskih svojstava kao dobrovoljni, a razlike u nacionalnim fondovima zgrada bolje se uzimaju u obzir tako što se državama članicama daje veća fleksibilnost u izradi planova za uspostavu fonda zgrada s nultim emisijama do 2050.

Međutim, minimalni standardi energetskih svojstava na razini EU-a za zgrade s daleko najlošijim svojstvima zadržani su kako bi se osiguralo da će se svi u početku dovoljno potruditi kad je riječ o zgradama u kojima se mogu postići najveća povećanja energetske učinkovitosti, smanjenja emisija stakleničkih plinova i dodatne društvene koristi. Države članice mogu utvrditi konkretne vremenske rasporede za postizanje viših razreda energetskih svojstava tih zgrada do 2040. i 2050. Ako države članice uspostave nacionalne minimalne standarde energetskih svojstva, trebalo bi ih osmisliti uzimajući u obzir nacionalni plan i nacionalne ciljeve za 2030., 2040. i 2050. koje će države članice utvrditi u okviru svojih nacionalnih planova obnove zgrada kako bi se postigao opći cilj dekarbonizacije do 2050.

Ključno je napomenuti da su zgrade s daleko najlošijim svojstvima obuhvaćene minimalnim standardima energetskih svojstava na razini EU-a ujedno zgrade kojima je potrebna dubinska obnova i za koje je najvjerojatnije da će poticaji koje pružaju cijene ugljika biti nedovoljni s obzirom na sveprisutne tržišne nedostatke koji utječu na taj podsektor u svim državama članicama. Važno je napomenuti da se, s obzirom na to da je i stambeni segment tih zgrada onaj u kojem obično žive najugroženija kućanstva, predložena mjera (i njezin popratni financijski okvir) smatra ključnom za klimatsku tranziciju u kojoj nitko nije zapostavljen. Osim toga, prijedlogom se predviđaju dulji rokovi za postupno uvođenje kad je riječ o stambenim zgradama i njihovo usklađivanje s minimalnim standardima energetskih svojstava na razini EU-a u usporedbi sa zgradama u vlasništvu javnih tijela i drugim nestambenim zgradama.

Uz prethodno navedeno, prijedlog je izmijenjen te je znatan broj elemenata energetskih certifikata postao neobavezan. U usporedbi s najpoželjnijom opcijom u nacrtu procjene učinka u kojoj je većina mjera bila obvezna, ovim se prijedlogom državama članicama daje dodatna fleksibilnost. Prednost se daje i postojećim mehanizmima u odnosu na stvaranje novih zahtjeva, posebno snižavanjem zahtjeva za nacionalne planove obnove zgrada i njihovom potpunom integracijom u nacionalne energetske i klimatske planove.

Nastalim prijedlogom ostavlja se velik manevarski prostor državama članicama da svoje regulatorne i financijske politike za zgrade prilagode nacionalnim i lokalnim okolnostima kako bi ostvarile zajedničku opću ambiciju. Doprinos revizije Direktive o energetskim svojstvima zgrada općem paketu „Spremni za 55 %” nije smanjen, ali ključnu odgovornost za njegovu provedbu države članice snose više nego što je prvotno bilo predviđeno, uz dužno poštovanje načela supsidijarnosti. Države članice pozivaju se da osmisle i provedu odgovarajuće ambiciozne nacionalne planove obnove zgrada uzimajući u obzir svoje ciljeve iz Uredbe o raspodjeli tereta i predložene gornje granice emisija iz uporabe goriva za grijanje u sektoru zgrada. Komisija će u tom kontekstu ocijeniti nacionalne planove obnove zgrada.

U klauzuli o preispitivanju izričito se upućuje na procjenu Komisije o tome hoće li se mjerama povezanima sa zgradama EU-a, uključujući određivanje cijena ugljika, ostvariti dostatna poboljšanja za postizanje potpuno dekarboniziranog fonda zgrada s nultim emisijama do 2050. ili je potrebno uvesti dodatne obvezujuće mjere na razini Unije, kao što su

poboljšani minimalni standardi energetskih svojstava na razini EU-a, najkasnije do kraja 2027.

Konkretnije primjedbe o nalazima Odbora nalaze se u Prilogu I. procjeni učinka priloženoj ovom prijedlogu. U procjeni učinka nalazi se analiza problema te se utvrđuju moguće mjere za povećanje stopa i dubine obnove, omogućavanje dekarbonizacije novih i postojećih zgrada te povećanje modernizacije zgrada omogućene digitalizacijom. Navedene su u okviru četiri glavne opcije, koje predstavljaju postupno povećanje razine ambicije: niska, umjerena, visoka i najviša. Opcija 3 u njoj je navedena kao najpoželjnija. Nakon nalaza Odbora za nadzor regulative o njoj, prijedlog Direktive o energetskim svojstvima zgrada revidiran je i sad se temelji na kombinaciji opcije 2 (s umjerenom ambicijom) za postojeće zgrade i opcije 3 (s visokom ambicijom) za informacijske alate i nove zgrade.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Ključni cilj revizije Direktive o energetskim svojstvima zgrada 2018. bio je smanjiti administrativno opterećenje. Procijenjeno je da bi se mjerama najpoželjnije opcije politike ukupno smanjilo administrativno opterećenje za gotovo 100 milijuna EUR godišnje.[21]

Ključna je svrha ove revizije, zajedno s aspektima povezanima sa zgradama u okviru drugih prijedloga u paketu „Spremni za 55 %”, usklađivanje sektora zgrada s pojačanim klimatskim ambicijama Unije. Kako bi se osigurala učinkovitost, potrebni su novi i ažurirani zahtjevi. Ti će zahtjevi uglavnom utjecati na upravna tijela na nacionalnoj i lokalnoj razini u državama članicama i, u manjoj mjeri, na vlasnike zgrada te će se uglavnom oslanjati na postojeće postupke i strukture. Oni imaju odgovarajuću razinu ambicije, s jedne strane kako bi se ostvarili ciljevi zelenog plana i istodobno poduzećima i krajnjim potrošačima dalo vremena za prilagodbu.

Kako je navedeno u procjeni učinka, digitalizacijom energetskih certifikata i novim odredbama o razmjeni podataka i bazama podataka ipak se smanjuju administrativni troškovi i troškovi usklađivanja te olakšavaju administrativni postupci povezani s obnovom zgrada.

- **Temeljna prava**

Prijedlog je u skladu s člankom 37. Povelje o temeljnim pravima[22] Europske unije, u kojem se zahtijeva da visoka razina zaštite okoliša i poboljšavanje kvalitete okoliša moraju biti uključeni u politike Unije i osigurani u skladu s načelom održivog razvoja.

Izrađen je u skladu s pravom na vlasništvo utvrđenim u članku 17. Povelje i temelji se na članku 34. Povelje kojim se „priznaje i poštuje pravo na [...] pomoć u vezi sa stanovanjem kako bi se osigurao dostojan život svima koji nemaju dovoljno sredstava, u skladu s pravilima utvrđenima pravom Unije te nacionalnim zakonodavstvima i praksom”.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj prijedlog nema nikakvog utjecaja na proračun EU-a. Njime se izmjenjuje postojeća direktiva i uvelike se oslanja na strukture i pravila koji su već na snazi.

5. DRUGI ELEMENTI

[21] https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:4908dc52-b7e5-11e6-9e3c-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF

[22] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A12016P%2FTXT

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nakon što suzakonodavci donesu preinačenu direktivu, Komisija će poduzeti sljedeće mjere kako bi olakšala njezino prenošenje:

– izrada korelacijske tablice koja služi kao kontrolni popis za prenošenje državama članicama i Komisiji;

– organiziranje sastanaka sa stručnjacima iz država članica koji su zaduženi za prenošenje različitih dijelova direktive kako bi se raspravilo o načinu njihova prenošenja i riješile dvojbe, bilo u kontekstu usklađenog djelovanja za Direktivu o energetskim svojstvima zgrada bilo u obliku odbora;

– bit će dostupna za bilateralne sastanke i razgovore s državama članicama u slučaju konkretnih pitanja o prenošenju Direktive;

– nakon roka za prenošenje Komisija će provesti sveobuhvatnu procjenu kako bi utvrdila jesu li države članice u potpunosti i ispravno prenijele Direktivu.

Prijedlogom se dopunjuje Uredba o upravljanju[23], kojom se osigurava uspostava transparentnog i pouzdanog sustava planiranja, izvješćivanja i praćenja na temelju nacionalnih energetskih i klimatskih planova i pojednostavnjenih izvješća o napretku država članica. Od 2023. države članice moraju svake dvije godine izvješćivati o napretku u provedbi planova; do 30. lipnja 2023. moraju obavijestiti Komisiju o svojim ažuriranim nacrtima planova, a o konačnim ažuriranjima do 30. lipnja 2024. Podnošenje planova obnove zgrada slijedit će cikluse nacionalnih energetskih i klimatskih planova, osim prvog plana obnove zgrada.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Člankom 32. stavkom 1. predviđa se da države članice priopćuju svoje mjere za prenošenje zajedno s korelacijskom tablicom. To je u skladu s presudom Suda Europske unije (predmet C-543/17) u skladu s kojom države članice uz svoje obavijesti o nacionalnim mjerama za prenošenje moraju dostaviti dovoljno jasne i precizne informacije, uz navođenje odredaba nacionalnog prava kojima se prenose odredbe neke direktive. To se mora dostaviti za svaku obvezu, a ne samo na „razini članka”. Ako države članice ispune tu obvezu, u načelu ne bi trebale Komisiji slati dokumente s obrazloženjima o prenošenju.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Direktiva 2010/31/EU mijenja se kako slijedi kako bi se odredbe o novim i postojećim zgradama te informacijskim alatima uskladile s europskim zelenim planom, kako bi se ažurirao njezin sadržaj s obzirom na tehnički napredak i pojednostavnio njezin ustroj te kako bi se osigurali ojačani financijski i provedbeni mehanizmi:

– Predmet se mijenja kako bi se naglasilo da se u prijedlogu preinake Direktive o energetskim svojstvima zgrada utvrđuje vizija za uspostavu fonda zgrada s nultim emisijama do 2050. i kako bi se odrazio novi komplementarni mjerni sustav za emisije ugljika radi usmjeravanja odabira prema dekarboniziranim rješenjima. Iako je prijedlog usmjeren na smanjenje operativnih emisija stakleničkih plinova, poduzimaju se prvi koraci za rješavanje problema emisija ugljika iz cijelog životnog ciklusa zgrade.

– U članku 2. uvodi se nova definicija zgrade s nultim emisijama: zgrada s vrlo visokim energetskim svojstvima u skladu s načelom energetske učinkovitosti na

[23] Uredba (EU) 2018/1999 o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime.

prvom mjestu i u kojoj je vrlo niska količina energije koja je još uvijek potrebna u potpunosti pokrivena energijom iz obnovljivih izvora na razini zgrade, okruga ili zajednice ako je to tehnički izvedivo (posebno ona proizvedena u krugu zgrade, iz zajednice obnovljive energije ili iz energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iz sustava daljinskoga grijanja i hlađenja). Zgrade s nultim emisijama postaju novi standard za nove zgrade, razina koju treba postići dubinskom obnovom od 2030. i vizija fonda zgrada 2050. U članku 2. pojašnjava se i definicija „zgrade gotovo nulte energije”, koja ostaje standard za nove zgrade do primjene standarda zgrade s nultim emisijama i postaje razina koju treba postići dubinskom obnovom do 2030. U njemu se „dubinska obnova” definira kao zlatni standard za obnovu zgrada, a „postupna dubinska obnova” za olakšavanje njezine provedbe. Člankom 2. uvodi se definicija „standarda za hipotekarne kredite” kao mehanizma za poticanje hipotekarnih zajmodavaca da poboljšaju energetska svojstva svojeg portfelja zgrada i poticanje potencijalnih klijenata da poboljšaju energetska svojstva svojih nekretnina.

– Članak 3. o **nacionalnim planovima obnove zgrada** (prethodno nazvani dugoročne strategije obnove) postaje operativniji. Okvir za praćenje ojačan je uvođenjem Komisijine procjene nacrta nacionalnih planova obnove zgrada i izdavanjem preporuka u okviru postupka nacionalnog energetskog i klimatskog plana. Kako bi se olakšalo predstavljanje informacija i kako bi ih Komisija lakše procijenila, te kako bi se poboljšala usporedivost nacionalnih planova, zajednički predložak s obveznim i neobveznim elementima utvrđen je u Prilogu II. Obvezni elementi o kojima se mora izvijestiti obuhvaćaju pristupe na razini okruga i susjedstva, uključujući ulogu zajednica obnovljive energije i energetskih zajednica građana. Planovi obnove zgrada dostavljaju se kao dio nacionalnih planova obnove zgrada i njihovih ažuriranja; iznimno, prvi nacrt plana treba podnijeti do 30. lipnja 2024. kako bi se uzelo u obzir vrijeme za donošenje i stupanje na snagu revidirane Direktive o energetskim svojstvima zgrada. O napretku u postizanju nacionalnih ciljeva i doprinosu planova obnove zgrada nacionalnim ciljevima i ciljevima Unije izvješćivat će se u okviru dvogodišnjeg izvješćivanja u skladu s Uredbom o upravljanju.

– Članak 4. (bivši članak 3.) o metodologiji za izračunavanje energetskih svojstava zgrada u vezi s Prilogom I. ažurira se kako bi se pojasnila moguća upotreba potrošnje energije utvrđene na temelju očitanja brojila za izračun energetskih svojstava i provjerila ispravnost izračunanog korištenja energije. U članku se navodi kako uzeti u obzir uporabu energije iz obnovljivih izvora u krugu zgrade, primjerice za mjesta za punjenje, i opskrbu energijom iz energetskih zajednica.

– Članak 5. (bivši članak 4.) o određivanju minimalnih zahtjeva energetskih svojstava mijenja se kako bi se prethodno moguće potpuno izuzeće zaštićenih zgrada prilagodilo tehničkom napretku, čime se omogućuje poboljšanje energetskih svojstava takvih zgrada bez mijenjanja njihove tehničke prirode i izgleda.

– Članak 6. (bivši članak 5.) o izračunavanju troškovno optimalnih razina usklađen je sa zelenim planom, u kojem se navodi da se pri određivanju najnižih troškova trebaju uzeti u obzir troškovi emisijskih jedinica stakleničkih plinova te ekološki i zdravstveni vanjski učinci korištenja energije. Komisija će revidirati troškovno optimalnu metodologiju do 30. lipnja 2026.

– Članak 7. objedinjuje sve odredbe o **novim zgradama**:

(a) u njemu se navodi da od 2030. nove zgrade moraju biti zgrade s nultim emisijama; no nove javne zgrade moraju biti zgrade s nultim emisijama od 2027. Posebni zahtjevi za zgrade s nultim emisijama utvrđeni su u Prilogu III.;

(b) potencijal globalnog zagrijavanja tijekom životnog ciklusa novih zgrada morat će se računati od 2030. u skladu s okvirom „Level(s)”, čime će se informirati o emisijama iz cijelog životnog ciklusa nove građevine. Emisije iz cijelog životnog ciklusa posebno su važne za velike zgrade, zbog čega se obveza njihova izračuna od 2027. već primjenjuje na velike zgrade (korisne površine veće od 2 000 kvadratnih metara).

(c) za nove zgrade države članice razmatraju važne dimenzije koje nadilaze energetska svojstva, odnosno zdrave unutarnje klimatske uvjete, prilagodbu klimatskim promjenama, zaštitu od požara, rizike povezane s pojačanom seizmičkom aktivnošću i pristupačnost za osobe s invaliditetom. Također rješavaju pitanje uklanjanja ugljika povezanog sa skladištenjem ugljika u ili na zgradama.

– U člancima od 8. do 10. i 15. o postojećim zgradama i financijskoj potpori kombiniraju se:

(a) trenutačne odredbe o ***značajnoj obnovi***, koje pružaju mogućnost primjene minimalnih zahtjeva energetskih svojstava (kako bi se osigurala minimalna dubina obnove), kao i uvođenja strukturalnih poboljšanja, prilagodbe klimatskim promjenama, uklanjanja opasnih tvari, uključujući azbest, te pristupačnosti za osobe s invaliditetom, **dopunjuju se *novim minimalnim standardima energetskih svojstava na razini EU-a*** (što uzrokuje porast stopa obnove) za javne (odnosno zgrade i samostalne uporabne cjeline u vlasništvu javnih tijela) i nestambene zgrade s najlošijim svojstvima. U njima se zahtijeva obnova i poboljšanje zgrada razreda energetskih svojstava G za svrstavanje najmanje u razred F najkasnije do 2027. i najmanje u razred E najkasnije do 2030., a stambenih zgrada s najlošijim svojstvima barem u razred F do 2030. i barem u razred E do 2033. Usmjeravanjem na razrede fonda zgrada s najlošijim svojstvima osigurava se da se nastojanja usmjere na zgrade s najvećim potencijalom za dekarbonizaciju, ublažavanje energetskog siromaštva i proširene socijalne i gospodarske koristi. Države članice u okviru nacionalnih planova obnove zgrada utvrđuju i posebne vremenske rasporede za postizanje viših razreda energetskih svojstava (za zgrade obuhvaćene područjem primjene članka 9. stavka 1.) do 2040. i 2050., u skladu sa svojim planom za pretvorbu nacionalnog fonda zgrada u zgrade s nultim emisijama. Osim minimalnih standarda energetskih svojstava u skladu s člankom 9. stavkom 1., države članice imaju mogućnost uvesti nacionalne minimalne standarde energetskih svojstava u svoje nacionalne planove obnove. Države članice moraju podupirati usklađenost s minimalnim standardima energetskih svojstava poticajnog okvira koji uključuje financijsku potporu, posebno usmjerenu na ranjiva kućanstva i osobe pogođene energetskim siromaštvom ili osobe koje žive u socijalnim stanovima, tehničku pomoć i mehanizme praćenja. Predloženim odredbama omogućuje se državama članicama da iz obveze usklađivanja s minimalnim standardima energetskih svojstava isključe nekoliko kategorija zgrada.

(b) uvođenje dobrovoljnih putovnica za obnovu kako bi vlasnici zgrada mogli planirati postupnu obnovu svoje zgrade. Države članice morat će uvesti sustav putovnica za obnovu na temelju zajedničkog okvira koji će Komisija razviti do kraja 2024. kako bi svojim građanima omogućile pristup tom alatu.

(c) strože odredbe o uklanjanju prepreka obnovi te o mobilizaciji financijskih poticaja s pomoću jedinstvenih kontaktnih točaka dostupnih svim dionicima u ekosustavu zgradarstva kako bi se uklonile sve prepreke obnovi zgrada, a ne samo troškovi, te kako bi države članice promicale odgovarajuće osposobljavanje. Veći financijski poticaji i mjere tehničke potpore usmjereni su na projekte dubinske obnove i projekte koji uključuju znatan broj zgrada koji dovode do znatnih ukupnih ušteda energije. Imajući na umu isti cilj, budući da bi na temelju standardnog životnog vijeka kotao kupljen sredinom 2020-ih mogao i dalje biti u upotrebi 2050., državama članicama od 2027. ne bi trebalo dopustiti subvencioniranje kotlova na fosilna goriva.

(d) kako bi se potaknulo brzo uvođenje sustava grijanja s nultim izravnim emisijama i izbjeglo da ulaganja u nove generacije kotlova na fosilna goriva postanu neupotrebljiva imovina, zgrade s nultim emisijama ne bi trebale stvarati emisije ugljika u krugu zgrade, a države članice mogu se odlučiti za upotrebu faktora primarne energije za električnu energiju usklađenog s prosjekom EU-a[24].

(e) naposljetku, države članice moraju usmjeriti svoju financijsku potporu na ublažavanje energetskog siromaštva i podupirati socijalno stanovanje te zaštititi najmoprimce od nerazmjernih razina najamnine nakon obnove.

Kao odgovor na mišljenja Odbora za nadzor regulative odabrana opcija o minimalnim standardima energetskih svojstava ne odgovara izravno nijednoj od četiriju opcija analiziranih u nacrtu procjene učinka podnesenom Odboru. Prijedlog je pažljivo izmijenjen s obzirom na supsidijarnost i proporcionalnost, uzimajući u obzir razlike među fondovima zgrada u različitim državama članicama i pružajući državama članicama fleksibilnost u načinu na koji rješavaju svoje posebne okolnosti i ostvaruju potrebna poboljšanja svojeg nacionalnog fonda zgrada. Na razini EU-a pozornost se usmjerava na 15 % zgrada s najlošijim svojstvima u odgovarajućim nacionalnim fondovima zgrada kako bi se maksimalno povećale uštede energije, troškovna učinkovitost i učinci ublažavanja energetskog siromaštva te sveobuhvatnije socijalne i gospodarske dodatne koristi povezane s postizanjem klimatskih i energetskih ciljeva EU-a.

– Prethodni članak 8. restrukturiran je. Članak 11. usmjeren je samo na **tehničke sustave zgrade** i uvodi se jasna pravna osnova za nacionalne zabrane kotlova na fosilna goriva, čime se državama članicama omogućuje da utvrde zahtjeve za generatore topline na temelju emisija stakleničkih plinova ili vrste korištenog goriva. Nekoliko država članica smatra da su takve mjere ključne za uspostavu dekarboniziranog fonda zgrada te za poboljšanje kvalitete zraka i zdravlja. Tom se odredbom uklanja trenutačna pravna nesigurnost u pogledu toga jesu li takve zabrane dopuštene u skladu s člankom 6. stavkom 1. Direktive o ekološkom dizajnu i pravilima o slobodnom tržištu u skladu s Ugovorima. S obzirom na važnost dobre kvalitete zraka u zatvorenim prostorima kako bi se osigurale zdrave zgrade, potrebno je ugraditi mjerne i kontrolne uređaje za praćenje i regulaciju kvalitete zraka u zatvorenim prostorima u novim zgradama i, ako je izvedivo, u postojećim zgradama u kojima se provodi značajna obnova.

– Članak 12. o **infrastrukturi za održivu mobilnost** usklađen je s povećanim klimatskim ambicijama, čime se jačaju postojeći zahtjevi. Postavljanje vodova unaprijed postaje norma za sve nove zgrade i zgrade na kojima se provodi značajna

[24] U skladu s Direktivom o energetskoj učinkovitosti.

obnova, a posebno je pojačano uvođenje mjesta za punjenje u nove i obnovljene uredske zgrade. Mjesta za punjenje trebaju omogućiti pametno punjenje, a države članice uklanjaju prepreke za postavljanje mjesta za punjenje u stambenim zgradama, osiguravajući „pravo na priključak” u skladu s relevantnim odredbama prijedloga Uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva. Osim toga, u novim zgradama i zgradama u kojima se provodi značajna obnova uvode se obvezna parkirna mjesta za bicikle kako bi se uklonile prepreke za vožnju biciklom kao središnji element održive mobilnosti s nultom stopom emisija.

– U članku 13. jača se **pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije** za velike nestambene zgrade od 2026. Kako bi se olakšao razvoj novih usluga povezanih sa zgradama, novim člankom 14. koji se odnosi na **podatke o zgradi** osigurava se da vlasnik, najmoprimac i upravitelj zgrade ili treće strane imaju pristup podacima o sustavima zgrada. Komisija provedbenim aktom utvrđuje nova pravila o interoperabilnosti podataka i pristupu podacima.

– Člancima od 16. do 19. poboljšavaju se već postojeće odredbe o **energetskim certifikatima**, njihovu izdavanju i prikazivanju te njihovim bazama podataka:

(a) kako bi se osigurala usporedivost u cijeloj Uniji, do 2025. svi energetski certifikati moraju se temeljiti na usklađenoj ljestvici razreda energetskih svojstava i biti u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu V.

(b) razredi energetskih svojstava promijenit će se s obzirom na zajedničku viziju fonda zgrada s nultim emisijama do 2050., uzimajući u obzir nacionalne razlike među fondovima zgrada: najviši razred (A) predstavlja zgradu s nultim emisijama, a najniži razred (G) uključuje 15 % zgrada s najlošijim svojstvima u nacionalnom fondu zgrada. Tom promjenom vrijednosti osigurat će se usporediva nastojanja u svim državama članicama kako bi se poštovali minimalni standardi energetskih svojstava na razini Unije u skladu s člankom 9. Pokazatelj na temelju kojeg će se zgrade ocjenjivati (korištenje primarne energije u kWh/(m2.god.)) ostaje nepromijenjen i dopunjen je pokazateljem o operativnim emisijama stakleničkih plinova i energiji iz obnovljivih izvora. Ostali pokazatelji i dalje su dobrovoljni za države članice te nude paket instrumenata koji se može prilagoditi nacionalnim uvjetima.

(c) valjanost energetskih certifikata nižih razreda od D do G skraćuje se na pet godina kako bi se osiguralo da sadržavaju ažurirane informacije koje pomažu građanima da smanje svoju potrošnju. Moraju biti dostupni pojednostavnjeni postupci za ažuriranje energetskih certifikata u određenim jednostavnim slučajevima, a energetski certifikati moraju se izdavati u digitalnom obliku. Uvode se mjere za povećanje pouzdanosti izdanih certifikata (posjet zgradi i kontrola kvalitete).

(d) bolja pokrivenost fonda zgrada energetskim certifikatima preduvjet je za njegovo poboljšanje, ali istodobno bi države članice trebale osigurati njihovu cjenovnu pristupačnost. Obveza posjedovanja energetskog certifikata proširuje se na zgrade u kojima se provodi značajna obnova, zgrade za koje se obnavlja ugovor o najmu i sve javne zgrade. Zgrade ili samostalne uporabne cjeline koje se nude na prodaju ili najam moraju imati energetski certifikat, a razred i pokazatelj energetskih svojstava trebali bi biti navedeni u svim oglasima, čime se osigurava relevantnost energetskih svojstava na tržištu za prodaju i najam. Na svim zgradama u kojima su smještena javna tijela i koje javnost često posjećuje mora biti prikazan energetski certifikat, neovisno o njihovoj veličini.

(e) države članice uspostavljaju nacionalne baze podataka za energetske certifikate zgrada, koje također omogućuju prikupljanje podataka povezanih s putovnicama za obnovu zgrada i pokazateljima pripremljenosti za pametne tehnologije. Informacije iz nacionalnih baza podataka prenose se Promatračkoj skupini za obnovu zgrada na temelju predložaka koji će izraditi Komisija.

– Postojeće odredbe o pregledima grupirane su i pojašnjene kako bi se olakšala njihova provedba, uz uključivanje ventilacijskih sustava u mjere Direktive o energetskim svojstvima zgrada usmjerene na rješavanje pitanja kvalitete zraka u zatvorenim prostorima. Kako bi se osigurala kvaliteta i pouzdanost obnova ili novih građevinskih radova, predviđa se uspostava nacionalnih programa pregleda ili alternativnih alata kako bi se provjerilo da isporučeni građevinski radovi i radovi obnove uključuju predviđena energetska svojstva i poboljšavaju zadovoljstvo i povjerenje građana. Isto tako, pružatelji integriranih radova obnove moraju imati pristup programima certificiranja ili kvalifikacija kako bi osigurali pouzdanu kvalitetu tih radova. Prag za obveznu ugradnju sustava automatizacije i kontrole zgrade trebalo bi od 2030. sniziti za nestambene zgrade, a nove stambene zgrade i stambene zgrade na kojima se provodi značajna obnova moraju biti opremljene određenim funkcijama praćenja i kontrole kako bi se poboljšalo i optimiziralo upravljanje njima i njihov rad.

– **Provedba politike o zgradama** ključna je za postizanje stvarnog napretka na terenu. Postojeći neovisni sustavi kontrole prošireni su kako bi uključivali putovnice za obnovu i pokazatelje pripremljenosti za pametne tehnologije. Praćenje i provedba, među ostalim s pomoću kazni, bit će posebno usmjereni na minimalne standarde energetskih svojstava i poboljšanje postojećeg fonda zgrada.

Završne odredbe i klauzula o preispitivanju: s obzirom na preispitivanje Direktive o energetskim svojstvima zgrada 2021. u kontekstu provedbe zelenog plana, datum za sljedeće preispitivanje na temelju članka 25. utvrđuje se najkasnije do kraja 2027. U klauzuli o preispitivanju izričito se upućuje na procjenu Komisije o tome hoće li se mjerama povezanima sa zgradama u zakonodavstvu EU-a, uključujući određivanje cijena ugljika, ostvariti dostatna poboljšanja za postizanje potpuno dekarboniziranog fonda zgrada s nultim emisijama do 2050. ili je potrebno uvesti dodatne obvezujuće mjere na razini Unije, kao što su pojačana minimalna energetska svojstva. U članku 32. o prenošenju pojašnjava se da države članice dostavljaju korelacijsku tablicu zajedno sa svojim mjerama za prenošenje.

↓ 2010/31/EU

2021/0426 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o energetskim svojstvima zgrada (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[25],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija[26],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 1. (prilagođeno)

(1) Direktiva ~~2002/91/EZ~~ ⌦ 2010/31/EU ⌫ Europskog parlamenta i Vijeća[27] ~~od 16. prosinca 2002. o energetskoj učinkovitosti zgrada~~[28] ⌦ značajno je ⌫ izmijenjena ~~je~~ ⌦ nekoliko puta ⌫[29]. ~~Budući da predstoje nove značajne izmjene, trebalo bi je preinačiti u interesu jasnoće.~~ ⌦ S obzirom na daljnje izmjene tu bi direktivu radi jasnoće trebalo preinačiti. ⌫

⇩ novo

(2) U skladu s Pariškim sporazumom, donesenim u prosincu 2015. na temelju Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), njegove stranke složile su se da će zadržati povećanje globalne prosječne temperature na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju te ulagati napore u

25 SL C […], […], str. […].

26 SL C […], […], str. […].

27 Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

28 ~~SL L 1, 4.1.2003., str. 65.~~

29 Vidjeti Prilog VIII.~~IV.~~, dio A.

ograničavanje povišenja temperature na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju. Postizanje ciljeva Pariškog sporazuma u središtu je Komunikacije Komisije „Europski zeleni plan” od 11. prosinca 2019.[30] Unija se u ažuriranom nacionalno utvrđenom doprinosu dostavljenom tajništvu UNFCCC-a 17. prosinca 2020. obvezala smanjiti neto emisije stakleničkih plinova u cjelokupnom gospodarstvu Unije do 2030. za najmanje 55 %. u odnosu na razine iz 1990.

(3) Kako je najavljeno u zelenom planu, Komisija je 14. listopada 2020. predstavila svoju strategiju za val obnove[31]. Strategija sadržava akcijski plan s konkretnim regulatornim, financijskim i poticajnim mjerama s ciljem da se godišnja stopa energetske obnove zgrada do 2030. barem udvostruči te da se potaknu dubinske obnove. Revizija Direktive o energetskim svojstvima zgrada nužna je kao jedno od sredstava za ostvarenje vala obnove. Pridonijet će i provedbi inicijative novog europskog Bauhausa i europske misije za klimatski neutralne i pametne gradove.

(4) Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća[32], „Europskim zakonom o klimi”, u zakonodavstvu se utvrđuje cilj klimatske neutralnosti do 2050. u cijelom gospodarstvu te se utvrđuje obveza Unije da do 2030. smanji neto emisije stakleničkih plinova (emisije nakon što se odbiju uklanjanja) za najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990.

(5) Zakonodavnim paketom „Spremni za 55 %” najavljenim u programu rada Europske komisije za 2021. nastoje se ostvariti ti ciljevi. Obuhvaća niz područja politika, uključujući energetsku učinkovitost, energiju iz obnovljivih izvora, korištenje zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarstvo, oporezivanje energije, raspodjelu napora, trgovanje emisijama i infrastrukturu za alternativna goriva. Revizija Direktive 2010/31/EU sastavni je dio tog paketa.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 2.

~~Učinkovito, razborito, racionalno i održivo korištenje energije odnosi se, među ostalim, na naftne derivate, prirodni plin i kruta goriva koji su bitni izvori energije, ali istodobno predstavljaju vodeće izvore emisija ugljikova dioksida.~~

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 3. (prilagođeno)
⇨ novo

(6) Zgrade ~~su odgovorne za~~ uzrokuju 40 % ~~ukupne~~ potrošnje ⌦ konačne ⌫ energije u Uniji ⇨ i 36 % njezinih emisija stakleničkih plinova povezanih s energijom ⇦. ~~Sektor se širi, što će neumitno povećati potrošnju energije.~~ Stoga su smanjenje potrošnje energije ⇨ , u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu” kako je utvrđeno u članku 3. [revidirane Direktive o energetskoj učinkovitosti] te definirano u

---

30 Europski zeleni plan, COM(2019) 640 final.

31 Val obnove za Europu – ozelenjivanje zgrada, otvaranje radnih mjesta, poboljšanje života, COM(2020) 662 final.

32 Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

članku 2. točki 18. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća[33] ⇦ i korištenje energije iz obnovljivih izvora u ⌦ sektoru zgrada ⌫ ~~zgradarstvu~~ važne mjere koje su potrebne da bi se smanjil~~a~~e ~~energetska ovisnost~~ Unije ~~i~~ emisije stakleničkih plinova Unije. ~~Mjere za smanjenje potrošnje energije u Uniji, u kombinaciji s povećanim korištenjem energije iz obnovljivih izvora, omogućile bi Uniji da ispuni Kyotski protokol uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) te ispuni svoju dugoročnu obvezu u pogledu održavanja globalnog porasta temperature na razini ispod 2 °C kao i obvezu da do 2020. godine smanji svoje ukupne emisije stakleničkih plinova za najmanje 20 % u odnosu na razine iz 1990. godine, a ako se postigne međunarodni sporazum i za 30 %.~~ Smanjenje potrošnje energije i povećanje korištenja energije iz obnovljivih izvora također ima važnu ulogu u ⇨ smanjenju energetske ovisnosti Unije, ⇦ promicanju sigurnosti opskrbe energijom i tehnološkog razvoja te otvaranju radnih mjesta i mogućnosti regionalnog razvoja, posebno ⇨ na otocima i u ⇦ ruralnim područjima.

⇩ novo

(7) Zgrade uzrokuju emisije stakleničkih plinova prije, tijekom i nakon operativnog životnog vijeka. Vizija dekarboniziranog fonda zgrada do 2050. nadilazi trenutačnu usredotočenost na operativne emisije stakleničkih plinova. Stoga bi trebalo postupno uzimati u obzir emisije iz cijelog životnog ciklusa zgrada, počevši od novih zgrada. Zgrade su važan repozitorij materijala jer su repozitorij resursa tijekom brojnih desetljeća, a mogućnosti projektiranja uvelike utječu na emisije iz cijelog životnog ciklusa novih i obnovljenih zgrada. Svojstva zgrada tijekom cijelog životnog ciklusa trebala bi se uzeti u obzir ne samo pri novoj gradnji nego i pri obnovi uključivanjem politika za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz cijelog životnog ciklusa u planove obnove zgrada država članica.

(8) Smanjenje emisija stakleničkih plinova iz cijelog životnog ciklusa zgrada zahtijeva učinkovitost resursa i kružnost. To se može kombinirati i s pretvaranjem dijelova fonda zgrada u privremeni ponor ugljika.

(9) Potencijal globalnog zagrijavanja tijekom životnog ciklusa upućuje na ukupni doprinos zgrade emisijama koje dovode do klimatskih promjena. Objedinjuje emisije stakleničkih plinova ugrađene u građevne proizvode i izravne te neizravne emisije iz faze uporabe. Zahtjev za izračun potencijala globalnog zagrijavanja tijekom životnog ciklusa novih zgrada stoga predstavlja prvi korak prema većem uzimanju u obzir svojstava zgrada tijekom cijelog životnog ciklusa i kružnoga gospodarstva.

(10) Zgrade uzrokuju otprilike polovicu emisija primarnih sitnih čestica (PM2,5) u EU-u koje uzrokuju preuranjenu smrt i bolest. Poboljšanjem energetskih svojstava zgrada

---

[33] Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

mogu se i trebale bi se istodobno smanjiti emisije onečišćujućih tvari, u skladu s Direktivom (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća[34].

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 4.

~~Upravljanje potražnjom za energijom važan je instrument pomoću kojeg Unija može utjecati na globalno energetsko tržište, a time i na sigurnost opskrbe energijom u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 5. (prilagođeno)

~~Europsko je vijeće u ožujku 2007. naglasilo potrebu povećanja energetske učinkovitosti u Uniji, kako bi Unija postigla svoj cilj 20 %-tnog smanjenja potrošnje energije do 2020. godine, i pozvalo na temeljitu i brzu provedbu prioriteta utvrđenih u komunikaciji Komisije pod naslovom‚Plan djelovanja za energetsku učinkovitost: ostvarivanje potencijala'. U tom je planu djelovanja utvrđen značajan potencijal troškovno učinkovitih ušteda energije u zgradarstvu. Europski je parlament u svojoj rezoluciji od 31. siječnja 2008. pozvao na jačanje odredaba Direktive 2002/91/EZ te je u više navrata pozvao da se cilj od 20 % u vezi s energetskom učinkovitosti za 2020. godinu učini obvezujućim, posljednji put u svojoj rezoluciji od 3. veljače 2009. o drugom strateškom pregledu energetske politike. Povrh toga, Odlukom br. 406/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o mjerama država članica za smanjivanje njihovih emisija stakleničkih plinova s ciljem ispunjavanja obveza Zajednice u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2020.[35] utvrđeni su obvezujući nacionalni ciljevi za smanjenje CO_2 za koje će biti ključna energetska učinkovitost u zgradarstvu, dok se Direktivom 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju korištenja energije iz obnovljivih izvora[36] predviđa promicanje energetske učinkovitosti u kontekstu obvezujućeg cilja da se do 2020. godine iz obnovljivih izvora pokriva 20 % ukupne potrošnje energije Unije.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 6. (prilagođeno)

~~Europsko je vijeće u ožujku 2007. ponovno potvrdilo predanost Unije razvoju energije iz obnovljivih izvora na razini čitave Unije, podržavši obvezujući cilj 20 %-tnog udjela energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine. Direktivom 2009/28/EZ uspostavljen je zajednički okvir za promicanje energije iz obnovljivih izvora.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 7. (prilagođeno)

~~Nužno je utvrditi konkretnije mjere kako bi se ostvario veliki neiskorišteni potencijal ušteda energije u zgradama i smanjile velike razlike među rezultatima država članica u tom području.~~

---

[34] Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 344, 17.12.2016., str. 1.).

[35] ~~SL L 140, 5.6.2009 ., str. 136.~~

[36] ~~SL L 140, 5.6.2009 ., str. 16.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 8.
(prilagođeno)
⇨ novo

(11) Mjerama za daljnje poboljšanje energetskih svojstava zgrada trebalo bi se uzeti u obzir klimatske ⌦ uvjete, ⌫ ⇨ uključujući prilagodbu klimatskim promjenama, ⇦ ~~i~~ lokalne uvjete te unutarnju klimu prostora i troškovnu učinkovitost. Te mjere ne bi smjele utjecati na druge zahtjeve ~~koji se tiču zgrada~~kad je riječ o zgradama, kao što su pristupačnost, ⇨ zaštita od požara i seizmička ⇦ sigurnost i namjena zgrade.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 9.
⇨ novo

(12) Energetska svojstva zgrada trebalo bi izračunati na temelju metodologije koja se može razlikovati na nacionalnoj i regionalnoj razini. To uz toplinske značajke uključuje i druge čimbenike kojima pripada sve važnija uloga, kao što su sustavi za grijanje i klimatizaciju, primjena energije iz obnovljivih izvora, ⇨ sustavi automatizacije i kontrole zgrade, pametna rješenja, ⇦ elementi pasivnoga grijanja i hlađenja, zaštita od sunca, kakvoća unutarnjeg zraka, odgovarajuća prirodna rasvjeta i oblik zgrade. Metodologija za izračunavanje energetskih svojstava ne bi se smjela temeljiti samo na sezoni u kojoj je potrebno grijanje ⇨ ili klimatizacija ⇦, već bi trebala obuhvatiti godišnja energetska svojstva zgrade. U toj bi metodologiji trebalo uzeti u obzir postojeće europske norme. ⇨ Metodologijom bi se trebala osigurati zastupljenost stvarnih uvjeta rada i omogućiti upotreba energije utvrđene na temelju očitanja brojila za provjeru točnosti i usporedivost, a metodologija bi se trebala temeljiti na satu ili na jedinici manjoj od sata. Kako bi se potaknulo korištenje energije iz obnovljivih izvora u krugu zgrade, uz zajednički opći okvir, države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi se u metodologiji izračuna prepoznale i uzele u obzir koristi od najveće moguće uporabe energije iz obnovljivih izvora u krugu zgrade, među ostalim za druge namjene (kao što su mjesta za punjenje električnih vozila). ⇦

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 10.
(prilagođeno)
⇨ novo

(13) ~~Određivanje minimalnih zahtjeva~~ ⇨ Države članice trebale bi odrediti minimalne zahtjeve ⇦ energetskih svojstava zgrada i dijelova zgrada~~ isključiva je odgovornost država članica. Te bi zahtjeve trebalo odrediti~~ s ciljem postizanja troškovno optimalne ravnoteže između potrebnih ulaganja i uštođenih troškova energije tijekom ukupnog vijeka trajanja zgrade, ne dovodeći u pitanje pravo država članica da odrede minimalne zahtjeve koji su energetski učinkovitiji od troškovno optimalnih razina energetske učinkovitosti. Državama članicama trebalo bi pružiti mogućnost redovitog preispitivanja minimalnih zahtjeva energetskih svojstava za zgrade u svjetlu tehničkog napretka.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 11.

~~Imajući u vidu cilj troškovno učinkovitih odnosno troškovno optimalnih razina energetske učinkovitosti, u određenim okolnostima može biti opravdano, primjerice u svjetlu klimatskih~~

~~razlika, da države članice odrede troškovno učinkovite odnosno troškovno optimalne zahtjeve za dijelove zgrada koji u praksi ograničavaju postavljanje građevinskih proizvoda koji udovoljavaju normama utvrđenim u zakonodavstvu Unije, pod uvjetom da ti zahtjevi ne predstavljaju neopravdanu tržišnu prepreku.~~

⇩ novo

(14) Dvije trećine energije koja se upotrebljava za grijanje i hlađenje zgrada i dalje dolazi iz fosilnih goriva. Kako bi se dekarbonizirao sektor zgrada, posebno je važno postupno ukinuti fosilna goriva u grijanju i hlađenju. Stoga bi države članice u svojim planovima obnove zgrada trebale navesti svoje nacionalne politike i mjere za postupno ukidanje fosilnih goriva u grijanju i hlađenju te u okviru sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira od 2027. ne bi trebalo davati financijske poticaje za ugradnju kotlova na fosilna goriva, uz iznimku onih odabranih za ulaganja prije 2027., u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda. Jasna pravna osnova za zabranu generatora topline na temelju njihovih emisija stakleničkih plinova ili vrste upotrijebljenog goriva trebala bi podupirati nacionalne politike i mjere za postupno ukidanje.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 12.
⇨ novo

(15) ⇨ Zahtjevi energetskih svojstava tehničkih sustava zgrade trebali bi se primjenjivati na cijele sustave, kako su ugrađeni u zgradama, a ne na svojstva samostalnih sastavnih dijelova koji su obuhvaćeni područjem primjene propisa za određene proizvode u skladu s Direktivom 2009/125/EZ. ⇦ Države članice bi kod određivanja zahtjeva energetskih svojstava za tehničke sustave zgrade trebale koristiti usklađene instrumente, ako su oni raspoloživi i prikladni, posebno ispitne i računske metode i razrede energetske učinkovitosti izrađene u okviru mjera za provedbu Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 21. listopada 2009. o uspostavljanju okvira za određivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom~~[37] i ~~Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o iskazivanju potrošnje energije i drugih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu~~[38] Uredbe (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća[39], kako bi se osigurala usklađenost s povezanim inicijativama i što je više moguće umanjila potencijalna fragmentacija tržišta.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 13.

(16) Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje članci 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Stoga se izraz „poticaj”, koji se koristi u ovoj Direktivi, ne bi smjelo tumačiti kao državnu potporu.

---

37 Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju(SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

38 ~~SL L 153, 18.6.2010., str. 1.~~

39 Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1.).

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 14. (prilagođeno)
⇨ novo

(17) Komisija bi trebala utvrditi usporedni metodološki okvir za izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava. ⇨ Preispitivanje tog okvira trebalo bi omogućiti izračun energetskih svojstava i vrijednosti emisija te bi trebalo uzeti u obzir vanjske učinke na okoliš i zdravlje, kao i proširenje sustava trgovanja emisijama i cijene ugljika. ⇦ Države članice trebale bi taj okvir koristiti za usporedbu rezultata s minimalnim zahtjevima energetskih svojstava koje su donijele. Ako bi između izračunanih troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava i minimalnih zahtjeva energetskih svojstava koji su na snazi postojale značajne razlike, tj. iznad 15 %, države članice trebale bi opravdati tu razliku ili planirati odgovarajuće korake kako bi je smanjile. Države članice trebale bi odrediti procijenjeni gospodarski vijek trajanja zgrade odnosno dijela zgrade, uzimajući u obzir trenutačnu praksu i iskustvo u određivanju uobičajenoga gospodarskog vijeka trajanja. Komisiju bi trebalo redovito izvješćivati o rezultatima te usporedbe i podacima koji su korišteni za dobivanje ⌦ tih ⌫rezultata. Ta bi izvješća trebala omogućiti Komisiji da ocijeni napredak država članica u postizanju troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava i podnese izvješće o tom napretku.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 15.

~~Zgrade imaju učinak na dugoročnu potrošnju energije. Stoga bi, s obzirom na dugačak ciklus rekonstrukcije postojećih zgrada, nove zgrade i postojeće zgrade koje se podvrgavaju većoj rekonstrukciji trebale ispuniti minimalne zahtjeve energetskih svojstava prilagođene lokalnoj klimi. Budući da se mogućnosti primjene alternativnih sustava opskrbe energijom općenito ne istražuju do svojeg punog potencijala, kod novih bi zgrada, bez obzira na veličinu, trebalo razmotriti alternativne sustave opskrbe energijom, i to prema načelu da se prvo osigura da su energetske potrebe grijanja i hlađenja svedene na troškovno optimalne razine.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 16. (prilagođeno)

(18) ⌦ Značajne obnove ⌫ ~~Veće rekonstrukcije~~ postojećih zgrada, bez obzira na veličinu, prilika su da se poduzmu troškovno učinkovite mjere povećanja energetskih svojstava. Iz razloga troškovne učinkovitosti trebalo bi omogućiti da se minimalni zahtjevi energetskih svojstava ograniče na one ~~rekonstruirane~~ ⌦ obnovljene ⌫ dijelove koji su najvažniji za energetska svojstva zgrade. Državama članicama trebalo bi dati mogućnost da same odluče hoće li ~~„~~ ⌦ značajnu obnovu ⌫ ~~veću rekonstrukciju~~~~”~~ definirati u postotku površine ovojnice zgrade ili vrijednosti zgrade. Ako država članica odluči ⌦ značajnu obnovu ⌫ ~~veću rekonstrukciju~~ definirati u odnosu na vrijednost zgrade, mogle bi se koristiti vrijednosti kao što su aktuarska vrijednost ili tekuća vrijednost na temelju troškova izgradnje nove zgrade, bez vrijednosti zemljišta na kojemu se zgrada nalazi.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 17.

~~Potrebno je poduzeti mjere kako bi se povećao broj zgrada koje ne samo da ispunjavaju trenutačne minimalne zahtjeve energetskih svojstava, već su i energetski učinkovitije, kako bi se smanjila potrošnja energije i emisije ugljikova dioksida. Države članice bi u tu svrhu trebale izraditi nacionalne planove za povećanje broja zgrada gotovo nulte energije i o tim planovima redovito izvješćivati Komisiju.~~

⇩ novo

(19) Zbog povećane klimatske i energetske ambicije Unije potrebna je nova vizija zgrada: zgrada s nultim emisijama, čija je vrlo niska potražnja za energijom u potpunosti pokrivena energijom iz obnovljivih izvora ako je to tehnički izvedivo. Sve nove zgrade trebale bi biti zgrade s nultim emisijama, a sve postojeće zgrade trebalo bi do 2050. pretvoriti u zgrade s nultim emisijama.

(20) Postoje različite mogućnosti za pokrivanje energetskih potreba učinkovite zgrade energijom iz obnovljivih izvora: obnovljivi izvori energije u krugu zgrade kao što su solarna toplinska energija, solarna fotonaponska energija, dizalice topline i biomasa, obnovljiva energija koju pružaju zajednice obnovljive energije ili energetske zajednice građana te daljinsko grijanje i hlađenje na temelju obnovljivih izvora energije ili otpadne topline.

(21) Potrebna dekarbonizacija fonda zgrada Unije zahtijeva opsežnu energetsku obnovu: gotovo 75 % tog fonda zgrada neučinkovito je u skladu s postojećim standardima za zgrade, a 85–95 % zgrada koje danas postoje i dalje će stajati 2050. Međutim, ponderirana godišnja stopa energetske obnove trajno je niska i iznosi oko 1 %. Sadašnjim bi tempom dekarbonizacija sektora zgrada trajala stoljećima. Stoga je pokretanje i podupiranje obnove zgrada, uključujući prelazak na sustave grijanja bez emisija, ključni cilj ove Direktive.

(22) Minimalni standardi energetskih svojstava ključan su regulatorni alat za poticanje opsežne obnove postojećih zgrada jer se njima uklanjaju ključne prepreke obnovi, kao što su suprotstavljeni interesi i strukture suvlasništva, koje se ne mogu prevladati gospodarskim poticajima. Uvođenje minimalnih standarda energetskih svojstava trebalo bi dovesti do postupnog nestanka zgrada s najlošijim svojstvima i stalnog poboljšanja nacionalnog fonda zgrada, čime bi se doprinijelo dugoročnom cilju dekarboniziranog fonda zgrada do 2050.

(23) Minimalni standardi energetskih svojstava utvrđeni na razini Unije trebali bi biti usmjereni na obnovu zgrada s najvećim potencijalom u smislu dekarbonizacije, ublažavanja energetskog siromaštva i proširenih socijalnih i gospodarskih koristi, posebno za zgrade s daleko najlošijim svojstvima, koje pri obnovi trebaju biti prioritet.

(24) Kad je riječ o preostalom dijelu nacionalnog fonda zgrada, države članice mogu slobodno odlučiti žele li uvesti minimalne standarde energetskih svojstava, izrađene na nacionalnoj razini i prilagođene nacionalnim uvjetima. Pri preispitivanju ove Direktive Komisija bi trebala procijeniti je li potrebno uvesti dodatne obvezujuće minimalne standarde energetskih svojstava kako bi se do 2050. uspostavio dekarbonizirani fond zgrada.

(25) Uvođenje minimalnih standarda energetskih svojstava trebalo bi biti popraćeno poticajnim okvirom koji uključuje tehničku pomoć i financijske mjere. Minimalni

standardi energetskih svojstava utvrđeni na nacionalnoj razini ne predstavljaju „standarde Unije” u smislu pravila o državnim potporama, dok bi se minimalni standardi energetskih svojstava na razini Unije mogli smatrati takvim „standardima Unije”. U skladu s revidiranim pravilima o državnim potporama države članice mogu dodijeliti državne potpore za obnovu zgrada radi usklađivanja sa standardima energetskih svojstava na razini Unije, odnosno za postizanje određenog razreda energetskih svojstava, dok ti standardi na razini Unije ne postanu obvezni. Nakon što standardi postanu obvezni, države članice mogu nastaviti dodjeljivati državne potpore za obnovu zgrada i samostalnih uporabnih cjelina koje su obuhvaćene standardima energetskih svojstava na razini Unije sve dok je cilj obnove zgrada viši standard od utvrđenog minimalnog razreda energetskih svojstava.

(26) EU-ovom taksonomijom razvrstane su okolišno održive ekonomske djelatnosti u cijelom gospodarstvu, među ostalim u sektoru zgrada. U skladu s delegiranim aktom o EU-ovoj taksonomiji klimatski održivih djelatnosti obnova zgrada smatra se održivom djelatnošću ako ostvaruje uštedu energije od najmanje 30 %, ispunjava minimalne zahtjeve energetskih svojstava za značajnu obnovu postojećih zgrada ili se sastoji od pojedinačnih mjera povezanih s energetskim svojstvima zgrada, kao što su ugradnja, održavanje ili popravak opreme za energetsku učinkovitost ili instrumenata i uređaja za mjerenje, reguliranje i kontrolu energetskih svojstava zgrada, ako su takve pojedinačne mjere u skladu s utvrđenim kriterijima. Obnova zgrada radi usklađivanja s minimalnim standardima energetskih svojstava na razini Unije obično je u skladu s kriterijima EU-ove taksonomije koji se odnose na djelatnosti obnove zgrada.

(27) Minimalni standardi energetskih svojstava na razini Unije trebali bi se temeljiti na usklađenim razredima energetskih svojstava. Definiranjem najnižeg razreda energetskih svojstava (G) kao 15 % nacionalnog fonda zgrada s najlošijim energetskim svojstvima u svakoj državi članici, usklađivanje razreda energetskih svojstava osigurava slična nastojanja svih država članica, dok se definicijom najboljeg razreda energetskih svojstava (A) osigurava konvergencija usklađene ljestvice razreda energetskih svojstava prema zajedničkoj viziji zgrada s nultim emisijama.

(28) Minimalni zahtjevi energetskih svojstava za postojeće zgrade i dijelove zgrada već su bili sadržani u aktima koji su prethodili ovoj Direktivi i trebali bi se nastaviti primjenjivati. Iako novouvedeni minimalni standardi energetskih svojstava postavljaju prag za minimalna energetska svojstva postojećih zgrada i osiguravaju obnovu neučinkovitih zgrada, minimalnim zahtjevima energetskih svojstava za postojeće zgrade i dijelove zgrada osigurava se potrebna dubina obnove u slučaju obnove.

(29) Kako bi se uspostavio visoko energetski učinkovit i dekarboniziran fond zgrada i pretvorba postojećih zgrada u zgrade s nultim emisijama do 2050., države članice trebale bi izraditi nacionalne planove obnove zgrada koji zamjenjuju dugoročne strategije obnove i postaju još snažniji, potpuno operativni alat za planiranje za države članice, s jačim naglaskom na financiranju i osiguravanjem dostupnosti odgovarajućih kvalificiranih radnika za obnovu zgrada. Države članice trebale bi u svojim planovima obnove zgrada utvrditi vlastite nacionalne ciljeve za obnovu zgrada. U skladu s člankom 21. točkom (b) podtočkom 7. Uredbe (EU) 2018/1999 i uvjetima koji omogućuju provedbu utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/60 Europskog parlamenta i

Vijeća[40], države članice trebale bi opisati mjere financiranja te potrebe za ulaganjima i administrativne resurse za provedbu svojih planova obnove zgrada.

(30) Nacionalni planovi obnove zgrada trebali bi se temeljiti na usklađenom predlošku kako bi se osigurala usporedivost planova. Kako bi se osigurala potrebna ambicija, Komisija bi trebala ocijeniti nacrte planova i izdati preporuke državama članicama.

(31) Nacionalni planovi obnove zgrada trebali bi biti usko povezani s integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999, a o napretku u postizanju nacionalnih ciljeva i doprinosu planova obnove zgrada nacionalnim ciljevima i ciljevima Unije trebalo bi izvješćivati u okviru dvogodišnjeg izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999. S obzirom na hitnost povećanja obnove na temelju čvrstih nacionalnih planova, trebalo bi što prije odrediti datum za podnošenje prvog nacionalnog plana obnove zgrada.

(32) Postupna obnova može biti rješenje za rješavanje problema visokih početnih troškova i poteškoća za stanovnike do kojih može doći pri obnovi „u jednom koraku”. Međutim, takvu postupnu obnovu treba pažljivo planirati kako bi se izbjeglo da jedan korak obnove isključi potrebne naknadne korake. Putovnice za obnovu pružaju jasan plan za postupnu obnovu, čime se vlasnicima i ulagačima pomaže u planiranju najboljeg vremenskog okvira i opsega intervencija. Stoga bi putovnice za obnovu trebale biti dostupne vlasnicima zgrada u svim državama članicama kao dobrovoljni alat.

(33) Koncept „dubinske obnove” još nije definiran u zakonodavstvu Unije. Kako bi se ostvarila dugoročna vizija zgrada, dubinska obnova trebala bi se definirati kao obnova kojom se zgrade pretvaraju u zgrade s nultim emisijama; u prvom koraku, kao obnova kojom se zgrade pretvaraju u zgrade gotovo nulte energije. Ta definicija služi za poboljšanje energetskih svojstava zgrada. Dubinska obnova radi poboljšanja energetskih svojstava izvrsna je prilika za rješavanje drugih aspekata kao što su životni uvjeti ranjivih kućanstava, povećanje otpornosti na klimatske promjene, otpornost na rizike od katastrofa uključujući otpornost na potrese, zaštita od požara, uklanjanje opasnih tvari uključujući azbest i pristupačnost za osobe s invaliditetom.

(34) Kako bi se potaknula dubinska obnova, što je jedan od ciljeva strategije za val obnove, države članice trebale bi pružiti veću financijsku i administrativnu potporu takvoj obnovi.

(35) Države članice trebale bi podupirati unapređenja energetskih svojstava postojećih zgrada kojima se doprinosi postizanju zdravog unutarnjeg okruženja, među ostalim uklanjanjem azbesta i drugih štetnih tvari, sprečavanjem nezakonitog uklanjanja štetnih tvari i olakšavanjem poštovanja postojećih zakonodavnih akata kao što su direktive 2009/148/EZ[41] i (EU) 2016/2284[42] Europskog parlamenta i Vijeća.

---

[40] Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

[41] Direktiva 2009/148/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu (SL L 330, 16.12.2009., str. 28.).

[42] Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 344, 17.12.2016., str. 1.).

(36) Očekuje se da će električna vozila imati ključnu ulogu u dekarbonizaciji i učinkovitosti elektroenergetskog sustava, posebno pružanjem usluga fleksibilnosti, uravnoteženja i skladištenja, posebno agregiranjem. Taj potencijal električnih vozila za integraciju s elektroenergetskim sustavom i doprinos učinkovitosti sustava i daljnjoj apsorpciji električne energije iz obnovljivih izvora trebalo bi u potpunosti iskoristiti. Punjenje je posebno važno u odnosu na zgrade jer se tu električna vozila parkiraju redovito i na dulje vrijeme. Sporo punjenje ekonomično je, a postavljanjem mjesta za punjenje u privatnim prostorima može se osigurati skladištenje energije za povezanu zgradu i integracija usluga pametnog punjenja i usluga integracije sustava općenito.

(37) U kombinaciji s povećanim udjelom proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora električna vozila proizvode manje emisija stakleničkih plinova. Električna vozila važan su element u prelasku na čistu energiju na temelju mjera energetske učinkovitosti, alternativnih goriva, energije iz obnovljivih izvora i inovativnih rješenja za upravljanje energetskom fleksibilnošću. Građevinski propisi mogu se učinkovito iskoristiti za uvođenje ciljanih zahtjeva za potporu uspostavi infrastrukture za punjenje na parkiralištima u stambenim i nestambenim zgradama. Države članice trebale bi ukloniti prepreke kao što su suprotstavljeni interesi i administrativne komplikacije s kojima se pojedinačni vlasnici susreću pri pokušaju postavljanja mjesta za punjenje na svojim parkirnim mjestima.

(38) Postavljanjem vodova unaprijed osiguravaju se pravi uvjeti za brzu uspostavu mjesta za punjenje ako i gdje su potrebna. Lako dostupnom infrastrukturom pojedinačnim vlasnicima smanjit će se troškovi postavljanja mjesta za punjenje, a korisnicima električnih vozila osigurati pristup tim mjestima. Utvrđivanje zahtjevâ za elektromobilnost na razini Unije u vezi s prethodnim opremanjem parkirnih mjesta i postavljanjem mjesta za punjenje učinkovit je način za promicanje električnih vozila u bliskoj budućnosti kojim se istodobno, srednjoročno i dugoročno omogućuje ostvarenje daljnjeg napretka uz smanjene troškove. Ako je to tehnički izvedivo, države članice trebale bi osigurati dostupnost mjesta za punjenje osobama s invaliditetom.

(39) Pametno punjenje i dvosmjerno punjenje omogućuju integraciju energetskog sustava zgrada. Mjesta za punjenje na kojima se električna vozila obično parkiraju dulje vrijeme, primjerice u blizini mjesta boravka ili rada, vrlo su važna za integraciju energetskog sustava, stoga je potrebno osigurati funkcionalnosti pametnog punjenja. U situacijama u kojima bi dvosmjerno punjenje pomoglo daljnjem prodiranju električne energije iz obnovljivih izvora u vozne parkove električnih vozila u prometu i u elektroenergetski sustav općenito, takva bi funkcionalnost isto tako trebala biti dostupna.

(40) Promicanje zelene mobilnosti ključan je dio europskog zelenog plana, a zgrade mogu imati važnu ulogu u osiguravanju potrebne infrastrukture, ne samo za punjenje električnih vozila nego i za bicikle. Prelaskom na meku mobilnost kao što je vožnja biciklom mogu se znatno smanjiti emisije stakleničkih plinova iz prometa. Kako je utvrđeno u Planu za postizanje klimatskog cilja do 2030., povećanjem modalnih udjela čistog i učinkovitog privatnog i javnog prijevoza, kao što je vožnja biciklom, drastično će se smanjiti onečišćenje iz prometa i donijeti velike koristi pojedincima i zajednicama. Nedostatak parkirnih mjesta za bicikle velika je prepreka uvođenju vožnje biciklom, u stambenim i nestambenim zgradama. Građevinskim propisima može se učinkovito poduprijeti tranzicija prema čišćoj mobilnosti utvrđivanjem zahtjeva za minimalni broj parkirnih mjesta za bicikle.

(41) Agende jedinstvenog digitalnog tržišta i energetske unije trebale bi biti usklađene i služiti zajedničkim ciljevima. Digitalizacijom energetskog sustava energetsko se okruženje brzo mijenja, polazeći od integracije obnovljivih izvora energije pa do pametnih mreža i zgrada s podrškom za pametne tehnologije. U svrhu digitalizacije sektora zgrada, za pametne domove i dobro povezane zajednice važni su ciljevi Unije u pogledu povezivosti i razina ambicije u pogledu uvođenja komunikacijskih mreža velikog kapaciteta. Trebalo bi pružiti ciljane poticaje za promicanje sustava s podrškom za pametne tehnologije i digitalnih rješenja u izgrađenim zgradama. Time bi se pružile nove mogućnosti za uštede energije davanjem točnijih informacija potrošačima o njihovim obrascima potrošnje i omogućavanjem operatorima sustava da učinkovitije upravljaju mrežom.

(42) Kako bi se olakšalo ostvarenje konkurentnog i inovativnog tržišta usluga pametnih zgrada koje doprinosi učinkovitoj uporabi energije i integraciji energije iz obnovljivih izvora u zgrade te pružila potpora ulaganjima u obnovu, države članice trebale bi zainteresiranim stranama osigurati izravan pristup podacima o sustavima zgrada. Kako bi se izbjegli prekomjerni administrativni troškovi za treće strane, države članice olakšavaju potpunu interoperabilnost usluga i razmjene podataka unutar Unije.

(43) Pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije trebalo bi upotrebljavati za mjerenje kapaciteta zgrada za upotrebu informacijskih i komunikacijskih tehnologija i elektroničkih sustava s ciljem prilagodbe upravljanja zgradama potrebama stanara i mreže te poboljšanja energetske učinkovitosti i sveukupnih energetskih svojstava zgrada. Primjenom pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije trebala bi se povećati svijest među vlasnicima zgrada i stanarima o vrijednosti automatizacije zgrade i elektroničkog nadzora tehničkih sustava zgrade, a stanari bi se trebali uvjeriti u stvarne uštede koje se ostvaruju tim novim i poboljšanim funkcionalnostima. Pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije posebno je koristan za velike zgrade s velikom potražnjom za energijom. Kad je riječ o drugim zgradama, sustav za ocjenjivanje pripremljenosti zgrada za pametne tehnologije trebao bi biti neobvezan za države članice.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 18. (prilagođeno)
⇨ novo

(44) ⇨ Pristup dostatnim sredstvima ključan je za postizanje ciljeva povećanja energetske učinkovitosti za 2030. i 2050. ⇦ ~~Trenutačno se uspostavljaju odnosno prilagođavaju~~⌦ Uspostavljeni su ili prilagođeni ⌫ financijski instrumenti Unije i ostale mjere s ciljem ⇨ podupiranja energetskih svojstava zgrada ⇦ ~~stimuliranja mjera energetske učinkovitosti~~. ⇨ Najnovije inicijative za povećanje dostupnosti financiranja na razini Unije uključuju, među ostalim, vodeću komponentu „Obnova” Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2041/241 Europskog parlamenta i Vijeća[43] i Socijalni fond za klimatsku politiku uspostavljen Uredbom (EU) .../.... U višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027. nekoliko drugih ključnih programa EU-a može poduprijeti energetsku obnovu, uključujući fondove kohezijske politike i fond InvestEU uspostavljen Uredbom (EU)

[43] Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021.)

2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća[44]. Putem okvirnih programa za istraživanje i inovacije Unija ulaže u bespovratna sredstva ili zajmove kako bi potaknula najbolju tehnologiju i poboljšala energetska svojstva zgrada, među ostalim putem partnerstava s industrijom i državama članicama, kao što su prelazak na čistu energiju i europska partnerstva Built4People. ⇦ ~~Ti financijski instrumenti na razini Unije uključuju, među ostalim, Uredbu (EZ) br. 1080/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskom fondu za regionalni razvoj[45], koja je izmijenjena kako bi se omogućila veća ulaganja u energetsku učinkovitost u stanogradnji; javno-privatno partnerstvo u okviru inicijative „Europske energetski učinkovite zgrade" za promicanje zelenih tehnologija i razvoja energetski učinkovitih sustava i materijala u novim i rekonstruiranim zgradama; inicijativu Europske komisije i Europske investicijske banke (EIB) „Inicijativa EU-a za financiranje održive energetike", čiji je cilj, među ostalim, omogućiti ulaganja u energetsku učinkovitost te Europski fond 2020. za energetiku, klimatske promjene i infrastrukturu pod vodstvom EIB-a pod nazivom „Fond Marguerite"; Direktivu Vijeća 2009/47/EZ od 5. svibnja 2009. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ u pogledu smanjenih stopa poreza na dodanu vrijednost[46]; instrument strukturnih fondova i kohezijskog fonda Jeremie („Zajednička europska sredstva za mikro, mala i srednja poduzeća"); Financijski instrument za energetsku učinkovitost; Okvirni program za konkurentnost i inovacije, uključujući Program inteligentna energija – Europa II, koji je posebno usmjeren na uklanjanje tržišnih prepreka povezanih s energetskom učinkovitosti i energijom iz obnovljivih izvora, primjerice putem instrumenta za tehničku pomoć ELENA („Europski instrument za pomoć lokalnom energetskom razvitku"); Sporazum gradonačelnika; Program za poduzetništvo i inovacije; Program potpore politici IKT 2010. i Sedmi okvirni program za istraživanje. Europska banka za obnovu i razvoj također osigurava sredstva s ciljem stimuliranja mjera povezanih s energetskom učinkovitosti.~~

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 19.
⇨ novo

(45) Financijski instrumenti Unije trebali bi dati praktičan učinak ciljevima ove Direktive, ali oni ne bi smjeli zamijeniti nacionalne mjere. ⇨ S obzirom na razinu nastojanja koja su potrebna u pogledu obnove, ⇦ ~~Njih bi~~te bi financijske instrumente posebno trebalo upotrijebiti za osiguravanje primjerenih i inovativnih sredstava financiranja koja će ubrzati ulaganja u ⇨ poboljšanje energetskih svojstava zgrada ⇦ ~~energetski učinkovite mjere~~. Oni bi mogli imati važnu ulogu u razvoju nacionalnih, regionalnih i lokalnih fondova, instrumenata ili mehanizama za energetsku učinkovitost, koji takve mogućnosti financiranja nude vlasnicima privatnih nekretnina, malim i srednjim poduzećima i pružateljima usluga ~~na~~ u području energetske učinkovitosti.

⇩ novo

(46) Financijski mehanizmi, poticaji i mobilizacija financijskih institucija za energetske obnove u zgradama trebali bi zauzimati središnje mjesto u nacionalnim planovima obnove te bi ih države članice trebale aktivno promicati. Takve bi mjere trebale

---

[44] Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021, str. 30.).

[45] ~~SL L 210, 31.7.2006 ., str. 1.~~

[46] ~~SL L 116, 9.5.2009 ., str. 18.~~

uključivati poticanje hipoteka za energetsku učinkovitost za certificirane energetski učinkovite obnove zgrada, promicanje ulaganja javnih tijela u energetski učinkovit fond zgrada, na primjer putem javno-privatnih partnerstava ili ugovora o energetskom učinku, ili smanjenje percipiranog rizika ulaganja.

(47) Samim financiranjem neće se ispuniti potrebe za obnovom. Uz financiranje, uspostava pristupačnih i transparentnih savjetodavnih alata i instrumenata pomoći kao što su jedinstvene kontaktne točke koje osiguravaju integrirane usluge energetske obnove ili posrednici, kao i provedba drugih mjera i inicijativa, kao što su one navedene u inicijativi Komisije „Pametno financiranje za pametne zgrade”, nužne su za osiguravanje odgovarajućeg poticajnog okvira i uklanjanje prepreka obnovi.

(48) Neučinkovite zgrade često su povezane s energetskim siromaštvom i socijalnim problemima. Ranjiva kućanstva posebno su izložena povećanju cijena energije jer troše veći dio svojeg proračuna na energente. Smanjenjem prekomjernih računa za energiju obnova zgrada može ljude izvući iz energetskog siromaštva i spriječiti ga. Istodobno, obnova zgrada nije besplatna i ključno je osigurati da se nadzire socijalni učinak troškova obnove zgrada, posebno na ranjiva kućanstva. U valu obnove nitko ne bi smio biti zapostavljen i trebao bi se iskoristiti kao prilika za poboljšanje položaja ranjivih kućanstava te bi se trebala osigurati pravedna tranzicija prema klimatskoj neutralnosti. Stoga bi financijski poticaji i druge mjere politike prvenstveno trebali biti usmjereni na ranjiva kućanstva, osobe pogođene energetskim siromaštvom i osobe koje žive u socijalnim stanovima, a države članice trebale bi poduzeti mjere za sprečavanje deložacija zbog obnove. Komisijin Prijedlog preporuke Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti pruža zajednički okvir i zajedničko razumijevanje sveobuhvatnih politika i ulaganja potrebnih za osiguravanje pravedne tranzicije.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 20.

~~Države bi članice za potrebe primjerenog obavješćivanja Komisije trebale sastaviti popise postojećih i predloženih mjera koje nisu predviđene ovom Direktivom, ali promiču ciljeve ove Direktive, uključujući one financijske prirode. Države članice mogu u te popise posebno uključiti postojeće i predložene mjere čiji je cilj smanjiti postojeće pravne i tržišne prepreke i potaknuti ulaganja i/ili druge aktivnosti za povećanje energetske učinkovitosti novih i postojećih zgrada i na taj način potencijalno doprinijeti smanjivanju energetskog siromaštva. Te bi mjere mogle sadržavati, među ostalim, besplatnu ili subvencioniranu tehničku pomoć i savjetovanje, izravne subvencije, subvencionirane programe kreditiranja odnosno kredite s niskom kamatom, programe potpora i programe kreditnih jamstava. Tijela javne vlasti i druge institucije koje osiguravaju te mjere financijske prirode mogle bi primjenu tih mjera povezati s navedenom energetskim svojstvima i preporukama iz energetskih certifikata.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 21.

~~Kako bi se ograničio teret za države članice u pogledu izvješćivanja, trebalo bi omogućiti da se izvješća koja se zahtijevaju u ovoj Direktivi uključe u planove djelovanja u vezi s energetskom učinkovitosti iz članka 14. stavka 2. Direktive 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o energetskoj učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i~~

~~energetskim uslugama[47]. Javni bi sektor u svakoj državi članici trebao biti predvodnik na području energetske učinkovitosti zgrada te bi stoga u nacionalnim planovima trebalo odrediti ambicioznije ciljeve za zgrade u kojima su smještena tijela javne vlasti.~~

⇓ 2010/31/EU uvodna izjava 22. (prilagođeno)
⇨ novo

(49) ⇨ Kako bi se osiguralo da potencijalni kupci ili najmoprimci u ranoj fazi postupka mogu uzeti u obzir energetska svojstva zgrada, zgrade ili samostalne uporabne cjeline koje se nude na prodaju ili najam trebale bi imati energetski certifikat, a razred i pokazatelj energetskih svojstava trebali bi biti navedeni u svim oglasima. ⇦ Potencijalni kupac ili najmoprimac zgrade odnosno ~~građevinske cjeline~~⌦ samostalne uporabne cjeline ⌫ trebao bi u energetskom certifikatu dobiti točne informacije o energetskim svojstvima zgrade i praktične savjete za poboljšanje tih svojstava. ~~Informativne kampanje mogu pomoći da se vlasnici i najmoprimci dodatno potaknu na poboljšavanje energetskih svojstava svoje zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade. Vlasnike i najmoprimce poslovnih zgrada trebalo bi također potaknuti na razmjenu informacija o stvarnoj potrošnji energije, kako bi se osiguralo da su raspoloživi svi podaci koji su potrebni za donošenje informiranih odluka o nužnim poboljšanjima.~~ Energetski bi certifikat također trebao pružati informacije o ~~stvarnom utjecaju grijanja i hlađenja na energetske potrebe zgrade,~~ ~~njezinu potrošnju~~njezinoj potrošnji primarne energije ⇨ , o njezinoj proizvodnji energije iz obnovljivih izvora ⇦ i ⇨ o njezinim operativnim emisijama stakleničkih plinova ⇦ ~~emisije ugljikova dioksida~~.

⇩ novo

(50) Praćenje fonda zgrada olakšano je dostupnošću podataka prikupljenih s pomoću digitalnih alata, čime se smanjuju administrativni troškovi. Stoga bi trebalo uspostaviti nacionalne baze podataka o energetskim svojstvima zgrada, a informacije iz tih baza trebalo bi prenijeti Promatračkoj skupini za obnovu zgrada EU-a.

⇓ 2010/31/EU uvodna izjava 23.

~~Tijela javne vlasti trebala bi predvoditi svojim primjerom i potruditi se da provedu preporuke obuhvaćene energetskim certifikatom. Države bi članice u svoje nacionalne planove trebale uključiti mjere koje podupiru tijela javne vlasti da što prije usvoje poboljšanja energetske učinkovitosti i u najkraćem mogućem roku provedu preporuke iz energetskog certifikata.~~

⇓ 2010/31/EU uvodna izjava 24. (prilagođeno)
⇨ novo

(51) Zgrade u kojima su smještena javna tijela ~~javne vlasti~~ i zgrade u kojima se često zadržava građanstvo trebale bi svojim odnosom prema okolišu i energiji služiti kao primjer ostalima i stoga bi te zgrade trebalo redovito podvrgavati energetskom

[47] ~~SL L 114, 27.4.2006., str. 64.~~

certificiranju. Radi boljeg informiranja javnosti o ⌦ energetskim svojstvima ⌫ ~~energetskoj učinkovitosti~~, te bi energetske certifikate trebalo izložiti na vidljivom mjestu, posebno u zgradama određene veličine u kojima su smještena javna tijela ~~javne vlasti~~ odnosno u kojima se često zadržava građanstvo, kao što su ⇨ vijećnice, škole, ⇦ trgovine i trgovački centri, supermarketi, restorani, kazališta, banke i hoteli.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 25.

(52) Posljednjih je godina uočljiv porast broja sustava klimatizacije u europskim zemljama. To stvara znatne probleme u vremenima vršnog opterećenja i povećava trošak električne energije te narušava energetsku ravnotežu. Prednost bi trebalo dati strategijama koje poboljšavaju toplinska svojstva zgrada u ljetnom razdoblju. U tu bi se svrhu trebalo usredotočiti na mjere za sprečavanje pregrijavanja, kao što je zaštita od sunca i dovoljan toplinski kapacitet konstrukcije zgrade te daljnji razvoj i primjena pasivnih tehnika hlađenja, prvenstveno onih koje poboljšavaju unutarnje klimatske uvjete i mikroklimu oko zgrada.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 26.
⇨ novo

(53) Redovito održavanje i pregled sustava grijanja ⇨ , ventilacije ⇦ i klimatizacije putem kvalificiranog osoblja doprinosi održavanju ispravne podešenosti sustava, u skladu sa specifikacijama proizvoda, i na taj način osigurava optimalnu učinkovitost s okolišnog, sigurnosnog i energetskog stajališta. Tijekom vijeka trajanja sustava trebalo bi u redovitim razmacima provoditi neovisne procjene čitavog sustava grijanja ⇨ , ventilacije ⇦ i klimatizacije, a posebno prije zamjene ili dogradnje. Da bi se umanjilo administrativno opterećenje vlasnika zgrada i najmoprimaca, države članice bi trebale, u mjeri u kojoj je to moguće, nastojati objediniti preglede i certificiranje.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 27. (prilagođeno)
⇨ novo

(54) Zajednički pristup energetskom certificiranju zgrada ⇨ , putovnice za obnovu, pokazatelji pripremljenosti za pametne tehnologije ⇦ i pregled~~u~~ sustava grijanja i klimatizacije, koje provode kvalificirani ~~i~~/ili ⇨ ovlašteni ⇦ ~~akreditirani~~ stručnjaci čija je neovisnost zajamčena na temelju objektivnih kriterija, ~~stvorit će~~stvaraju ravnopravnije uvjete u pogledu napora za uštedu energije u ⌦ sektoru zgrada ⌫ ~~zgradarstvu~~ koji se poduzimaju u državama članicama, a za potencijalne vlasnike i korisnike uvesti transparentnost na tržište nekretnina Unije po pitanju energetskih svojstava. Kako bi se osigurala kvaliteta energetskih certifikata ⇨ , putovnica za obnovu, pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije ⇦ i pregleda sustava grijanja i klimatizacije u čitavoj Uniji, trebalo bi uspostaviti neovisni kontrolni mehanizam u svim državama članicama.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 28.

(55) Budući da su lokalna i regionalna tijela ključna za uspješnu provedbu ove Direktive, ~~njih bi trebalo prema potrebi konzultirati i uključiti~~ s njima bi se prema potrebi trebalo savjetovati i uključiti ih u planiranje, izradu programa informiranja, obuke i

osvješćivanja te provedbu ove Direktive na nacionalnoj i regionalnoj razini kad god je to primjereno u skladu s važećim nacionalnim zakonodavstvom. ~~Te se konzultacije~~ Ta se savjetovanja također mogu iskoristiti za pružanje odgovarajućih smjernica lokalnim planerima i građevinskim inspektorima u vezi s obavljanjem potrebnih zadaća. Nadalje, države ~~bi~~ članice trebale bi omogućiti i potaknuti arhitekte i planere da kod planiranja, projektiranja, izgradnje i obnove industrijskih i stambenih zona na primjeren način razmotre optimalnu kombinaciju poboljšanja energetske učinkovitosti, korištenja energije iz obnovljivih izvora i korištenja daljinskoga grijanja i hlađenja.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 29.

(56) Instalateri i građevinari od ključnog su značaja za uspješnu provedbu ove Direktive. Stoga bi odgovarajući broj instalatera i građevinara trebao putem izobrazbe i drugih mjera steći potreban stupanj stručne osposobljenosti za postavljanje i ugradnju potrebne energetski učinkovite tehnologije odnosno tehnologije koja koristi obnovljive izvore energije.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 30.

~~Što se tiče uzajamnog priznavanja stručnjaka kojima se bavi ova Direktiva, države članice trebale bi voditi računa o Direktivi 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija[48], a Komisija bi trebala nastaviti rad na smjernicama i preporukama u pogledu standarda izobrazbe za te stručnjake u okviru Programa inteligentna energija – Europa.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 31. (prilagođeno)

~~Kako bi se povećala transparentnost energetskih svojstava na nestambenom tržištu nekretnina Unije, trebalo bi utvrditi jedinstvene uvjete za dragovoljnu zajedničku shemu certificiranja energetskih svojstava nestambenih zgrada. U skladu s člankom 291. UFEU-a, pravila i opća načela za mehanizme kojima države članice nadziru izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji utvrđuju se unaprijed u obliku uredbe koja se donosi u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom. Do donošenja te nove uredbe i dalje se primjenjuje Odluka Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji[49], uz izuzetak regulatornog postupka s kontrolom, koji nije primjenjiv.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 32. (prilagođeno)
⇨ novo

(57) ⌦ Kako bi promicala cilj poboljšanja energetskih svojstava zgrada, ⌫ ~~Komisiju bi trebalo ovlastiti da donese delegirane akte~~ ⌦ Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata ⌫ u skladu s člankom 290. UFEU-a u pogledu prilagodbe određenih dijelova općeg okvira iz Priloga I. tehničkom napretku, ~~te~~ u pogledu uspostave

---

48 ~~SL L 255, 30.9.2005., str. 22.~~
49 ~~SL L 184, 17.7.1999., str. 23.~~

metodološkog okvira za izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava ⇨ , u pogledu prilagodbe pragova za zgrade s nultim emisijama i metodologije izračuna potencijala globalnog zagrijavanja tijekom životnog ciklusa, u pogledu uspostave zajedničkog europskog okvira za putovnice za obnovu i u pogledu sustava Unije za ocjenjivanje pripremljenosti zgrada za pametne tehnologije ⇦ . Posebno je važno da Komisija ~~obavi odgovarajuće konzultacije tijekom pripremnog dijela posla, također i na stručnoj razini~~ tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka⌦ , te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.[50]. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata ⌫ .

⇩ novo

(58) Kako bi se osigurala učinkovita provedba odredaba utvrđenih u ovoj Direktivi, Komisija podupire države članice s pomoću različitih alata, kao što je Instrument za tehničku potporu[51] kojim se osigurava prilagođeno tehničko stručno znanje za osmišljavanje i provedbu reformi, uključujući one usmjerene na povećanje godišnje stope energetske obnove stambenih i nestambenih zgrada do 2030. i poticanje dubinskih energetskih obnova. Tehnička potpora odnosi se, na primjer, na jačanje administrativnih kapaciteta, potporu razvoju i provedbi politika te razmjenu relevantnih najboljih praksi.

🡻 2010/31/EU uvodna izjava 33. (prilagođeno)
⇨ novo

(59) Budući da države članice~~,~~ zbog složenosti sektora ⌦ zgrada ⌫ ~~zgradarstva~~ i nemogućnosti nacionalnih tržišta nekretnina da na odgovarajući način odgovore na izazove u području energetske učinkovitosti~~,~~ ne mogu dostatno ostvariti ~~cilj~~ ⌦ ciljeve ⌫ ove Direktive – ⌦ poboljšanje energetskih svojstava ⌫ ~~povećanje energetske učinkovitosti~~ zgrada ⇨ i smanjenje emisija stakleničkih plinova iz zgrada ⇦, nego se ~~taj cilj~~ zbog opsega i učinaka djelovanja ~~može na bolje način~~ ⌦ oni mogu na bolji način ⌫ ostvariti na razini Unije, Unija može ~~usvojiti~~donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim~~određenim~~ u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti ~~određenim~~utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ~~tog cilja~~ ⌦ tih ciljeva ⌫ .

⇩ novo

(60) Pravna je osnova ove inicijative članak 194. stavak 2. UFEU-a, kojim se Unija ovlašćuje za utvrđivanje mjera potrebnih za ostvarivanje ciljeva energetske politike

---

[50] SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

[51] Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

Unije. Prijedlog pridonosi ciljevima energetske politike Unije kako su navedeni u članku 194. stavku 1. UFEU-a, posebno poboljšanju energetskih svojstava zgrada i smanjenju njihovih emisija stakleničkih plinova, čime se doprinosi očuvanju i poboljšanju stanja okoliša.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 36.
(prilagođeno)
⇨ novo

(61) ~~Države se članice U~~u skladu s točkom 44.~~34.~~ Međuinstitucionalnoga sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva[52] države članice~~potiču da~~ ⌦ bi trebale ⌫za vlastite potrebe i u interesu Unije ~~izrade~~ izraditi vlastite tablice koje u najvećoj mjeri odražavaju odnos između ove Direktive i prenesenih mjera te da te tablice objave ~~.~~. ⇨ U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. Kad je riječ o ovoj Direktivi, zakonodavac smatra da je prenošenje takvih dokumenata opravdano, posebno nakon presude Suda Europske unije u predmetu Komisija protiv Belgije (predmet C-543/17).⇦

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 34.
(prilagođeno)

(62) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalna zakonodavstva trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju značajnu ~~promjenu~~ ⌦ izmjenu ⌫ u odnosu na ⌦ prijašnju ⌫ d~~D~~irektivu ~~2002/91/EC~~. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz ⌦ te prijašnje ⌫ direktive.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 35.
(prilagođeno)

(63) Ova Direktiva ne bi smjela dovesti u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prijenos ~~Direktive 2002/91/EZ~~ u nacionalno pravo i ~~njezinu~~ primjenu~~.~~ ⌦ Direktiva navedenih u Prilogu VIII. dijelu B. ⌫

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet

1. Ova Direktiva promiče poboljšavanje energetskih svojstava zgrada ⇨ i smanjenje emisija stakleničkih plinova iz zgrada ⇦ u Uniji, ⇨ s ciljem da se do 2050. uspostavi fond

[52] ~~SL C 321, 31.12.2003., str. 1.~~

zgrada s nultim emisijama, ⇦ uzimajući u obzir vanjske klimatske i lokalne uvjete te zahtjeve unutarnje klime i troškovnu učinkovitost.

2. Ovom se Direktivom utvrđuju zahtjevi u pogledu:

(a) zajedničkog općeg okvira metodologije za izračunavanje integriranih energetskih svojstava zgrada i samostalnih uporabnih cjelina zgrada;

(b) primjene minimalnih zahtjeva energetskih svojstava za nove zgrade i nove samostalne uporabne cjeline zgrada;

(c) primjene minimalnih zahtjeva energetskih svojstava za:

i. ~~i.~~ postojeće zgrade~~,~~ ⌦ i ⌫ samostalne uporabne cjeline zgrada ~~i dijelove zgrada~~ ~~koji~~koje se podvrgavaju ~~većoj rekonstrukciji~~ ⌦ značajnoj obnovi ⌫;

ii. ~~građevinske elemente~~ ⌦ dijelove zgrade ⌫ koji čine dio ovojnice zgrade i koji imaju značajan utjecaj na ⌦ energetska svojstva ⌫ ~~energetsku učinkovitost~~ ovojnice zgrade ako se naknadno ugrađuju ili zamjenjuju; ~~te~~

iii. tehničke sustave zgrade kada se ugrađuju, zamjenjuju ili moderniziraju;

⇩ novo

(d) primjene minimalnih standarda energetskih svojstava za postojeće zgrade i postojeće samostalne uporabne cjeline zgrada;

(e) putovnica za obnovu;

(f) nacionalnih planova za obnovu zgrada;

(g) infrastrukture za održivu mobilnost u zgradama i uz njih;

(h) pametnih grada;

🡻 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

~~(d) nacionalnih planova za povećanje broja zgrada gotovo nulte energije;~~

(i~~e~~) energetskog certificiranja zgrada ili samostalnih uporabnih cjelina zgrada;

(j~~f~~) redovitih pregleda sustava grijanja ⇨ , ventilacije ⇦ i klimatizacije u zgradama; ~~te~~

(k~~g~~) neovisnih sustava kontrole energetskih certifikata ⇨ , putovnica za obnovu, pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije ⇦ i izvješća o pregledu.

3. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi su minimalni zahtjevi i ne priječe države članice da zadrže ili uvedu strože mjere. Te mjere moraju biti~~su mjere~~ u skladu s ⌦ UFEU-om ⌫ ~~Ugovorom o funkcioniranju Europske unije~~. O tim se mjerama obavješćuje Komisija.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „zgrada” znači građevina s krovom i zidovima u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta;

⇩ novo

2. „zgrada s nultim emisijama” znači zgrada s vrlo visokim energetskim svojstvima, kako je utvrđeno u skladu s Prilogom I., u kojoj se vrlo mala količina energije koja je ipak potrebna u potpunosti pokriva energijom iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u krugu same grade, energijom iz zajednice obnovljive energije u smislu Direktive (EU) 2018/2001 [izmijenjena Direktiva o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora] ili energijom iz sustava daljinskoga grijanja i hlađenja, u skladu sa zahtjevima iz Priloga III.;

🡻 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

3~~2~~. „zgrada gotovo nulte energije” znači zgrada ⌦ s ⌫ ~~koja ima~~ vrlo visokim energetskim svojstvima utvrđenima~~visoka energetska svojstva utvrđena~~ u skladu s Prilogom I. ⇨ , koja ne mogu biti niža od troškovno optimalne razine za 2023. koju su države članice priopćile u skladu s člankom 6. stavkom 2., te u kojoj se ⇦ t~~T~~a gotovo nulta odnosno vrlo niska količina energije ~~trebala bi se~~ u vrlo značajnoj mjeri ~~pokrivati~~ ⌦ pokriva ⌫ energijom iz obnovljivih izvora, uključujući energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u krugu zgrade ili u blizini zgrade;

⇩ novo

4. „minimalni standardi energetskih svojstava” znači pravila prema kojima se zahtijeva da postojeće zgrade ispune određeni zahtjev u pogledu energetskih svojstava u okviru opsežnog plana obnove za fond zgrada ili u određenoj pokretačkoj točki povezanoj s tržištem (prodaja ili najam), u određenom razdoblju ili do određenog datuma, čime se pokreće obnova postojećih zgrada;

5. „javna tijela” znači „javni naručitelj” kako je definiran u članku 2. točki 1. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća[53];

🡻 2018/844 članak 1. stavak 1. točka (a) (prilagođeno)
⇨ novo

6~~3~~. „tehnički sustav zgrade” znači tehnička oprema zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade za grijanje prostora, hlađenje prostora, ventilaciju, grijanje ⌦ potrošne ⌫ vode ~~za kućanstva~~, ugrađenu rasvjetu, automatizaciju i kontrolu zgrade, proizvodnju ⇨ i pohranu ⇦ ~~električne~~ energije ⇨ iz obnovljivih izvora ⇦ u krugu zgrade ili kombinaciju navedenog, uključujući sustave koji upotrebljavaju energiju iz obnovljivih izvora;

[53] SL L 94, 28.3.2014., str. 65.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 1. točka (b)

73.a. „sustav automatizacije i kontrole zgrade” znači sustav, koji obuhvaća sve proizvode, softver i inženjerske usluge, kojim se može poduprijeti energetski učinkovito, ekonomično i sigurno funkcioniranje tehničkih sustava zgrade putem automatskih kontrola i olakšavanjem ručnog upravljanja tim tehničkim sustavima zgrade;

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)

84. „energetska svojstva zgrade” znači ~~izračunana ili izmjerena~~ količina energije ⌦ utvrđena na temelju izračuna ili očitanja brojila ⌫ potrebna da se zadovolje energetske potrebe povezane s uobičajenim korištenjem zgrade, što uključuje, među ostalim, energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu tople vode i rasvjetu;

95. „primarna energija” znači energija iz obnovljivih i neobnovljivih izvora koja nije podvrgnuta nijednom postupku pretvorbe;

⇩ novo

10. „faktor primarne energije iz neobnovljivih izvora” znači primarna energija iz neobnovljivih izvora za određenog nositelja energije, uključujući isporučenu energiju i izračunane troškove isporuke energije do mjesta korištenja, podijeljeno s isporučenom energijom;

11. „faktor primarne energije iz obnovljivih izvora” znači primarna energija iz obnovljivih izvora u okrugu zgrade, u blizini zgrade ili daleko od zgrade koja se isporučuje putem određenog nositelja energije, uključujući isporučenu energiju i izračunane troškove isporuke energije do mjesta korištenja, podijeljeno s isporučenom energijom;

12. „faktor ukupne primarne energije” znači ponderirani zbroj faktorâ primarne energije iz obnovljivih i neobnovljivih izvora za određenog nositelja energije;

↓ 2010/31/EU (prilagođeno) ⇨ novo

136. „energija iz obnovljivih izvora” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, tj. energija vjetra, sunčeva energija ⇨ (toplinska i fotonaponska) ⇦ , ~~aerotermalna,~~ ⌦ i ⌫geotermalna~~, hidrotermalna~~ energija, ⇨ energija iz okoliša, energija plime, oseke, valova ⇦ i ⌦ druga ⌫ energija oceana, hidroenergija, biomasa, deponijski plin, plin iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i bioplinovi;

147. „ovojnica zgrade” znači ugrađeni dijelovi zgrade koji odvajaju unutrašnjost zgrade od vanjskog okoliša;

158. „samostalna uporabna cjelina zgrade” znači dio zgrade, kat ili stan unutar zgrade koji je predviđen ili preuređen za zasebno korištenje;

169. „dio zgrade” znači tehnički sustav zgrade ili dio ovojnice zgrade;

⇩ novo

17. „stan” znači soba ili apartman u trajnoj zgradi ili strukturno odvojeni dio zgrade koji je namijenjen stanovanju jednog privatnog kućanstva tijekom cijele godine;

18. „putovnica za obnovu” znači dokument koji sadržava prilagođeni plan za obnovu određene zgrade u nekoliko koraka, čime će se znatno poboljšati energetska svojstva te zgrade;

19. „dubinska obnova” znači obnova kojom zgrada ili samostalna uporabna cjelina zgrade postaje

(a) zgrada gotovo nulte energije (do 1. siječnja 2030.);

(b) zgrada s nultim emisijama (od 1. siječnja 2030.);

20. „postupna dubinska obnova” znači dubinska obnova koja se provodi u nekoliko koraka, prema koracima utvrđenima u putovnici za obnovu u skladu s člankom 10.;

⇩ 2010/31/EU (prilagođeno)

21~~10~~. „~~veća rekonstrukcija~~ ⌦ značajna obnova ⌫” znači ~~rekonstrukcija~~ ⌦ obnova ⌫ zgrade kod koje:

(a) ukupni trošak obnove ovojnice zgrade ili tehničkog sustava zgrade prelazi 25 % vrijednosti zgrade, ne računajući vrijednost~~i~~ zemljišta na kojemu se zgrada nalazi; ~~ili~~

(b) se ~~rekonstrukciji~~ ⌦ obnovi ⌫ podvrgava više od 25 % površine ovojnice zgrade.

Države članice mogu odabrati primjenu opcije (a) ili (b);

⇩ novo

22. „operativne emisije stakleničkih plinova” znači emisije stakleničkih plinova povezane s potrošnjom energije u tehničkim sustavima zgrade tijekom upotrebe i rada zgrade;

23. „emisije stakleničkih plinova iz cijelog životnog ciklusa” znači ukupne emisije stakleničkih plinova povezane sa svim fazama životnog ciklusa određene zgrade, od „kolijevke” (vađenja sirovina koje se upotrebljavaju za izgradnju zgrade), preko proizvodnje i obrade materijala te operativne faze zgrade, do „groba” (razgradnje zgrade te ponovne uporabe, recikliranja ili druge vrste oporabe i odlaganja materijala);

24. „potencijal globalnog zagrijavanja tijekom životnog ciklusa” znači pokazatelj koji kvantificira doprinos određene zgrade globalnom zagrijavanju tijekom njezina cijelog životnog ciklusa;

25. „suprotstavljeni interesi” znači suprotstavljeni interesi kako su definirani u članku 2. točki 50. [preinake Direktive o energetskoj učinkovitosti];

26. „energetsko siromaštvo” znači energetsko siromaštvo kako je definirano u članku 2. točki 48. [preinake Direktive o energetskoj učinkovitosti];

27. „ranjiva kućanstva” znači kućanstva u energetskom siromaštvu ili kućanstva, uključujući ona s nižim srednjim dohotkom, koja su posebno izložena visokim troškovima energije i nemaju sredstava za obnovu zgrade u kojoj žive;

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)

2811. „europska norma” znači norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu;

2912. „energetski certifikat” znači certifikat koji priznaje država članica odnosno pravna osoba koju je odredila država članica i iz kojega su vidljiva energetska svojstva zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade, izračunana u skladu s metodologijom usvojenom u skladu s 43.;

3013. „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja toplinske i električne ~~i~~/ili mehaničke energije u istom postupku;

3114. „troškovno optimalna razina” znači razina energetskih svojstava koja rezultira najmanjim troškom tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja, pri čemu:

(a) najmanji trošak određuje se uzimajući u obzir:

⇩ novo

i. kategoriju i namjenu predmetne zgrade;

↓ 2010/31/EU
⇨ novo

ii. troškove ulaganja povezane s energijom ⇨ prema službenim prognozama ⇦ ;;

iii. troškove održavanja i operativne troškove, ~~(~~uključujući troškove ~~i uštede~~ energije, ⇨ uzimajući u obzir troškove emisijskih jedinica stakleničkih plinova; ⇦

⇩ novo

iv. vanjske učinke upotrebe energije na okoliš i zdravlje;

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

v. ~~kategoriju dotične zgrade,~~ prema potrebi zaradu od proizvedene energije~~)~~; ⇨ u krugu zgrade ⇦ ;;

vi. ~~i~~ prema potrebi troškove ~~zbrinjavanja~~ ⇨ gospodarenja otpadom ⇦ ; ~~te~~

(b) procijenjeni gospodarski vijek trajanja određuje svaka država članica~~.~~ ~~On se odnosi~~ ⌦ i odnosi se ⌫ na preostali procijenjeni gospodarski vijek trajanja zgrade~~.~~ ako se zahtjevi energetskih svojstava određuju u odnosu na zgradu u cjelini, odnosno na procijenjeni gospodarski vijek trajanja dijela zgrade~~.~~ ako se zahtjevi energetskih svojstava određuju u odnosu na dijelove zgrade.

Troškovno optimalna razina ~~nalazi se~~mora se nalaziti unutar područja razina energetskih svojstava za koje je analiza troškova i koristi tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja pozitivna;

⇩ novo

32. „mjesto za punjenje” znači mjesto za punjenje kako je definirano u članku 2. točki 41. [Uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva];

33. „mikro izolirani sustav” znači svaki sustav koji 2022. ima potrošnju manju od 500 GWh tijekom 2022. i koji nije povezan s drugim sustavima;

34. „pametno punjenje” znači pametno punjenje kako je definirano u članku 2. točki 141. Direktive (EU) 2018/2001 [izmijenjena Direktiva o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora];

35. „dvosmjerno punjenje” znači dvosmjerno punjenje kako je definirano u članku 2. točki 14. podtočki (n) Direktive (EU) 2018/2001 [izmijenjena Direktiva o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora];

36. „standardi za hipotekarne kredite” znači mehanizmi kojima se hipotekarni zajmodavci potiču da povećaju medijan energetskih svojstava u portfelju zgrada koje su obuhvaćene njihovim hipotekarnim kreditima te da potiču potencijalne klijente na poboljšavanje energetskih svojstava svoje imovine, u skladu s Unijinom ambicijom u pogledu dekarbonizacije i relevantnim energetskim ciljevima u području potrošnje energije u zgradama, oslanjajući se na definiciju održivih gospodarskih djelatnosti iz taksonomije EU-a;

37. „digitalni dnevnik zgrade” znači zajednički repozitorij svih relevantnih podataka o zgradi, uključujući podatke povezane s energetskim svojstvima kao što su energetski certifikati, putovnice za obnovu i pokazatelji pripremljenosti za pametne tehnologije, koji olakšava informirano donošenje odluka i razmjenu informacija u građevinskom sektoru te među vlasnicima i korisnicima zgrada, financijskim institucijama i javnim tijelima;

🡻 2010/31/EU

38~~15~~. „sustav klimatizacije” znači kombinacija komponenti koje su potrebne za određeni oblik obrade zraka u prostoriji pomoću koje se nadzire temperatura odnosno pomoću koje se temperatura može sniziti;

🡻 2018/844 članak 1. stavak 1. točka (c)
⇨ novo

39.~~15.a~~ „sustav grijanja” znači kombinacija komponenti koje su potrebne za određeni način obrade zraka u prostoriji pomoću koje se povisuje temperatura;

40.~~15.b~~ „generator topline” znači dio sustava grijanja koji proizvodi korisnu toplinu ⇨ za namjene utvrđene u Prilogu I., ⇦primjenom jednog od niže navedenih postupaka ili više njih:

(a) izgaranjem goriva, primjerice u kotlu;

(b) Jouleovim učinkom koji se odvija u elektrootpornim grijačima;

(c) izvlačenjem topline iz okolnog zraka, odsisnog zraka ili vode ili tla kao izvora topline s pomoću dizalice topline;

41.~~15.c~~ „ugovor o energetskom učinku” znači ugovor o energetskom učinku kako je definiran u članku 2. točki 2~~7~~9. Direktive (EU) …/… [preinaka Direktive o energetskoj učinkovitosti]~~Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća~~[54];

↓ 2010/31/EU

42~~16~~. „kotao” znači kombinirana jedinica koja se sastoji od tijela kotla i plamenika i koja je namijenjena prijenosu topline koja se oslobađa izgaranjem na tekućine;

43~~17~~. „efektivna nazivna snaga” znači maksimalna kalorijska snaga, izražena u kW, koju navodi i jamči proizvođač tijekom neprekidnog pogona uz istovremeni korisni učinak koji je naznačio;

~~18. „dizalica topline” znači uređaj, naprava ili postrojenje koje prenosi toplinu iz prirodnog okruženja kao što su zrak, voda ili tlo, u zgrade ili industrijske aplikacije obrtanjem prirodnog tijeka topline tako da ona teče od niže temperaturne razine prema višoj. Kod reverzibilnih dizalica topline toplina se također može prenositi iz zgrade u prirodno okruženje;~~

44~~19~~. „daljinsko grijanje” odnosno~~,~~ „daljinsko hlađenje~~”~~ znači distribuiranje toplinske energije u obliku pare, tople vode ili rashladnih tekućina iz centralnog izvora proizvodnje putem mreže u više zgrada ili na više lokacija radi korištenja za zagrijavanje ili hlađenje prostora ili procesa;

⇩ novo

45. „korisna podna površina” znači površina poda u zgradi potrebna kao parametar za kvantificiranje određenih uvjeta upotrebe koji se izražavaju po jedinici podne površine te za primjenu pojednostavnjivanja te pravila zoniranja i (ponovne) dodjele;

46. „referentna podna površina” znači podna površina koja se koristi kao referentna veličina za procjenu energetskih svojstava zgrade, a izračunava se kao zbroj korisnih podnih površina prostora unutar omotnice zgrade određenih za procjenu energetskih svojstava;

47. „granica procjene” znači granica na kojoj se mjere ili izračunavaju isporučena i izvezena energija;

48. „u krugu zgrade” znači u prostoru i na zemljištu na kojem se zgrada nalazi i u samoj zgradi;

49. „energija iz obnovljivih izvora proizvedena u blizini” znači energija iz obnovljivih izvora proizvedena na lokalnoj ili okružnoj razini udaljenosti od zgrade koja se procjenjuje, uz ispunjavanje svih sljedećih uvjeta:

---

[54] ~~Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).~~

(a) može se distribuirati i koristiti samo na toj lokalnoj ili okružnoj razini udaljenosti putem namjenske distribucijske mreže;

(b) omogućava izračun posebnog faktora primarne energije valjanog samo za energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu na toj lokalnoj ili okružnoj razini udaljenosti; te

(c) može se koristiti u krugu zgrade koja se procjenjuje putem namjenske veze s izvorom za proizvodnju energije, pri čemu ta namjenska veza zahtijeva posebnu opremu za sigurnu opskrbu i mjerenje količine energije za vlastitu upotrebu u zgradi koja se procjenjuje;

50. „usluge povezane s energetskim svojstvima zgrada” znači usluge kao što su grijanje, hlađenje, ventilacija, grijanje potrošne vode, rasvjeta i druge čija se potrošnja energije uzima u obzir u energetskim svojstvima zgrada;

51. „energetske potrebe” znači energija koju je potrebno isporučiti u klimatizirani prostor ili izvući iz njega kako bi se održali željeni prostorni uvjeti u određenom razdoblju, pri čemu se zanemaruje eventualna neučinkovitost u tehničkim sustavima zgrade;

52. „korištenje energije” znači unos energije u tehnički sustav zgrade za određenu uslugu povezanu s energetskim svojstvima zgrade kojom se ispunjava određena energetska potreba;

53. „vlastita upotreba” odnosi se na dio energije iz obnovljivih izvora proizvedene u krugu zgrade ili u blizini koji se koristi u tehničkim sustavima u krugu zgrade za usluge povezane s energetskim svojstvima zgrada;

54. „druge upotrebe u krugu zgrade” znači energija koja se koristi u krugu zgrade za namjene osim usluga povezanih s energetskim svojstvima zgrada, što može uključivati uređaje, razne ili pomoćne namjene ili mjesta za punjenje za elektromobilnost;

55. „interval za izračun” znači izdvojeni vremenski interval koji se koristi za izračun energetskih svojstava;

56. „isporučena energija” znači energija, izražena po nositelju energije, koja se isporučuje u tehničke sustave zgrada kroz granicu procjene, a namijenjena je za upotrebe koje se uzimaju u obzir ili za proizvodnju izvezene energije;

57. „izvezena energija” znači, izraženo po nositelju energije i po faktoru primarne energije, udio energije iz obnovljivih izvora koji se izvozi u energetsku mrežu umjesto da se upotrijebi u krugu zgrade za vlastitu upotrebu ili za druge upotrebe u krugu zgrade.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 1. točka (d)

~~20. „mikro izolirani sustav” znači mikro izolirani sustav kako je definiran u članku 2. točki 27. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[55].~~

[55] ~~Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 55.).~~

🡻 2018/844 članak 1. stavak 2. (prilagođeno)

Članak 3.~~2.a~~

⌦ Nacionalni plan obnove zgrada ⌫ ~~Dugoročna strategija obnove~~

🡻 2018/1999 članak 53. stavak 1. točka (a)
⇨ novo

1. Svaka država članica utvrđuje ~~dugoročnu strategiju obnove~~ ⇨ nacionalni plan obnove zgrada ⇦ za ~~podupiranje~~ ⇨ osiguravanje ⇦ obnove nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, javnih i privatnih, u energetski visokoučinkovit i dekarboniziran fond zgrada do 2050., ~~olakšavajući troškovno učinkovitu pretvorbu~~ ⇨ s ciljem da se ⇦ postojeći~~ihe~~ zgrad~~ae~~ pretvore u zgrade ~~gotovo nulte energije~~ ⇨ s nultim emisijama ⇦.

Svak~~ai~~ ~~dugoročna strategija obnove~~ ⇨ plan obnove zgrada ⇦ mora obuhvaćati:

🡻 2018/844 članak 1. stavak 2.
⇨ novo

(a) pregled nacionalnog fonda zgrada ⇨ za različite vrste zgrada, razdoblja izgradnje i klimatske zone ⇦ koji se, prema potrebi, temelji na statističkom uzorkovanju i ~~očekivanom udjelu obnovljenih zgrada u 2020.~~ ⇨ nacionalnoj bazi podataka o energetskim certifikatima u skladu s člankom 19., pregled tržišnih prepreka i nefunkcioniranja tržišta te pregled kapaciteta u građevinskom sektoru te u sektorima energetske učinkovitosti i energije iz obnovljivih izvora ⇦ ;

~~(b) utvrđivanje troškovno učinkovitih pristupa obnovi ovisno o vrsti zgrade i klimatskoj zoni, uzimajući u obzir, ako je primjenjivo, relevantne pokretačke točke u životnom ciklusu zgrade;~~

~~(c) politike i mjere za poticanje troškovno učinkovitih dubinskih obnova zgrada, uključujući postupne dubinske obnove, i za podupiranje ciljanih troškovno učinkovitih mjera i obnove, primjerice uvođenjem neobveznog sustava putovnica za obnovu zgrada;~~

~~(d) pregled politika i mjera koje su usmjerene na segmente nacionalnog fonda zgrada s najgorim svojstvima, dileme suprotstavljenih interesa najmodavca i najmoprimca i nedostatke tržišta te opis relevantnih nacionalnih mjera kojima se doprinosi ublažavanju energetskog siromaštva;~~

~~(e) politike i mjere usmjerene na sve zgrade javnog sektora;~~

~~(f) pregled nacionalnih inicijativa za promicanje pametnih tehnologija i dobro povezanih zgrada i zajednica kao i vještina i obrazovanja u građevinskom sektoru i sektoru energetske učinkovitosti; i~~

~~(g) na dokazima utemeljenu procjenu očekivanih ušteda energije i širih koristi, kao što su one povezane sa zdravljem, sigurnošću i kvalitetom zraka.~~

⇩ novo

(b) plan s ciljevima utvrđenima na nacionalnoj razini i mjerljivim pokazateljima napretka, imajući u vidu cilj postizanja klimatske neutralnosti do 2050., kako bi se do 2050. uspostavio energetski visokoučinkovit i dekarboniziran nacionalni fond zgrada te postojeće zgrade pretvorile u zgrade s nultim emisijama;

(c) pregled provedenih i planiranih politika i mjera za potporu provedbi plana u skladu s točkom (b); te

(d) nacrt potreba za ulaganjima za provedbu plana obnove zgrada; izvora i mjera financiranja te administrativnih resursa za obnovu zgrada.

Plan iz točke (b) mora sadržavati nacionalne ciljeve za 2030., 2040. i 2050. u pogledu godišnje stope energetske obnove, potrošnje primarne i konačne energije u nacionalnom fondu zgrada te smanjenja operativnih emisija stakleničkih plinova iz nacionalnog fonda zgrada; posebne vremenske rasporede za postizanje viših razreda energetskih svojstava u zgradama do 2040. i 2050. od onih na temelju članka 9. stavka 1., u skladu s planom za pretvorbu nacionalnog fonda zgrada u zgrade s nultim emisijama; procjenu očekivanih ušteda energije i širih koristi utemeljenu na dokazima te procjene doprinosa plana obnove zgrada postizanju obvezujućih nacionalnih ciljeva predmetne države članice u pogledu emisija stakleničkih plinova u skladu s Uredbom (EU) .../... [revidirana Uredba o raspodjeli tereta], Unijinih ciljeva u pogledu energetske učinkovitosti u skladu s Direktivom (EU) .../... [preinaka Direktive o energetskoj učinkovitosti], Unijinih ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora, uključujući okvirni cilj u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru zgrada u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 [izmijenjena Direktiva o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora] te Unijinog klimatskog cilja za 2030. i cilja postizanja klimatske neutralnosti do 2050. u skladu s Uredbom (EU) 2021/1119.

2. Svaka država članica svakih pet godina sastavlja i Komisiji dostavlja nacrt svojeg plana obnove zgrada koristeći se predloškom iz Priloga II. Svaka država članica dostavlja nacrt svojeg plana obnove zgrada kao dio svojeg nacrta integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana iz članka 9. Uredbe (EU) 2018/1999 te, ako država članica dostavlja ažuriranu verziju nacrta, kao dio ažurirane verzije nacrta iz članka 14. te uredbe. Odstupajući od članka 9. stavka 1. i članka 14. stavka 1. te uredbe, države članice Komisiji dostavljaju prvi nacrt plana obnove zgrada do 30. lipnja 2024.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 2.
⇨ novo

~~2. Svaka država članica u okviru svoje dugoročne strategije obnove utvrđuje plan s mjerama i mjerljivim pokazateljima napretka utvrđenima na domaćoj razini s obzirom na dugoročni cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova u Uniji za 80-95 % do 2050. u usporedbi s 1990., kako bi se osigurao energetski visokoučinkovit i dekarboniziran nacionalni fond zgrada i kako bi se olakšalo troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije. Plan sadržava okvirne relevantne ključne točke za 2030., 2040. i 2050. te se u njemu navodi kako će se njima doprinijeti postizanju ciljeva Unije u pogledu energetske učinkovitosti u skladu s Direktivom 2012/27/EU.~~

~~3. S ciljem potpore mobilizaciji ulaganja u obnovu koja je potrebna za postizanje ciljeva iz stavka 1. države članice olakšavaju pristup odgovarajućim mehanizmima za:~~

~~(a) agregiranje projekata, među ostalim putem platformi ili skupina za ulaganja i konzorcija malih i srednjih poduzeća, kako bi se investitorima omogućio pristup i osigurala rješenja u paketu za potencijalne klijente;~~

~~(b) smanjenje percipiranog rizika zahvata u području energetske učinkovitosti za investitore i privatni sektor;~~

~~(c) upotrebu javnih sredstava za povećanje potencijala dodatnog ulaganja privatnog sektora ili rješavanje specifičnih nedostataka tržišta;~~

~~(d) usmjeravanje ulaganja u energetski učinkovit fond zgrada javnog sektora, u skladu sa smjernicama Eurostata; i~~

~~(e) pristupačne i transparentne savjetodavne alate, poput jedinstvenih kontaktnih točaka (one-stop-shops) za potrošače i savjetodavnih službi u području energije, o relevantnim energetskim obnovama i financijskim instrumentima.~~

~~4. Komisija prikuplja i prosljeđuje, barem javnim tijelima, najbolje prakse u pogledu uspješnih javnih i privatnih programa financiranja energetskih obnova te informacije o programima agregiranja malih projekata energetske obnove. Komisija utvrđuje i prosljeđuje najbolje prakse u pogledu financijskih poticaja za obnovu iz perspektive potrošača, uzimajući u obzir razlike među državama članicama u pogledu troškovne učinkovitosti.~~

3~~5~~. S ciljem potpore izradi svojeg ~~dugoročne strategije obnove~~ ⇨ plana obnove zgrada ⇦ svaka država članica provodi javno savjetovanje o ⇨ nacrtu plana obnove zgrada ⇦ ~~svojoj dugoročnoj strategiji obnove~~ prije nego što će ~~je~~ga podnijeti Komisiji. ⇨ U javnom savjetovanju posebno moraju sudjelovati lokalna i regionalna tijela i drugi socioekonomski partneri, uključujući civilno društvo i tijela čiji je rad usmjeren na ranjiva kućanstva. ⇦ Svaka država članica ~~svojoj dugoročnoj strategiji obnove~~ ⇨ nacrtu svojeg plana obnove zgrada ⇦ prilaže sažetak rezultata javnog savjetovanja.

~~Svaka država članica utvrđuje modalitete uključivog savjetovanja tijekom provedbe svoje dugoročne strategije obnove.~~

⇩ novo

4. Komisija ocjenjuje nacrte nacionalnih planova obnove zgrada, a posebno sljedeće:

(a) je li razina ambicije ciljeva utvrđenih na nacionalnoj razini dostatna i u skladu s preuzetim nacionalnim obvezama u pogledu klime i energije utvrđenima u integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima;

(b) jesu li politike i mjere dostatne za postizanje ciljeva utvrđenih na nacionalnoj razini;

(c) jesu li dodijeljena proračunska sredstva i administrativni resursi dovoljni za provedbu plana;

(d) je li javno savjetovanje provedeno u skladu sa stavkom 3. bilo dovoljno uključivo te

(e) jesu li planovi u skladu sa zahtjevima iz stavka 1. i predloškom iz Priloga II.

Nakon savjetovanja s odborom osnovanim na temelju članka 30. Komisija državama članicama može izdati preporuke za pojedinačne zemlje u skladu s člankom 9. stavkom 2. i člankom 34. Uredbe (EU) 2018/1999.

Kad je riječ o prvom nacrtu plana obnove zgrada, Komisija može izdati preporuke za pojedinačne države članice najkasnije šest mjeseci nakon što je predmetna država članica dostavila taj plan.

5. Svaka država članica u svojem konačnom planu renovacije zgrada uzima u obzir sve preporuke Komisije. Ako predmetna država članica ne uzme u obzir određenu preporuku ili velik dio neke od preporuka, Komisija dostavlja obrazloženje i objavljuje svoje razloge.

6. Svaka država članica svakih pet godina Komisiji dostavlja svoj plan obnove zgrada koristeći se predloškom iz Priloga II. Svaka država članica dostavlja svoj plan obnove zgrada kao dio svojeg integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999 te, ako država članica dostavlja ažuriranu verziju, kao dio ažurirane verzije iz članka 14. te uredbe. Odstupajući od članka 3. stavka 1. i članka 14. stavka 2. te uredbe, države članice Komisiji dostavljaju prvi plan obnove zgrada do 30. lipnja 2025.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 2.
⇨ novo

7~~6~~. Svaka država članica ~~svojoj dugoročnoj strategiji obnove~~ ⇨ svojem sljedećem konačnom planu obnove zgrada ⇦ prilaže pojedinosti o provedbi svoje najnovije dugoročne strategije obnove ⇨ ili plana obnove zgrada ⇦ , ~~među ostalim o planiranim politikama i mjerama~~. ⇨ Svaka država članica treba navesti je li postigla svoje nacionalne ciljeve. ⇦

⇩ novo

8. Svaka država članica u skladu s člancima 17. i 21. Uredbe (EU) 2018/1999 u svoje integrirano nacionalno energetsko i klimatsko izvješće o napretku uključuje informacije o provedbi nacionalnih ciljeva iz stavka 1. točke (b) ovog članka te o doprinosu plana renovacije zgrada postizanju obvezujućeg nacionalnog cilja predmetne države članice u pogledu emisija stakleničkih plinova u skladu s Uredbom (EU) .../... [revidirana Direktiva o raspodjeli tereta], Unijinih ciljeva u pogledu energetske učinkovitosti u skladu s Direktivom (EU) .../... [preinaka Direktive o energetskoj učinkovitosti], Unijinih ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora, uključujući okvirni cilj u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru zgrada u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 [izmijenjena Direktiva o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora] te Unijinog klimatskog cilja za 2030. i cilja postizanja klimatske neutralnosti do 2050. u skladu s Uredbom (EU) 2021/1119.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 2.

~~7. Svaka država članica može upotrebljavati svoju dugoročnu strategiju obnove kako bi odgovorile na pitanja zaštite od požara i rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivnošću koji utječu na energetske obnove i životni vijek zgrada.~~

↓ 2018/1999 članak 53. stavak 1. točka (b)

~~8. Dugoročna strategija obnove svake države članice podnosi se Komisiji kao dio njezina konačnog integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana iz članka 3. Uredbe (EU)~~

~~2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća[56]. Odstupajući od članka 3. stavka 1. te uredbe prva dugoročna strategija obnove iz stavka 1. ovog članka podnosi se Komisiji do 10. ožujka 2020.~~

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 4~~3~~.

Usvajanje metodologije za izračunavanje energetskih svojstava zgrada

Države članice primjenjuju metodologiju za izračunavanje energetskih svojstava zgrada u skladu sa zajedničkim općim okvirom utvrđenim u Prilogu I.

Ta se metodologija usvaja na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Članak 5~~4~~.

Određivanje minimalnih zahtjeva energetskih svojstava

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo određivanje minimalnih zahtjeva energetskih svojstava za zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade, s ciljem postizanja ⇨ barem ⇦ troškovno optimalnih razina. Energetska svojstva izračunavaju se u skladu s metodologijom iz članka 4~~3~~. Troškovno optimalne razine izračunavaju se u skladu s usporednim metodološkim okvirom iz članka 6~~5~~. ~~po uspostavi tog okvira.~~

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo određivanje minimalnih zahtjeva energetskih svojstava za dijelove zgrade koji čine dio ovojnice zgrade i koji, ako se zamijene ili naknadno ugrade, imaju značajan utjecaj na energetska svojstva ovojnice zgrade, s ciljem postizanja ⇨ barem ⇦ troškovno optimalnih razina.

Države članice kod određivanja zahtjeva mogu praviti razliku između novih i postojećih zgrada te između različitih kategorija zgrada.

U okviru tih zahtjeva uzimaju se u obzir opći unutarnji klimatski uvjeti, kako bi se izbjegli mogući negativni učinci, npr. nedostatno prozračivanje, kao i lokalni uvjeti, namjena i starost zgrade.

~~Država članica nije obvezna odrediti minimalne zahtjeve energetskih svojstava koji nisu troškovno učinkoviti tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja.~~

⌦ Države članice preispituju svoje ⌫ m~~M~~inimalni~~ć~~e zahtjev~~ć~~e energetskih svojstava ~~preispituju se~~ u redovitim razmacima~~,~~ koji nisu duži od pet godina~~,~~ te ~~se~~ih prema potrebi ažuriraju sukladno tehničkom napretku u ~~graditeljstvu~~ ⌦ sektoru zgrada ⌫ ⇨ , rezultatima izračuna troškovno optimalnih razina iz članka 6. te ažuriranim nacionalnim energetskim i klimatskim ciljevima i politikama ⇦ .

[56] ~~Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).~~

⇩ novo

2. Države članice mogu odlučiti prilagoditi zahtjeve iz stavka 1. za zgrade koje su službeno zaštićene kao dio zaštićenog okruženja ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetskih svojstava na neprihvatljiv način promijenile njihove značajke ili izgled.

🡻 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

3~~2~~. Države članice mogu odlučiti da neće odrediti ili primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. na sljedeće kategorije zgrada:

~~(a) zgrade koje su službeno zaštićene kao dio zaštićenog okruženja ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetskih svojstava na neprihvatljiv način promijenile njihove značajke ili izgled;~~

(a~~b~~) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe;

(b~~c~~) privremene zgrade s rokom uporabe do dvije godine, industrijska postrojenja, radionice i nestambene poljoprivredne zgrade s niskim energetskim potrebama te nestambene poljoprivredne zgrade koje koristi sektor obuhvaćen nacionalnim sektorskim ugovorom o energetskim svojstvima;

(c~~d~~) stambene zgrade koje se koriste ili su predviđene za korištenje manje od četiri mjeseca u godini odnosno koje se koriste ili su predviđene za korištenje u ograničenom vremenu tijekom godine i čija očekivana potrošnja energije iznosi manje od 25 % očekivane potrošnje kod cjelogodišnjeg korištenja;

(d~~e~~) samostojeće zgrade s ukupnom korisnom podnom površinom manjom od 50 m^2.

Članak 6~~5~~.

Izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava

1. Komisija ⌦ je ovlaštena ⌫ ⌦ donositi ⌫ ~~do 30. lipnja 2011. putem~~ delegiran~~ih~~e ak~~ata~~te u skladu s članko~~m~~ 29. ~~cima 23., 24. i 25.~~ ~~utvrđuje~~ ⌦ u pogledu ⌫ usporedno~~gi~~g metodološko~~gi~~g okvira za izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava za zgrade i dijelove zgrada. ⇨ Komisija do 30. lipnja 2026. preispituje usporedni metodološki okvir za izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava za postojeće zgrade na kojima se provodi značajna obnova i za pojedine dijelove zgrada. ⇦

Usporedni metodološki okvir utvrđuje se u skladu s Prilogom VII~~III~~. i u njemu se razlikuju nove i postojeće zgrade te različite kategorije zgrada.

2. Države članice izračunavaju troškovno optimalne razine minimalnih zahtjeva ⌦ energetskih svojstava ⌫ ~~energetske učinkovitosti~~ primjenom usporednog metodološkog okvira utvrđenog u skladu sa stavkom 1. i relevantnim parametrima, kao što su klimatski uvjeti i stvarna dostupnost energetske infrastrukture, te uspoređuju rezultate tog izračuna s minimalnim zahtjevima energetskih svojstava koji su na snazi.

Države članice Komisiji podnose izvješće o rezultatima tih izračuna sa svim ulaznim podacima i pretpostavkama koje su pritom korištene. Države članice ta izvješća ⇨ ažuriraju i ⇦ podnose Komisiji u redovitim razmacima, koji ne smiju biti duži od pet godina. ~~Prvo se izvješće dostavlja do 30. lipnja 2012.~~ ⇨ Prvo izvješće koje se temelji na revidiranom metodološkom okviru u skladu sa stavkom 1. dostavlja se do 30. lipnja 2028.⇦

3. Ako usporedba provedena u skladu sa stavkom 2. pokaže da su važeći minimalni zahtjevi energetskih svojstava ⇨ više od 15 % ⇦ ~~bitno~~ manje energetski učinkoviti od troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava, dotična država članica ⇨ u izvješće koje dostavlja Komisiji ⇦ ~~opravdava tu razliku u pisanom obliku u izvješću iz~~ na temelju stavka 2.~~,~~ ~~kojemu, ako se ta razlika ne može opravdati, prilaže~~ uključuje plan odgovarajućih koraka za ~~značajno smanjenje te razlike do sljedećeg~~ preispitivanje~~a~~ zahtjeva energetskih svojstava iz članka 5~~4~~. stavka 1.

4. Komisija objavljuje izvješće o napretku država članica u postizanju troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetskih svojstava.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 3.

Članak 7~~6~~.

Nove zgrade

⇩ novo

1. Države članice osiguravaju da od sljedećih datuma nove zgrade budu zgrade s nultim emisijama u skladu s Prilogom III.:

(a) od 1. siječnja 2027., nove zgrade čiji su vlasnici ili korisnici javna tijela; te

(b) od 1. siječnja 2030., sve nove zgrade.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 3. (prilagođeno)
⇨ novo

~~1.~~ ⇨ Do početka primjene zahtjeva iz prvog podstavka ⇦ ~~države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da~~ ⌦osiguravaju da sve⌫ nove zgrade ⇨ budu barem zgrade gotovo nulte energije i da ⇦ ispunjavaju minimalne zahtjeve energetskih svojstava utvrđene u skladu s člankom 5~~4~~.

⇩ novo

2. Države članice osiguravaju da se potencijal globalnog zagrijavanja tijekom životnog ciklusa izračunava u skladu s Prilogom III. i objavljuje putem energetskog certifikata zgrade:

(a) od 1. siječnja 2027., za sve nove zgrade s korisnom podnom površinom većom od 2 000 kvadratnih metara; te

(b) od 1. siječnja 2030., za sve nove zgrade.

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 29. kao dopunu ovoj Direktivi kako bi se Prilog III. prilagodio tehnološkom napretku i inovacijama, kako bi se

utvrdili prilagođeni maksimalni pragovi energetskih svojstava u Prilogu III. za obnovljene zgrade te kako bi se maksimalni pragovi energetskih svojstava prilagodili za zgrade s nultim emisijama.

4. Kad je riječ o novim zgradama, države članice uzimaju u obzir pitanja zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta, prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite od požara, rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivnošću i pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Države članice rješavaju i pitanje uklanjanja ugljika povezanog sa skladištenjem ugljika u ili na zgradama.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 3.

~~2. Države članice osiguravaju da se prije početka gradnje novih zgrada uzme u obzir tehnička, okolišna i gospodarska izvedivost visokoučinkovitih alternativnih sustava, ako su oni dostupni.~~

🡻 2010/31/EU (prilagođeno)

Članak 8~~7~~.

Postojeće zgrade

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se prilikom ⌦ značajne obnove ⌫ ~~veće rekonstrukcije~~ zgrada unaprijede energetska svojstva čitave zgrade ili njezina ⌦ obnovljenog ⌫ ~~rekonstruiranog~~ dijela kako bi se ispunili minimalni zahtjevi energetskih svojstava u skladu s člankom 5~~4~~., u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo.

Ti se zahtjevi primjenjuju na čitavu ⌦ obnovljenu ⌫ ~~rekonstruiranu~~ zgradu ili samostalnu uporabnu cjelinu zgrade. Zahtjevi se osim toga, ili umjesto toga, mogu primjenjivati i na ⌦ obnovljene ⌫ ~~rekonstruirane~~ dijelove zgrade.

2. Države članice osim toga poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kod naknadne ugradnje ili zamjene dijela zgrade koji čini dio ovojnice zgrade i koji ima značajan utjecaj na energetska svojstva ovojnice zgrade ispune minimalni zahtjevi energetskih svojstava za taj dio zgrade, u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo.

~~Države članice te minimalne zahtjeve energetskih svojstava utvrđuju u skladu s člankom 4.~~

🡻 2018/844 članak 1. stavak 4. (prilagođeno)
⇨ novo

3. Države članice potiču, u slučaju zgrada koje se podvrgavaju ⌦ značajnoj obnovi ⌫ ~~većoj rekonstrukciji~~, visokoučinkovite alternativne sustave, u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo. ⌦ Države članice ⌫~~te~~ uzimaju u obzir ⌦ , kad je riječ o zgradama koje se podvrgavaju značajnoj obnovi, ⌫ pitanja zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta, ⇨ prilagodbe klimatskim promjenama, ⇦zaštite od požara, ~~i~~ rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivno~~sti~~šću ⇨ , uklanjanjem opasnih tvari, uključujući azbest, te pristupačnosti za osobe s invaliditetom ⇦ .

⇩ novo

Članak 9.

Minimalni standardi energetskih svojstava

1. Države članice osiguravaju da:

(a) zgrade i samostalne uporabne cjeline zgrada u vlasništvu javnih tijela postignu najkasnije:

i. od 1. siječnja 2027. barem razred energetskih svojstava F; te

ii. od 1. siječnja 2030. barem razred energetskih svojstava E;

(b) nestambene zgrade i samostalne uporabne cjeline zgrada, osim onih u vlasništvu javnih tijela, postignu najkasnije:

i. od 1. siječnja 2027. barem razred energetskih svojstava F; te

ii. od 1. siječnja 2030. barem razred energetskih svojstava E;

(c) stambene zgrade i samostalne uporabne cjeline zgrada u vlasništvu javnih tijela postignu najkasnije:

i. od 1. siječnja 2030. barem razred energetskih svojstava F; te

ii. od 1. siječnja 2033. barem razred energetskih svojstava E.

U planu iz članka 3. stavka 1. točke (b) države članice utvrđuju posebne vremenske rasporede za postizanje viših razreda energetskih svojstava u zgradama iz ovog stavka do 2040. i 2050., u skladu s planom za pretvorbu nacionalnog fonda zgrada u zgrade s nultim emisijama.

2. Uz minimalne standarde energetskih svojstava utvrđene u skladu sa stavkom 1., svaka država članica može utvrditi minimalne standarde energetskih svojstava za obnovu svih drugih postojećih zgrada.

Ako se utvrđuju, minimalni standardi energetskih svojstava oblikuju se s obzirom na nacionalni plan i ciljeve za 2030., 2040. i 2050. navedene u planu obnove zgrada predmetne države članice te s obzirom na pretvorbu nacionalnog fonda zgrada u zgrade s nultim emisijama do 2050.

3. U skladu s člankom 15., države članice podupiru usklađivanje s minimalnim standardima energetskih svojstava putem svih sljedećih mjera:

(a) osiguravanjem odgovarajućih financijskih mjera, posebice onih usmjerenih na ranjiva kućanstva, osobe pogođene energetskim siromaštvom ili osobe koje žive u socijalnim stanovima, u skladu s člankom 22. Direktive (EU) .../... [preinaka Direktive o energetskoj učinkovitosti];

(b) pružanjem tehničke pomoći, uključujući jedinstvene kontaktne točke;

(c) osmišljavanjem programa za integrirano financiranje;

(d) uklanjanjem negospodarskih prepreka, uključujući suprotstavljene interese; te

(e) praćenjem socijalnih učinaka, posebno na najranjivije.

4. Ako se zgrada obnavlja kako bi se uskladila s određenim minimalnim standardom energetskih svojstava, država članica osigurava usklađenost s minimalnim zahtjevima

energetskih svojstava za dijelove zgrade u skladu s člankom 5. i, u slučaju značajne obnove, s minimalnim zahtjevima energetskih svojstava za postojeće zgrade u skladu s člankom 8.

5. Države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati minimalne standarde energetskih svojstava iz stavaka 1. i 2. na sljedeće kategorije zgrada:

(a) zgrade koje su službeno zaštićene kao dio zaštićenog okruženja ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem standarda na neprihvatljiv način promijenile njihove značajke ili izgled;

(b) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe;

(c) privremene zgrade s rokom uporabe do dvije godine, industrijska postrojenja, radionice i nestambene poljoprivredne zgrade s niskim energetskim potrebama te nestambene poljoprivredne zgrade koje koristi sektor obuhvaćen nacionalnim sektorskim ugovorom o energetskim svojstvima;

(d) stambene zgrade koje se koriste ili su predviđene za korištenje manje od četiri mjeseca u godini odnosno koje se koriste ili su predviđene za korištenje u ograničenom vremenu tijekom godine i čija očekivana potrošnja energije iznosi manje od 25 % očekivane potrošnje kod cjelogodišnjeg korištenja;

(e) samostojeće zgrade s ukupnom korisnom podnom površinom manjom od 50 m^2.

6. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje provedbe minimalnih standarda energetskih svojstava iz stavaka 1. i 2., uključujući odgovarajuće mehanizme praćenja i novčane kazne u skladu s člankom 31.

Članak 10.

Putovnica za obnovu

1. U skladu s člankom 29. Komisija do 31. prosinca 2023. donosi delegirane akte kojima se ova Direktiva dopunjuje uspostavom zajedničkog europskog okvira za putovnice za obnovu, na temelju kriterija utvrđenih u stavku 3.

2. Države članice do 31. prosinca 2024. uvode sustav putovnica za obnovu na temelju zajedničkog okvira utvrđenog u skladu sa stavkom 1.

3. Putovnica za obnovu mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

(a) mora ju izdati kvalificiran i certificiran stručnjak nakon posjeta samoj zgradi;

(b) mora sadržavati plan obnove, u okviru kojeg mora biti naveden slijed koraka u obnovi, s ciljem da se zgrada najkasnije do 2050. pretvori u zgradu s nultim emisijama;

(c) u njoj moraju biti navedene očekivane koristi u pogledu uštede energije, smanjenja računa za energiju i smanjenja operativnih emisija stakleničkih plinova, kao i šire koristi povezane sa zdravljem i udobnošću te poboljšanjem sposobnosti prilagodbe zgrade klimatskim promjenama; te

(d) mora sadržavati informacije o eventualnoj financijskoj i tehničkoj potpori.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 11~~8~~.

Tehnički sustavi zgrade~~, elektromobilnost i pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije~~

1. Države članice s ciljem optimiziranja korištenja energije u~~od strane~~ tehničkim~~h~~ sustavima zgrade postavljaju zahtjeve za sustave u pogledu ukupnih energetskih svojstava, ispravne ugradnje i odgovarajućeg dimenzioniranja, podešavanja i nadzora tehničkih sustava zgrade koji se ugrađuju u ⇨ novim ili ⇦ postojećim zgradama. ~~Države članice mogu te zahtjeve za sustave primjenjivati i na nove zgrade.~~ ⇨ Države članice pri utvrđivanju zahtjeva uzimaju u obzir uvjete oblikovanja te tipične ili prosječne uvjete rada. ⇦

Zahtjevi za sustave postavljaju se za nove tehničke sustave zgrade te za zamjenu i modernizaciju postojećih tehničkih sustava i primjenjuju se u mjeri u kojoj je to tehnički, gospodarski i funkcionalno izvedivo.

⇩ novo

Države članice mogu utvrditi zahtjeve povezane s emisijama stakleničkih plinova iz generatora topline ili s vrstom goriva koja se koristi u generatorima topline pod uvjetom da takvi zahtjevi ne čine neopravdanu tržišnu prepreku.

Države članice osiguravaju da zahtjevi koje utvrde za tehničke sustave zgrada dosežu barem najnovije troškovno optimalne razine.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 5.

2. Države članice zahtijevaju da su nove zgrade, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo, opremljene uređajima za samoreguliranje koji zasebno reguliraju temperaturu u svakoj sobi ili, u slučajevima u kojima je to opravdano, u određenoj grijanoj zoni samostalne uporabne cjeline zgrade. U postojećim zgradama postavljanje takvih uređaja za samoreguliranje zahtijeva se kada se zamjenjuju generatori topline, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo.

⇩ novo

3. Države članice zahtijevaju da zgrade s nultim emisijama budu opremljene mjernim i kontrolnim uređajima za praćenje i regulaciju kvalitete zraka u zatvorenim prostorima. U postojećim se zgradama postavljanje takvih uređaja zahtijeva, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo, kad se zgrada podvrgava značajnoj obnovi.

4. Države članice osiguravaju da se pri ugradnji određenog tehničkog sustava zgrade procijene ukupna energetska svojstva izmijenjenog dijela i, prema potrebi, cjelokupnog izmijenjenog sustava. Rezultati se dokumentiraju i predaju vlasniku zgrade kako bi ostali dostupni i kako bi se mogli upotrebljavati za provjeru usklađenosti s minimalnim zahtjevima utvrđenima u skladu sa stavkom 1. i izdavanje energetskih certifikata.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno) ⇨ novo

Članak 12.

⌦ Infrastruktura za održivu mobilnost ⌫

1~~2~~. U pogledu novih nestambenih zgrada i nestambenih zgrada koje se podvrgavaju ⌦ značajnoj obnovi ⌫ ~~većoj rekonstrukciji~~, s više od ~~deset~~ ⇨ pet ⇦ parkirnih mjesta, države članice osiguravaju:

(a) postavljanje barem jednog mjesta za punjenje~~ u smislu Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća[57]~~;

⇩ novo

(b) provođenje vodova za svako parkirno mjesto kako bi se omogućilo kasnije postavljanje mjesta za punjenje električnih vozila; te

(c) najmanje jedno parkirno mjesto za bicikl za svako parkirno mjesto za automobil

↓ 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)

~~i kanalske infrastrukture, to jest cijevi za električne kabele, za barem jedno od svakih pet parkirnih mjesta, kako bi se u kasnijoj fazi omogućilo postavljanje mjestâ za punjenje električnih vozila~~ ako se~~: (a) parkiralište nalazi u zgradi i, u slučaju većih rekonstrukcija, mjerama obnove obuhvaćeni su parkiralište ili električna infrastruktura zgrade; ili (b)~~ parkiralište nalazi neposredno uz zgradu i, u slučaju ~~većih rekonstrukcija~~ ⌦ značajne obnove ⌫, mjerama obnove obuhvaćeni su parkiralište ili električna infrastruktura parkirališta.

⇩ novo

Države članice osiguravaju da unaprijed provedeni vodovi budu dimenzionirani tako da omogućavaju istovremeno korištenje očekivanog broja mjestâ za punjenje.

Odstupajući od stavka 1. točke (a), za nove uredske zgrade i uredske zgrade koje se podvrgavaju značajnoj obnovi, a imaju više od pet parkirnih mjesta, države članice osiguravaju postavljanje barem jednog mjesta za punjenje na svaka dva parkirna mjesta.

[57] ~~Direktiva 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (SL L 307, 28.10.2014., str. 1.).~~

↓ 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)
⇨ novo

~~Komisija do 1. siječnja 2023. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o mogućem doprinosu politike Unije o zgradama promicanju elektromobilnosti i, prema potrebi, u tom smislu predlaže mjere.~~

2~~3~~. ⌦ Za ⌫~~Države članice utvrđuju zahtjeve za postavljanje minimalnog broja mjesta za punjenje za~~ sve nestambene zgrade s više od dvadeset parkirnih mjesta ~~do 1. siječnja 2025.~~ ⇨ države članice do 1. siječnja 2027. osiguravaju postavljanje barem jednog mjesta za punjenje na svakih deset parkirnih mjesta i barem jedno parkirno mjesto za bicikle za svako parkirno mjesto za automobile. Kad je riječ o zgradama čiji su vlasnici ili korisnici javna tijela, države članice do 1. siječnja 2033. osiguravaju provođenje vodova za barem jedno od svaka dva parkirna mjesta. ⇦

⇩ novo

3. Države članice mogu prilagoditi zahtjeve u pogledu broja parkirnih mjesta za bicikle u skladu sa stavcima 1. i 2. za posebne kategorije nestambenih zgrada ako se bicikli u pravilu manje koriste kao prijevozno sredstvo.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)
⇨ novo

~~4. Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi ili primjenjivati zahtjeve iz stavaka 2. i 3. na zgrade čiji su vlasnici ili korisnici mala i srednja poduzeća, kako su definirana u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ[58].~~

4~~5~~. U pogledu novih stambenih zgrada i stambenih zgrada koje se podvrgavaju ~~većoj rekonstrukciji~~ ⌦ značajnoj obnovi ⌫ , s više od ~~deset~~ ⇨ tri ⇦ parkirnih mjesta, države članice osiguravaju:

(a) ~~postavljanje kanalske infrastrukture, to jest cijevi za električne kablove,~~ ⇨ provođenje vodova ⇦ za svako parkirno mjesto kako bi se u kasnijoj fazi omogućilo postavljanje mjestâ za punjenje električnih vozila;~~.~~ ⇨ i ⇦

⇩ novo

(b) najmanje dva parkirna mjesta za bicikl za svaki stan.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)

~~ako se: (a) parkiralište nalazi u zgradi i, u slučaju većih rekonstrukcija, mjerama obnove obuhvaćeni su parkiralište ili električna infrastruktura zgrade; ili (b)~~ parkiralište nalazi

~~58 Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).~~

neposredno uz zgradu i, u slučaju ~~većih rekonstrukcija~~ ⌦ značajne obnove ⌫, mjerama obnove obuhvaćeni su parkiralište ili električna infrastruktura parkirališta.

⇩ novo

Države članice osiguravaju da unaprijed provedeni vodovi budu dimenzionirani tako da omogućavaju istovremeno korištenje mjestâ za punjenje na svim parkirnim mjestima. Ako u slučaju značajne obnove nije moguće za svaki stan osigurati dva parkirna mjesta za bicikle, države članice osiguravaju najveći primjeren broj parkirnih mjesta za bicikle.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 5.
⇨ novo

5~~6~~. Države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati stavke 1~~2~~., 2~~3~~.~~,~~ i 4~~5~~. na određene kategorije zgrada ako~~: (a) su, u pogledu stavaka 2. i 5., zahtjevi za izdavanje građevinske dozvole ili istovjetni zahtjevi podneseni do 10. ožujka 2021.; (b)~~ bi ~~potrebna kanalska infrastruktura~~ potrebni unaprijed provedeni vodovi ovisili o mikro izoliranim sustavima ili ako se zgrade nalaze u najudaljenijim regijama u smislu članka 349. UFEU-a, ako bi to prouzročilo znatne probleme za rad lokalnih energetskih sustava te bi ugrozilo stabilnost lokalne mreže.

~~(c) troškovi postavljanja infrastrukture za punjenje i kanalske infrastrukture premašuju 7 % od ukupnog troška veće rekonstrukcije zgrade;~~

~~(d) je zgrada javnog sektora već obuhvaćena usporedivim zahtjevima u skladu s prenošenjem Direktive 2014/94/EU.~~

⇩ novo

6. Države članice osiguravaju da mjesta za punjenje iz stavaka 1., 2. i 4. imaju mogućnost pametnog punjenja i, ovisno o slučaju, dvosmjernog punjenja te da rade na temelju nevlasničkih i nediskriminajućih komunikacijskih protokola i standarda, na interoperabilan način i u skladu s pravnim standardima i protokolima iz delegiranih akata donesenih na temelju članka 19. stavaka 6. i 7. Uredbe (EU) .../... [Uredba o infrastrukturi za alternativna goriva].

7. Države članice potiču operatore mjesta za punjenje koja nisu javno dostupna da njima upravljaju u skladu s člankom 5. stavkom 4. Uredbe (EU) .../... [Uredba o infrastrukturi za alternativna goriva].

🡻 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)
⇨ novo

8~~7~~. Države članice predviđaju mjere za pojednostavnjenje uspostave mjesta za punjenje u novim i postojećim stambenim i nestambenim zgradama i ~~usredotočuju se na moguće~~ ⌦ uklanjaju ⌫ regulatorne prepreke, uključujući postupke za izdavanje dozvola i suglasnosti, ne dovodeći u pitanje pravo država članica u području vlasništva i najma nekretnina. ⇨ Države članice uklanjanju prepreke postavljanju mjestâ za punjenje u stambenim zgradama s parkirnim mjestima, posebice obvezu da se za privatno mjesto za punjenje za vlastitu upotrebu dobije pristanak najmodavca ili suvlasnikâ. ⇦

⇩ novo

Države članice osiguravaju dostupnost tehničke pomoći za vlasnike i stanare zgrada koji žele postaviti mjesta za punjenje.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)
⇨ novo

98. Države članice ~~razmatraju potrebu za koherentnim~~ ⇨ osiguravaju usklađenost ⇦ politika~~ma~~ u pogledu zgrada, održive i zelene mobilnosti i urbanističkog planiranja.

~~9. Države članice osiguravaju da se pri ugradnji, zamjeni ili modernizaciji tehničkih sustava zgrade procijene ukupna energetska učinkovitost izmijenjenog dijela i, prema potrebi, cjelokupnog izmijenjenog sustava. Rezultati se dokumentiraju i predaju vlasniku zgrade kako bi ostali dostupni i kako bi se mogli upotrebljavati za provjeru usklađenosti s minimalnim zahtjevima utvrđenima u skladu sa stavkom 1. ovog članka i izdavanje energetskih certifikata. Ne dovodeći u pitanje članak 12., države članice odlučuju hoće li zahtijevati izdavanje novog energetskog certifikata.~~

Članak 13.

⌦ Pripremljenost zgrada za pametne tehnologije ⌫

110. Komisija ~~do 31. prosinca 2019.~~ donosi delegirani~~i~~e akte u skladu s člankom 2923. ~~kojim se ova Direktiva dopunjuje uspostavljanjem~~ ⌦ u pogledu ⌫ neobveznog zajedničkog sustava Unije za ocjenjivanje pripremljenosti zgrada za pametne tehnologije. Ocjenjivanje se temelji na procjeni sposobnosti da se funkcioniranje zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade prilagodi potrebama stanara i mreže, te da se poboljša njezina energetska učinkovitost i sveukupna energetska svojstva.

U skladu s Prilogom IV.~~I.a~~, u okviru neobveznog zajedničkog sustava Unije za ocjenjivanje pripremljenosti zgrada za pametne tehnologije ⌦ utvrđuje se ⌫ :

(a) ~~utvrđuje se~~ definicija pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije; ~~i~~

(b) ~~utvrđuje se~~ metodologija za njegov izračun.

⇩ novo

2. Komisija do 31. prosinca 2025. donosi delegirane akte u skladu s člankom 29., kojima se zahtijeva primjenjivanje zajedničkog sustava Unije za ocjenjivanje pripremljenosti zgrada za pametne tehnologije, u skladu s Prilogom IV., na nestambene zgrade s efektivnom nazivnom snagom sustava grijanja ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora većom od 290 kW.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 5. (prilagođeno)

311. Komisija ~~do 31. prosinca 2019. i~~ nakon savjetovanja s relevantnim dionicima donosi provedbeni akt s pojedinostima o tehničkim modalitetima za učinkovitu provedbu sustava iz stavka 110. ~~ovog članka~~, što obuhvaća vremenski okvir za neobvezujuću probnu fazu na

nacionalnoj razini i pojašnjenje komplementarnog odnosa tog sustava s energetskim certifikatima iz članka 16~~11~~.

Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30~~26~~. stavka 3.

⇩ novo

4. Komisija do 31. prosinca 2025. te nakon savjetovanja s relevantnim dionicima donosi provedbeni akt s pojedinostima o tehničkim modalitetima za učinkovitu primjenu sustava iz stavka 2 na nestambene zgrade s efektivnom nazivnom snagom sustava grijanja ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora većom od 290 kW.

Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 3.

Članak 14.

Razmjena podataka

1. Države članice osiguravaju da vlasnici, najmoprimci i upravitelji zgrada mogu izravno pristupiti podacima o sustavima svoje zgrade. Na njihov se zahtjev pristup može odobriti ili podaci staviti na raspolaganje trećoj strani. Države članice olakšavaju postizanje potpune interoperabilnosti usluga i razmjene podataka unutar Unije u skladu sa stavkom 5.

Za potrebe ove Direktive podaci o sustavima zgrade obuhvaćaju barem sve podatke povezane s energetskim svojstvima dijelova zgrade, energetskim svojstvima usluga zgrade, sustavima automatizacije i kontrole zgrade te brojilima i mjestima za punjenje za e-mobilnost.

2. Prilikom utvrđivanja pravila za upravljanje i razmjenu podataka države članice ili, ako je određena država članica tako odredila, imenovana nadležna tijela, utvrđuju pravila o pristupu stranaka koje ispunjavaju uvjete podacima o sustavima zgrada u skladu s ovim člankom i primjenjivim pravnim okvirom Unije.

3. Vlasniku, najmoprimcu ni upravitelju zgrade ne smije se dodatno naplaćivati pristup podacima ni zahtjev da se ti podaci stave na raspolaganje trećoj strani. Države članice odgovorne su za utvrđivanje relevantnih naknada za odobravanje pristupa podacima za druge stranke koje ispunjavaju uvjete, kao što su financijske institucije, agregatori, dobavljači energije, pružatelji energetskih usluga i nacionalni zavodi za statistiku ili druga nacionalna tijela nadležna za razvoj, izradu i objavljivanje europskih statistika. Države članice ili, prema potrebi, imenovana nadležna tijela, osiguravaju da eventualne naknade koje odrede regulirani subjekti koji pružaju podatkovne usluge budu razumne i opravdane.

4. Pravila o pristupu podacima i pohrani podataka za potrebe ove Direktive moraju biti u skladu s relevantnim pravom Unije. Obrada osobnih podataka u okviru ove Direktive mora se provoditi u skladu s Uredbom (EU) 2016/679/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[59].

5. Komisija donosi provedbene akte s pojedinostima o zahtjevima u pogledu interoperabilnosti te o nediskriminirajućim i transparentnim postupcima za pristup podacima. Ti provedbeni akti donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 30. stavka 2.

---

[59] Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

↓ 2010/31/EU

Članak 9.

Zgrade gotovo nulte energije

1. Države članice osiguravaju da:

(a) do 31. prosinca 2020. sve nove zgrade budu zgrade gotovo nulte energije; i

(b) nakon 31. prosinca 2018. nove zgrade koje kao vlasnici koriste tijela javne vlasti budu zgrade gotovo nulte energije.

Države članice sastavljaju nacionalne planove za povećanje broja zgrada gotovo nulte energije. Ti nacionalni planovi mogu sadržavati ciljeve koji se razlikuju po kategorijama zgrade.

2. Države članice nadalje, po uzoru na javni sektor, izrađuju politike i poduzimaju mjere kao što je određivanje ciljeva za poticanje pretvorbe zgrada koje se obnavljaju u zgrade gotovo nulte energije i o tome obavješćuju Komisiju u svojim nacionalnim planovima iz stavka 1.

3. Nacionalni planovi obuhvaćaju, među ostalim, sljedeće elemente:

(a) detaljan prikaz primjene definicije zgrade gotovo nulte energije u praksi u državi članici, u skladu s njezinim nacionalnim, regionalnim i lokalnim uvjetima, uključujući brojčani indikator korištenja primarne energije u kWh/m2 godišnje. Faktori primarne energije koji se koriste za određivanje korištenja primarne energije mogu se temeljiti na nacionalnim ili regionalnim godišnjim prosjecima, a mogu uzimati u obzir i relevantne europske norme;

(b) prijelazne ciljeve za poboljšanje energetskih svojstava novih zgrada do 2015. godine, s ciljem pripreme za provedbu stavka 1.;

(c) informacije o politikama i financijskim ili drugim mjerama donesenima u kontekstu stavaka 1. i 2. za promicanje zgrada gotovo nulte energije, uključujući pojedinosti nacionalnih zahtjeva i mjera u pogledu korištenja energije iz obnovljivih izvora u novim zgradama i u postojećim zgradama koje se podvrgavaju većoj rekonstrukciji u kontekstu članka 13. stavka 4. Direktive 2009/28/EZ i članaka 6. i 7. ove Direktive.

4. Komisija ocjenjuje nacionalne planove iz stavka 1., posebno prikladnost mjera koje su predvidjele države članice u odnosu na ciljeve ove Direktive. Vodeći računa o načelu supsidijarnosti Komisija može prema potrebi zatražiti dodatne konkretne informacije u vezi sa zahtjevima navedenima u stavcima 1., 2. i 3. U tom slučaju dotična država članica dostavlja tražene informacije ili predlaže izmjene u roku od devet mjeseci od zahtjeva Komisije. Komisija može nakon ocjenjivanja izdati preporuku.

↓ 2018/1999 članak 53. stavak 3.

5. U okviru svojeg izvješća o stanju energetske unije iz članka 35. Uredbe (EU) 2018/1999 Komisija svake četiri godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o napretku koji su države članice postigle u povećavanju broja zgrada gotovo nulte energije. Komisija na temelju tih dostavljenih informacija prema potrebi izrađuje plan djelovanja i predlaže preporuke i mjere u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2018/1999 za povećanje broja tih

~~zgrada i potiče primjenu najbolje prakse za troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije.~~

↓ 2010/31/EU

~~6. Države članice mogu u posebnim i opravdanim slučajevima odlučiti da neće primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. točaka (a) i (b), ako je analiza troškova i koristi tijekom gospodarskog vijeka trajanja predmetne zgrade negativna. Države članice obavješćuju Komisiju o načelima odgovarajućih zakonskih režima.~~

Članak 15~~10~~.

Financijski poticaji i tržišne prepreke

~~1. S obzirom na važnost osiguravanja primjerenih financijskih i drugih instrumenata kojima se pospješuju energetska svojstva zgrada i prelazak na zgrade gotovo nulte energije, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se razmotrili najrelevantniji takvi instrumenti u svjetlu nacionalnih okolnosti.~~

⇩ novo

1. Države članice osiguravaju odgovarajuće financiranje, potporne mjere i druge instrumente kojima se može pridonijeti uklanjanju tržišnih prepreka i potaknuti potrebna ulaganja u energetsku obnovu u skladu s njihovim nacionalnim planovima obnove zgrada te kako bi se do 2050. provela pretvorba njihova fonda zgrada u zgrade s nultim emisijama.

2. Države članice poduzimaju odgovarajuće regulatorne mjere za uklanjanje negospodarskih prepreka obnovi zgrada. Kad je riječ o zgradama u kojima ima više samostalnih uporabnih cjelina, te mjere mogu uključivati uklanjanje zahtjeva jednoglasnosti u suvlasničkim strukturama ili dopuštanje da suvlasničke strukture budu izravni primatelji financijske potpore.

3. Države članice na najbolji troškovno učinkovit način koriste nacionalno financiranje i financiranje dostupno na razini Unije, posebno u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, Socijalnog fonda za klimatsku politiku, fondova kohezijske politike, programa InvestEU, prihoda od dražbovne prodaje emisijskih jedinica u skladu s Direktivom 2003/87/EZ [izmijenjena Direktiva o ETS-u] i drugih izvora javnog financiranja.

4. Kako bi se potaknula ulaganja, države članice promiču početak primjene poticajnog financiranja i financijskih alata kao što su zajmovi za energetsku učinkovitost i hipoteke za obnovu zgrada, ugovori o energetskom učinku, porezni poticaji, programi otplate putem poreza, programi otplate putem računa, jamstveni fondovi, fondovi namijenjeni za dubinske obnove, fondovi namijenjeni za obnove sa znatnim minimalnim pragom ciljanih ušteda energije i standardi za hipotekarne kredite. Ti alati usmjeravaju ulaganja u energetski učinkovit fond zgrada javnog sektora, u skladu sa smjernicama Eurostata o evidenciji ugovora o energetskom učinku u državnim računima.

5. Države članice olakšavaju agregiranje projekata kako bi se ulagačima omogućio pristup, a potencijalnim klijentima osigurala rješenja u paketu.

Države članice donose mjere kojima se osigurava da financijske institucije široko i na nediskriminirajući način nude kreditne proizvode energetske učinkovitosti za obnovu zgrada te da ti proizvodi budu vidljivi i dostupni potrošačima. Države članice osiguravaju da banke i

druge financijske institucije i ulagači dobivaju informacije o prilikama za sudjelovanje u financiranju poboljšanja energetskih svojstava zgrada.

6. Države članice osiguravaju uspostavljanje instrumenata tehničke pomoći, uključujući jedinstvene kontaktne točke namijenjene svim subjektima koji sudjeluju u obnovi zgrada, uključujući vlasnike stambenih objekata te upravne, financijske i gospodarske subjekte, uključujući mala i srednja poduzeća.

7. Države članice uvode mjere i osiguravaju financiranje s ciljem promicanja obrazovanja i osposobljavanja kako bi se osiguralo dovoljno radne snage s odgovarajućom razinom vještina koje odgovaraju potrebama u sektoru zgrada.

↓ 2010/31/EU
⇨ novo

8~~4~~. Komisija prema potrebi na zahtjev država članica pomaže kod određivanja nacionalnih ili regionalnih programa financijske potpore s ciljem poboljšanja ~~povećanja~~ energetskih~~e~~ ⇨ svojstava ⇦ ~~učinkovitosti~~ zgrada, posebno postojećih zgrada, podupirući razmjenu najbolje prakse među odgovornim nacionalnim ili regionalnim vlastima ili tijelima.

~~Komisija prikuplja i prosljeđuje najbolje prakse u pogledu uspješnih javnih i privatnih programa financiranja i poticaja za obnovu te drugih politika i mjera, kao i informacije o programima agregiranja malih projekata energetske obnove. Komisija utvrđuje i prosljeđuje najbolje prakse u pogledu financijskih poticaja za obnovu iz perspektive potrošača, uzimajući u obzir razlike među državama članicama u pogledu troškovne učinkovitosti.~~

~~5. Komisija po mogućnosti do 2011. godine, u svrhu poboljšanja financijske potpore provedbi ove Direktive i vodeći računa o načelu supsidijarnosti, predstavlja analizu posebno sljedećih aspekata:~~

~~(a) učinkovitosti, primjerenosti visine i stvarno iskorištenog iznosa strukturnih fondova i okvirnih programa koji su korišteni u svrhu povećavanja energetske učinkovitosti zgrada, posebno u stambenom sektoru;~~

~~(b) učinkovitosti korištenja fondova EIB-a i drugih javnih financijskih ustanova;~~

~~(c) koordinacije sredstava Unije s nacionalnim sredstvima i drugim oblicima potpore koji mogu dodatno potaknuti ulaganja u energetsku učinkovitost i prikladnosti tih sredstava u odnosu na ostvarenje ciljeva Unije.~~

~~Na temelju te analize i u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom, Komisija može zatim podnijeti prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću u pogledu instrumenata Unije, ako to smatra primjerenim.~~

↓ 2018/844 članak 1. stavak 6.
⇨ novo

9~~6~~. Države članice povezuju svoje financijske mjere za poboljšanje energetskih~~e~~ ⇨ svojstava ⇦ ~~učinkovitosti~~ u obnovi zgrada s ciljanim ili ostvarenim uštedama energije, određenima prema jednom od sljedećih kriterija ili više njih:

(a) energetskim svojstvima opreme ili materijala koji se upotrebljava u obnovi; u tom slučaju opremu ili materijal koji se upotrebljava u obnovi postavlja instalater s odgovarajućom razinom certifikacije ili kvalifikacije ⇨ te ta

oprema ili materijal mora biti u skladu s minimalnim zahtjevima energetskih svojstava za dijelove zgrade ⇦ ;

(b) standardnim vrijednostima za izračun ušteda energije u zgradama;

(c) ostvarenim poboljšanjem zbog takve obnove usporedbom energetskih certifikata izdanih prije i nakon obnove;

(d) rezultatima energetskog pregleda;

(e) rezultatima neke druge relevantne, transparentne i razmjerne metode kojom se pokazuje poboljšanje energetskih svojstava.

⇩ novo

10. Države članice najkasnije od 1. siječnja 2027. ne daju nikakve financijske poticaje za ugradnju kotlova na fosilna goriva, uz iznimku onih koji su za ulaganje odabrani prije 2027., u skladu s člankom 7. stavkom 1. točkom (h) podtočka i. trećom alinejom Uredbe (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća[60] o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu te s člankom 73. Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća[61] o strateškim planovima u okviru ZPP-a.

11. Države članice potiču dubinsku obnovu i veće programe koji obuhvaćaju velik broj zgrada i rezultiraju ukupnim smanjenjem potražnje za primarnom energijom za barem 30 % tako što će za njih pružati veću financijsku, poreznu, administrativnu i tehničku potporu.

Države članice osiguravaju da se u postupnoj dubinskoj obnovi koja prima javne financijske poticaje slijede koraci utvrđeni u putovnici za obnovu.

12. Financijski poticaji moraju prvenstveno biti usmjereni na ranjiva kućanstva, osobe pogođene energetskim siromaštvom i osobe koje žive u socijalnim stanovima, u skladu s člankom 22. Direktive (EU) .../... [preinaka Direktive o energetskoj učinkovitosti].

13. Države članice prilikom pružanja financijskih poticaja vlasnicima zgrada ili samostalnih uporabnih cjelina zgrada osiguravaju da ti financijski poticaji koriste i vlasnicima i najmoprimcima, posebice pružanjem potpore za plaćanje najamnine ili ograničavanjem porasta najamnina.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 6.

~~6.a S pomoću baza podataka o energetskim certifikatima omogućuje se prikupljanje podataka o izmjerenoj ili izračunanoj potrošnji energije u obuhvaćenim zgradama, uključujući barem zgrade javnog sektora za koje je izdan energetski certifikat, kako je navedeno u članku 13., u skladu s člankom 12.~~

---

60 Uredba (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (SL L 231, 30.6.2021., str. 60.).

61 Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1.).

~~6.b Barem agregirani anonimni podaci, koji su u skladu sa zahtjevima o zaštiti podataka na razini Unije i nacionalnoj razini, stavljaju se na zahtjev na raspolaganje u statističke i istraživačke svrhe te vlasniku zgrade.~~

↓ 2010/31/EU
⇨ novo

~~7. Odredbe ove Direktive ne priječe države članice da osiguraju poticaje za nove zgrade, rekonstrukcije ili dijelove zgrada koji prelaze troškovno optimalne razine.~~

Članak 16~~11~~.

Energetski certifikati

1. Države članice donose potrebne mjere za uspostavu sustava energetskog certificiranja zgrada.

Energetski certifikat obuhvaća energetska svojstva zgrade ⇨ izražena brojčanim pokazateljem korištenja primarne energije u kWh/(m^2 god.) ⇦ i referentne vrijednosti~~,~~ kao što su minimalni zahtjevi energetskih svojstava ⇨ , minimalni standardi energetskih svojstava, zahtjevi za zgrade gotovo nulte energije i zahtjevi za zgrade s nultim emisijama ⇦, kako bi se vlasnicima i najmoprimcima zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade omogućilo da usporede i procijene njezina energetska svojstva. ~~Energetski certifikat može sadržavati dodatne informacije, kao što je godišnja potrošnja energije za nestambene zgrade i postotak energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije.~~

⇩ novo

2. Energetski certifikat mora se najkasnije do 31. prosinca 2025. uskladiti s predloškom iz Priloga V. U njemu mora biti naveden razred energetskih svojstava zgrade, označen u okviru ograničenog raspona uz upotrebu isključivo slova od A do G. Slovo A odnosi se na zgrade s nultim emisijama kako su definirane u članku 2. točki 2., a slovo G na 15 % zgrada s najlošijim svojstvima u nacionalnom fondu zgrada u trenutku uvođenja tog raspona. Države članice osiguravaju da se pokazatelji energetskih svojstava ravnomjerno razvrstavaju u preostale razrede energetskih svojstava (od B do F). Države članice osiguravaju zajednički vizualni identitet energetskih certifikata na svojem državnom području.

3. Države članice osiguravaju kvalitetu, pouzdanost i cjenovnu pristupačnost energetskih certifikata. Moraju osigurati da energetske certifikate izdaju neovisni stručnjaci nakon posjeta samoj zgradi.

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

4~~2~~. Energetski certifikat obuhvaća preporuke za ~~troškovno optimalno ili~~ troškovno učinkovito poboljšanje energetskih svojstava ⇨ i smanjenje operativnih emisija stakleničkih plinova iz ⇦ zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade, osim ako ⇨ je ta zgrada ili samostalna uporabna cjelina zgrade već usklađena s relevantnim standardom za zgrade s nultim emisijama ⇦ ~~nema realnog potencijala za takvo poboljšanje u odnosu na zahtjeve energetskih svojstava koji su na snazi~~.

Preporuke u energetskom certifikatu uključuju:

(a) mjere koje se provode u vezi ~~s većom rekonstrukcijom~~ ⌦ sa značajnom obnovom ⌫ ovojnice zgrade ili tehničkog/tehničkih sustava zgrade; ~~i~~

(b) mjere za pojedinačne dijelove zgrade neovisne o ~~većoj rekonstrukciji~~ ⌦ značajnoj obnovi ⌫ ovojnice zgrade ili tehničkog/tehničkih sustava zgrade.

5~~3~~. Preporuke u energetskom certifikatu moraju biti tehnički ~~su~~ izvedive za konkretnu zgradu ⇨ i sadržavati procjenu ušteda energije i smanjenja operativnih emisija stakleničkih plinova. M⇦~~m~~ogu sadržavati procjenu razdoblja povrata ulaganja ili analizu troškova i koristi tijekom gospodarskog vijeka trajanja zgrade.

⇩ novo

6. Preporuke moraju obuhvaćati procjenu mogućnosti da se sustav grijanja ili klimatizacije prilagodi tako da radi na učinkovitijim temperaturnim postavkama, kao što su grijaća tijela koja rade na niskim temperaturama u sustavima toplovodnog grijanja, uključujući potrebno oblikovanje zahtjeva za proizvodnju toplinske energije i zahtjeve u pogledu temperature i protoka.

⇩ 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

7~~4~~. U energetskom certifikatu navodi se gdje vlasnik odnosno najmoprimac može dobiti detaljnije informacije, uključujući informacije u pogledu troškovne učinkovitosti preporuka navedenih u energetskom certifikatu. Ocjenjivanje troškovne učinkovitosti temelji se na skupu standardnih uvjeta, kao što su procjena ušteda energije i cijene energije na kojima se ta procjena temelji te preliminarna prognoza troškova. Osim toga, on sadrži informacije o koracima za provedbu preporuka. Vlasniku odnosno najmoprimcu mogu se pružiti i druge informacije o povezanim pitanjima, kao što su energetski pregledi i poticaji financijske i druge prirode te mogućnosti financiranja.

~~5. Države članice, podložno nacionalnim propisima, potiču tijela javne vlasti da vode računa o vodećoj ulozi koju bi trebala imati u području energetskih svojstava zgrada, među ostalim provedbom preporuka iz energetskog certifikata koji je izdan za zgrade u njihovu vlasništvu u razdoblju njegove valjanosti.~~

8~~6~~. Certificiranje samostalnih uporabnih cjelina zgrada može se temeljiti na:

(a) zajedničkom certificiranju čitave zgrade; ~~ili~~

(b) procjeni druge reprezentativne samostalne uporabne cjeline zgrade s istim energetskim značajkama u istoj zgradi.

9~~7~~. Certificiranje jednoobiteljskih kuća može se temeljiti na procjeni druge reprezentativne zgrade sličnog oblika i veličine i sličnih stvarnih energetskih svojstava~~.~~ ako stručnjak koji izdaje energetski certifikat može zajamčiti takvu podudarnost.

10~~8~~. Valjanost energetskog certifikata ~~ne~~ može biti najviše~~duža od~~ ~~10~~ ⇨ pet ⇦ godina. ⇨ Međutim, za zgrade koje su u razredu energetskih svojstava A, B ili C, utvrđeno u skladu sa stavkom 2., valjanost energetskih certifikata može biti najviše 10 godina. ⇦~~9. Uz savjetovanje s relevantnim sektorima Komisija do 2011. godine donosi dragovoljnu zajedničku shemu certificiranja energetskih svojstava nestambenih zgrada u Europskoj uniji. Ta se mjera usvaja u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 26. stavka 2. Države~~

~~članice potiču se da priznaju odnosno da koriste tu shemu ili da koriste dio te sheme u skladu s nacionalnim okolnostima.~~

⇩ novo

11. Države članice omogućavaju pojednostavnjene postupke za ažuriranje energetskih certifikata ako su unaprijeđeni samo pojedinačni dijelovi (pojedinačne ili samostalne mjere).

Države članice omogućavaju pojednostavnjene postupke za ažuriranje energetskih certifikata ako su provedene mjere koje su utvrđene u putovnici za obnovu.

🡻 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 17~~12~~.

Izdavanje energetskih certifikata

1. Države članice osiguravaju da se ⇨ digitalni ⇦ energetski certifikat izda za:

   (a) zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade koje se grade, ⇨ koje su podvrgnute značajnoj obnovi te koje se ⇦ prodaju ili iznajmljuju novom najmoprimcu ⇨ ili za koje se obnavlja ugovor o najmu ⇦ ; ~~i~~

   (b) zgrade ~~u kojima više od 500 m2 ukupne korisne podne površine~~ ⇨ čiji su vlasnici ili korisnici ⇦ ~~zauzima prostor koji koriste~~ ⌦ javna ⌫ tijela ~~javne vlasti~~ ~~i u kojima se često zadržava građanstvo. Od 9. srpnja 2015. taj se prag od 500 m2 spušta na 250 m2~~.

Zahtjev izdavanja energetskog certifikata ne primjenjuje se na zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade koje posjeduju valjan certifikat izdan u skladu s Direktivom ⌦ 2010/31/EU ⌫ ~~2002/91/EZ~~ ili ovom Direktivom.

2. Države članice zahtijevaju da se kod izgradnje, prodaje ili iznajmljivanja zgrada ili samostalnih uporabnih cjelina zgrada ⇨ ili prilikom obnavljanja ugovora o najmu ⇦potencijalnom ~~novom~~ najmoprimcu ili kupcu pokaže, a kupcu odnosno najmoprimcu i preda, energetski certifikat ~~odnosno njegova preslika~~.

3. Ako se zgrada prodaje ili iznajmljuje prije nego što je izgrađena ⇨ ili prije nego se provede značajna obnova ⇦ , države članice mogu zahtijevati da prodavatelj, odstupajući od stavaka 1. i. 2., osigura procjenu njezinih budućih energetskih svojstava; u tom se slučaju energetski certifikat izdaje najkasnije kada zgrada bude izgrađena ⇨ ili obnovljena i taj certifikat mora odražavati stanje nakon izgradnje ⇦ .

4. Države članice traže da ~~se prilikom oglašavanja: zgrada koje imaju energetski certifikat, samostalnih uporabnih cjelina zgrade u zgradi koja ima energetski certifikat, i samostalnih uporabnih cjelina zgrade koje imaju energetski certifikat, u komercijalnim medijima u svrhu njihove prodaje ili iznajmljivanja navede~~ ⇨ zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrada koje se nude na prodaju ili iznajmljivanje ⇦ ⇨ imaju energetski certifikat ⇦ ⌦ te da ⌫ ⇨ pokazatelj i razred ⇦ ~~indikator~~ energetskih svojstava iz energetskog certifikata zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade ⇨ budu navedeni u oglasima na internetu i izvan njega ⇦⇨ , uključujući internetske portale za pretraživanje nekretnina ⇦ .

⇩ novo

⇨ Države članice provode provjere uzorka ili druge vrste kontrole kako bi osigurale poštovanje tih zahtjeva. ⇦

🡻 2010/31/EU

5. Odredbe ovog članka provode se u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima o suvlasništvu odnosno zajedničkom vlasništvu.

~~6. Države članice mogu kategorije zgrada iz članka 4. stavka 2. izuzeti od primjene stavaka 1., 2., 4. i 5. ovog članka.~~

~~6~~7. O mogućim učincima energetskih certifikata u smislu mogućih sudskih postupaka odlučuje se u skladu s nacionalnim propisima.

⇩ novo

7. Države članice osiguravaju da se svi izdani energetski certifikati učitavaju u bazu podataka o energetskim svojstvima zgrada iz članka 19. Učitan mora biti cijeli energetski certifikat, uključujući sve podatke koji su potrebni za izračun energetskih svojstava zgrade.

🡻 2010/31/EU (prilagođeno)

Članak 18~~13~~.

Izlaganje energetskih certifikata

1. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da u zgradama u kojima tijela javne vlasti koriste prostor ~~koji zauzima više od 500 m2 ukupne korisne podne površine~~ i u kojima se često zadržava građanstvo, a za koje je izdan certifikat u skladu s člankom 17~~12~~. stavkom 1., energetski certifikat bude izložen na uočljivom mjestu tako da bude jasno vidljiv građanstvu. ~~Od 9. srpnja 2015. taj se prag od 500 m2 spušta na 250 m2.~~

2. Države članice zahtijevaju da u zgradama u kojima više od 500 m^2 ukupne korisne podne površine zauzima prostor u kojemu se često zadržava građanstvo i za koje je izdan certifikat u skladu s člankom 17~~12~~. stavkom 1., energetski certifikat bude izložen na uočljivom mjestu tako da bude jasno vidljiv građanstvu.

3. Odredbe ~~ovog članka~~ ⌦ iz stavaka 1. i 2. ⌫ ne uključuju obvezu izlaganja preporuka iz energetskog certifikata.

⇩ novo

Članak 19.

Baze podataka o energetskim svojstvima zgrada

1. Svaka država članica uspostavlja nacionalnu bazu podataka o energetskim svojstvima zgrada koja omogućava prikupljanje podataka o energetskim svojstvima zgrada i o ukupnim energetskim svojstvima nacionalnog fonda zgrada.

Ta baza podataka mora omogućavati prikupljanje podataka povezanih s energetskim certifikatima, pregledima, putovnicom za obnovu zgrade, pokazateljem pripremljenosti za pametne tehnologije i potrošnjom energije u predmetnoj zgradi dobivenom na temelju izračuna ili očitanja brojila.

2. Baza podataka mora biti javno dostupna, u skladu s Unijinim i nacionalnim pravilima o zaštiti podataka. Države članice osiguravaju da vlasnici, najmoprimci i upravitelji zgrada te financijske institucije za zgrade u svojem ulagačkom portfelju imaju pristup cijelom energetskom certifikatu. Za zgrade koje se nude na prodaju ili iznajmljivanje, države članice osiguravaju da potencijalni najmoprimci ili kupci mogu pristupiti cijelom energetskom certifikatu.

3. Države članice na raspolaganje javnosti stavljaju informacije o udjelu zgrada u nacionalnom fondu zgrada koje su obuhvaćene energetskim certifikatima i agregiranim ili anonimiziranim podacima o energetskim svojstvima obuhvaćenih zgrada. Te javno dostupne informacije ažuriraju se barem dvaput godišnje. Anonimizirane ili agregirane podatke države članice na zahtjev stavljaju na raspolaganje javnim i istraživačkim institucijama, primjerice nacionalnim zavodima za statistiku.

4. Države članice osiguravanju da se podaci iz nacionalne baze podataka najmanje jednom godišnje dostavljaju Promatračkoj skupini za obnovu zgrada.

5. Komisija do 30. lipnja 2024. donosi provedbeni akt koji sadržava zajednički predložak za dostavljanje podataka Promatračkoj skupini za obnovu zgrada.

Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 3.

6. Kako bi se osigurala usklađenost i dosljednost podataka, države članice osiguravaju da nacionalne baze podataka o energetskim svojstvima zgrada budu interoperabilne i integrirane s drugim administrativnim bazama podataka koje sadržavaju podatke o zgradama, primjerice s nacionalnim katastrom zgrada i digitalnim dnevnicima zgrada.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 7. (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 20~~14~~.

~~Pregled sustava grijanja~~ ⌦ Pregledi ⌫

1. Države članice utvrđuju potrebne mjere za uspostavu redovitih pregleda ~~dostupnih dijelova~~ sustavâ grijanja ⇨ , ventilacije i klimatizacije ⇦ ~~ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora~~ efektivne nazivne snage veće od 70 kW~~, poput generatora topline, sustava kontrole i cirkulacijske pumpe (pumpi) koji se upotrebljavaju za grijanje zgrada~~. ⇨ Nazivna snaga sustava temelji se na zbroju nazivne snage generatorâ za grijanje i klimatizaciju. ⇦

⇩ novo

2. Države članice uspostavljaju zasebne sustave pregleda stambenih i nestambenih sustava.

3. Države članice mogu utvrditi različitu učestalost pregleda ovisno o vrsti i nazivnoj snazi sustava uzimajući u obzir troškove pregleda sustava i procijenjeno smanjenje troškova

kojim bi pregled mogao rezultirati. Sustavi se pregledavaju barem svakih pet godina. Sustavi s generatorima nazivne snage veće od 290 kW pregledavaju se barem svake dvije godine.

4. Pregledi uključuju procjenu generatora, cirkulacijskih pumpi, ventilatora i sustava kontrole. Države mogu odlučiti u sustav pregleda uključiti bilo koje dodatne sustave zgrade navedene u Prilogu I.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 7. (prilagođeno)
⇨ novo

Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti i dimenzioniranja generatora ~~topline~~ ⇨ i njegovih glavnih sastavnih dijelova ⇦ u usporedbi s potrebama ~~grijanja~~ zgrade i ~~njima se, prema potrebi,~~ uzimaju u obzir sposobnosti sustava ~~grijanja~~ ~~ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora~~ za optimizaciju njegove učinkovitosti u tipičnim ili prosječnim uvjetima rada. ⇨ Ako je to relevantno, u okviru pregleda procjenjuje se sposobnost sustava da radi s drugačijim i učinkovitijim temperaturnim postavkama uz istovremeno osiguravanje sigurnog rada sustava. ⇦

⇩ novo

Sustav pregleda uključuje procjenu dimenzioniranja ventilacijskog sustava u usporedbi sa zahtjevima zgrade i analizu mogućnosti da se rad ventilacijskog sustava optimizira u tipičnim ili prosječnim uvjetima rada.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 7. (prilagođeno)
⇨ novo

Ako nije bilo promjena u sustavu ~~grijanja~~ ~~ili u kombiniranom sustavu grijanja i ventilacije prostora~~ ili u ~~pogledu~~ potreba<u>ma</u> ~~grijanja~~ zgrade nakon pregleda provedenog u skladu s ovim ⌦ člankom ⌫ ~~stavkom~~, države članice mogu odlučiti da nije potrebno ponoviti procjenu dimenzioniranja ~~generatora topline~~. ⇨ glavnog sastavnog dijela ⇦ ⇨ ili procjenu rada na raznim temperaturama ⇦.

5~~2~~. Tehnički sustavi zgrade koji su izričito obuhvaćeni dogovorenim kriterijem energetskih svojstava ili ugovornim sporazumom u kojem se navodi dogovorena razina poboljšanja energetske učinkovitosti, poput ugovora o energetskom učinku, ili kojima upravlja operator komunalnih usluga ili mrežni operator te stoga podliježu mjerama praćenja učinkovitosti na strani sustava, izuzimaju se iz zahtjeva utvrđenih u stavku 1., pod uvjetom da je ukupni učinak takvog pristupa istovjetan onom koji proizlazi iz stavka 1.

6~~3~~. Države članice mogu, ~~umjesto stavka 1. i~~ pod uvjetom da je ukupni učinak istovjetan onom koji proizlazi iz stavka 1., odlučiti poduzeti mjere kako bi se osiguralo savjetovanje korisnika u pogledu zamjene generatorâ ~~topline~~, drugih izmjena sustava ~~grijanja~~ ~~ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora~~ i alternativnih rješenja za procjenu ⇨ rada, ⇦ učinkovitosti i odgovarajuće veličine tih sustava.

Prije primjene alternativnih mjera iz prvog podstavka ovog stavka svaka država članica ~~,~~ podnošenjem izvješća Komisiji ~~,~~ dokumentira istovjetnost učinka tih mjera s učinkom mjera iz stavka 1.

🡻 2018/1999 članak 53. stavak 5.

~~Takvo se izvješće podnosi Komisiji kao dio integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova država članica iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999.~~

🡻 2018/844 članak 1. stavak 7. (prilagođeno) ⇨ novo

74. Države članice utvrđuju zahtjeve kako bi se osiguralo da su, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo, nestambene zgrade čija je efektivna nazivna snaga sustava grijanja ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora veća od 290 kW opremljene sustavima automatizacije i kontrole zgrada do ⇨ 31. prosinca 2024. ⇦ ~~2025.~~ ⇨ Prag za nazivnu snagu treba se do 31. prosinca 2029. sniziti na 70 kW ⇦

Sustavi automatizacije i kontrole zgrada moraju biti sposobni za:

(a) neprekidno praćenje, bilježenje, analizu i omogućivanje prilagodbe korištenja energije;

(b) vrednovanje energetske učinkovitosti zgrade s obzirom na referentne vrijednosti, otkrivanje gubitaka u pogledu učinkovitosti tehničkih sustava zgrade te obavješćivanje osobe odgovorne za prostore ili tehničko upravljanje zgradom o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti; ~~i~~

(c) omogućivanje komunikacije s povezanim tehničkim sustavima zgrade i drugim uređajima unutar zgrade te interoperabilnost s tehničkim sustavima zgrade za različite vrste patentiranih tehnologija, uređaja i proizvođača.

85. Države članice ⇨ utvrđuju ⇦ ~~mogu utvrditi~~ zahtjeve kako bi se osiguralo da ⇨ od 1. siječnja 2025. nove ⇦~~su~~ stambene zgrade ⇨ i stambene zgrade koje se podvrgavaju značajnoj obnovi budu ⇦ opremljene:

(a) funkcijom trajnog elektroničkog nadzora kojim se mjeri učinkovitost sustava te se vlasnike ili upravitelje zgrada obavješćuje o znatnom smanjenju učinkovitosti i potrebnom servisiranju sustava; ~~i~~

(b) učinkovitim funkcijama kontrole za osiguravanje optimalnog generiranja, distribucije, pohrane i korištenja energije.

96. Zgrade koje su u skladu sa stavkom 74. ili 85. izuzimaju se iz zahtjeva utvrđenih u stavku 1.

🡻 novo

10. Države članice uspostavljaju sustave pregleda ili alternativne mjere, uključujući digitalne alate, za potvrđivanje da se obavljenim građevinskim radovima i radovima na obnovi postižu predviđena energetska svojstva i da su u skladu s minimalnim zahtjevima energetskih svojstava kako su utvrđeni u građevinskim propisima.

11. Države članice kao prilog planu obnove zgrada iz članka 3. navode sažetak analize sustavâ pregleda i njihovih rezultata. Države članice koje su odabrale alternativne mjere iz stavka 6. ovog članka navode sažetu analizu i rezultate tih alternativnih mjera.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 7.

Članak 15.

Pregled sustava klimatizacije

1. Države članice utvrđuju potrebne mjere za uspostavu redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava klimatizacije ili kombiniranih sustava klimatizacije i ventilacije efektivne nazivne snage veće od 70 kW. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti i dimenzioniranja sustava klimatizacije u usporedbi s potrebama hlađenja zgrade i njima se, prema potrebi, uzimaju u obzir sposobnosti sustava klimatizacije ili kombiniranog sustava klimatizacije i ventilacije za optimizaciju njegove učinkovitosti u tipičnim ili prosječnim uvjetima rada.

Ako nije bilo promjena u sustavu klimatizacije ili u kombiniranom sustavu klimatizacije i ventilacije ili u pogledu potreba hlađenja zgrade nakon pregleda provedenog u skladu s ovim stavkom, države članice mogu odlučiti da nije potrebno ponoviti procjenu dimenzioniranja sustava klimatizacije.

Države članice koje zadržavaju strože zahtjeve u skladu s člankom 1. stavkom 3. izuzete su od obveze da o njima obavijeste Komisiju.

2. Tehnički sustavi zgrade koji su izričito obuhvaćeni dogovorenim kriterijem energetskih svojstava ili ugovornim sporazumom u kojem se navodi dogovorena razina poboljšanja energetske učinkovitosti, poput ugovora o energetskom učinku, ili kojima upravlja operator komunalnih usluga ili mrežni operator te stoga podliježu mjerama praćenja učinkovitosti na strani sustava, izuzimaju se iz zahtjeva utvrđenih u stavku 1., pod uvjetom da je ukupni učinak takvog pristupa istovjetan onom koji proizlazi iz stavka 1.

3. Države članice mogu umjesto stavka 1. i pod uvjetom da je ukupni učinak istovjetan onom koji proizlazi iz stavka 1. odlučiti poduzeti mjere kako bi se osiguralo savjetovanje korisnika u pogledu zamjene sustavâ klimatizacije ili kombiniranih sustava klimatizacije i ventilacije, drugih izmjena sustava klimatizacije ili kombiniranog sustava klimatizacije i ventilacije i alternativnih rješenja za procjenu učinkovitosti i odgovarajuće veličine tih sustava.

Prije primjene alternativnih mjera iz prvog podstavka ovog stavka svaka država članica, podnošenjem izvješća Komisiji, dokumentira istovjetnost učinka tih mjera s učinkom mjera iz stavka 1.

↓ 2018/1999 članak 53. stavak 6

Takvo se izvješće podnosi Komisiji kao dio integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova država članica iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 7.

4. Države članice utvrđuju zahtjeve kako bi se osiguralo da su, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo, nestambene zgrade čija je efektivna nazivna snaga sustava klimatizacije ili kombiniranih sustava klimatizacije i ventilacije veća od 290 kW opremljene sustavima automatizacije i kontrole zgrada do 2025.

Sustavi automatizacije i kontrole zgrada moraju biti sposobni za:

~~(a) neprekidno praćenje, bilježenje, analizu i omogućivanje prilagodbe korištenja energije;~~

~~(b) vrednovanje energetske učinkovitosti zgrade s obzirom na referentne vrijednosti, otkrivanje gubitaka u pogledu učinkovitosti tehničkih sustava zgrade te obavješćivanje osobe odgovorne za prostore ili tehničko upravljanje zgradom o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti; i~~

~~(c) omogućivanje komunikacije s povezanim tehničkim sustavima zgrade i drugim uređajima unutar zgrade te interoperabilnost s tehničkim sustavima zgrade za različite vrste patentiranih tehnologija, uređaja i proizvođača.~~

~~5. Države članice mogu utvrditi zahtjeve kako bi se osiguralo da su stambene zgrade opremljene:~~

~~(a) funkcijom trajnog elektroničkog nadzora kojim se mjeri učinkovitost sustava te se vlasnike ili upravitelje zgrada obavješćuje o znatnom smanjenju učinkovitosti i potrebnom servisiranju sustava;~~

~~(b) učinkovitim funkcijama kontrole za osiguravanje optimalnog generiranja, distribucije, pohrane i korištenja energije.~~

~~6. Zgrade koje su u skladu sa stavkom 4. ili 5. izuzimaju se iz zahtjeva utvrđenih u stavku 1.~~

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 21~~16~~.

Izvješća o pregledu sustava grijanja ⌦ , ventilacije ⌫ i klimatizacije

1. Izvješće o pregledu izdaje se nakon svakog pregleda sustava grijanja ⇨ , ventilacije ⇦ odnosno klimatizacije. Izvješće o pregledu sadrži rezultat pregleda obavljenog u skladu s člankom 20~~14~~. ~~ili 15.~~ i uključuje preporuke za troškovno učinkovito poboljšanje energetskih svojstava pregledanog sustava.

~~Preporuke se~~ ⌦ Te se preporuke ⌫ mogu temeljiti na usporedbi energetskih svojstava pregledanog sustava s energetskim svojstvima najboljeg raspoloživog i izvedivog sustava i sustava sličnoga tipa kod kojeg sve relevantne komponente postižu razinu energetskih svojstava koju predviđa mjerodavno zakonodavstvo.

2. Izvješće o pregledu predaje se vlasniku odnosno najmoprimcu zgrade.

⇩ novo

3. Izvješće o pregledu učitava se u nacionalnu bazu podataka o energetskim svojstvima zgrada u skladu s člankom 19.

↓ 2010/31/EU (prilagođeno) ⇨ novo

Članak 22~~17~~.

Neovisni stručnjaci

1. Države članice osiguravaju da energetsko certificiranje zgrada ⇨ , uvođenje putovnica za obnovu, procjenu pripremljenosti za pametne tehnologije ⇦ ~~i~~te preglede sustava grijanja i klimatizacije provode kvalificirani ~~i~~/ili ⇨ certificirani ⇦ ~~akreditirani~~ stručnjaci na neovisan način, bilo da se radi o samostalno zaposlenim osobama ili zaposlenicima javnih tijela ili privatnih poduzeća.

Stručnjaci se ~~akreditiraju~~ ⇨ certificiraju u skladu s člankom 26 Direktive (EU) …/… [preinaka Direktive o energetskoj učinkovitosti] ⇦ ~~na temelju~~uzimajući u obzir njihovu stručnost~~i~~.

2. Države članice javnosti stavljaju na raspolaganje informacije o izobrazbi i ~~akreditacijama~~ ⇨ certifikatima ⇦ . Države članice osiguravaju da se javnosti stave na raspolaganje popisi kvalificiranih ~~i~~/ili ~~akreditiranih~~ ⇨ certificiranih ⇦ stručnjaka ili popisi ~~akreditiranih~~ ⇨ certificiranih ⇦ poduzeća koja nude usluge tih stručnjaka i da se ti popisi redovito ažuriraju.

⇩ novo

Članak 23.

Certificiranje građevinskih stručnjaka

1. Države članice osiguravaju odgovarajuću razinu stručnosti građevinskih stručnjaka koji provode integriranu obnovu u skladu s člankom 26. [preinačene Direktive o energetskoj učinkovitosti]

2. Ako je to primjereno i izvedivo, države članice osiguravaju da sustav certificiranja ili slični sustavi budu dostupni pružateljima usluga integrirane obnove ako to nije obuhvaćeno člankom 18. stavkom 3. Direktive (EU) 2018/2001 [izmijenjena Direktiva o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora] ili člankom 26. Direktive (EU) …/… [preinaka Direktive o energetskoj učinkovitosti].

↓ 2010/31/EU (prilagođeno) ⇨ novo

Članak 24~~18~~.

Neovisni sustav kontrole

1. Države članice osiguravaju uspostavu neovisnih sustava kontrole energetskih certifikata ⇨ u skladu s Prilogom VI. te uspostavu neovisnih sustava kontrole za putovnice za obnovu, pokazatelje pripremljenosti za pametne tehnologije ⇦ i izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije ~~u skladu s Prilogom II~~. Države članice mogu uspostaviti odvojene sustave za kontrolu energetskih certifikata ⇨ , putovnica za obnovu, pokazatelja

pripremljenosti za pametne tehnologije ⇦ i ~~kontrolu~~ izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije.

2. Države članice mogu prenijeti odgovornost za provedbu neovisnih sustava kontrole.

Države članice koje se za to odluče osiguravaju da se neovisni sustavi kontrole provode u skladu s Prilogom VI~~II~~.

3. Države članice zahtijevaju da se energetski certifikati ⇨ , putovnice za obnovu, pokazatelji pripremljenosti za pametne tehnologije ⇦ i izvješća o pregledu iz stavka 1. stave na raspolaganje nadležnim vlastima ili tijelima na njihov zahtjev.

🡻 2018/844 članak 1. stavak 8. (prilagođeno) ⇨ novo

Članak 25~~19~~.

Preispitivanje

Komisija uz pomoć odbora ~~osnovanog~~ ⌦ iz ⌫ članka~~om~~ 30.~~26.~~ preispituje ovu Direktivu najkasnije do ⇨ kraja 2027. ⇦ ~~1. siječnja 2026.~~ u svjetlu stečenih iskustava i napretka učinjenog tijekom njezine primjene te prema potrebi daje prijedloge.

U okviru tog preispitivanja ⇨ Komisija procjenjuje ostvaruje li se primjenom ove Direktive u kombinaciji s drugim zakonodavnim instrumentima koji se odnose na pitanja energetske učinkovitosti i emisija stakleničkih plinova iz zgrada, posebno putem utvrđivanja cijene ugljika, dovoljan napredak prema postizanju potpuno dekarboniziranog fonda zgrada s nultim emisijama do 2050., te je li potrebno uvesti dodatne obvezujuće mjere na razini Unije, posebno obvezne minimalne standarde energetskih svojstava u cijelom fondu zgrada. ⇦ Komisija ispituje ⌦ i ⌫ načine na koje bi države članice mogle primijeniti integrirane pristupe na razini okruga ili susjedstva u politici Unije o zgradama i energetskoj učinkovitosti, pritom osiguravajući da svaka zgrada ispunjava minimalne zahtjeve energetskih svojstava, na primjer s pomoću općih programa obnove koji se primjenjuju na određeni broj zgrada u prostornom kontekstu umjesto u kontekstu pojedinačne zgrade. ~~Komisija osobito procjenjuje potrebu za daljnjim poboljšanjem energetskih certifikata u skladu s člankom 11.~~

🡻 2018/844 članak 1. stavak 9. (prilagođeno)

~~*Članak 19.a*~~

~~**Studija izvedivosti**~~

~~Komisija prije 2020. zaključuje studiju izvedivosti, pojašnjavajući mogućnosti i vremenski okvir uvođenja pregleda samostalnih ventilacijskih sustava i neobveznih putovnica za obnovu zgrada koje su dopuna energetskim certifikatima, kako bi se osigurao dugoročni plan postupne obnove određene zgrade koji se temelji na kriterijima kvalitete i izrađuje nakon energetskog pregleda te u kojem su opisane relevantne mjere i radovi obnove kojima bi se mogla poboljšati energetska svojstva.~~

↓ 2010/31/EU
⇨ novo

Članak 26~~20~~.

Obavješćivanje

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi vlasnici i najmoprimci zgrada ili samostalnih uporabnih cjelina zgrada ⇨ te svi relevantni sudionici na tržištu ⇦ bili obaviješteni o različitim metodama i praksi kojima se mogu poboljšati energetska svojstva. ⇨ Države članice posebno poduzimaju potrebne mjere za pružanje prilagođenih informacija ranjivim kućanstvima. ⇦

↓ 2018/844 članak 1. stavak 10.

2. Države članice vlasnicima ili najmoprimcima zgrada osobito pružaju informacije o energetskim certifikatima, među ostalim o njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim mjerama i, prema potrebi, financijskim instrumentima za poboljšanje energetskih svojstava zgrade te o zamjeni kotlova na fosilna goriva održivijim alternativama. Države članice pružaju informacije putem pristupačnih i transparentnih savjetodavnih alata poput savjeta o obnovi i jedinstvenih kontaktnih točaka (one-stop-shops).

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

Komisija na zahtjev država članica pomaže državama članicama u provođenju informativnih kampanja za potrebe stavka 1. i prvog podstavka ovog stavka, koje mogu biti predmet programa Unije.

3. Države članice osiguravaju da se svima koji su odgovorni za provedbu ove Direktive stave na raspolaganje smjernice i izobrazba. Te smjernice i izobrazba bave se važnošću poboljšanja energetskih svojstava i omogućuju da se kod planiranja, projektiranja, građenja i ~~rekonstrukcije~~ ⌦ obnove ⌫ industrijskih i stambenih područja razmotri optimalna kombinacija poboljšanja energetske učinkovitosti, ⇨ smanjenja emisija stakleničkih plinova, ⇦ korištenja energije iz obnovljivih izvora i korištenja daljinskoga grijanja i hlađenja. ⇨ Te smjernice i izobrazba mogu se baviti i strukturnim poboljšanjima, prilagodbom klimatskim promjenama, zaštitom od požara, rizicima povezanima s pojačanom seizmičkom aktivnošću, uklanjanjem opasnih tvari, uključujući azbest, ispuštanjem tvari koje onečišćuju zrak (uključujući sitne čestice) te pristupačnošću za osobe s invaliditetom. ⇦

4. Komisija se poziva da stalno poboljšava svoje usluge obavješćivanja, posebno internetske stranice koje su uređene kao europski portal za energetsku učinkovitost zgrada usmjeren prema građanima, stručnjacima i nadležnim tijelima, kako bi državama članicama pomogla u njihovim naporima obavješćivanja i osvješćivanja. Informacije na tim internetskim stranicama mogu sadržavati poveznice na relevantno zakonodavstvo Europske unije te nacionalno, regionalno i lokalno zakonodavstvo, poveznice na internetske stranice EUROPA koje sadrže nacionalne planove djelovanja u vezi s energetskom učinkovitosti, poveznice na raspoložive financijske instrumente te primjere najbolje prakse na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Komisija u kontekstu Europskog fonda za regionalni razvoj, ⇨ Kohezijskog fonda i Fonda za pravednu tranziciju ⇦ nastavlja i dodatno intenzivira svoje usluge obavješćivanja, s ciljem olakšavanja korištenja raspoloživih sredstava, pružajući pomoć i

informacije zainteresiranim dionicima, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, u pogledu mogućnosti financiranja, uzimajući u obzir posljednje izmjene regulatornog okvira.

Članak 27~~21~~.

Savjetovanje

Kako bi se olakšala učinkovita provedba ⌦ ove ⌫ Direktive, države ~~se~~ članice u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom i prema potrebi ~~savjetuju~~provode savjetovanje s relevantnim dionicima, uključujući lokalna i regionalna tijela. To savjetovanje posebno je važno za primjenu člana~~a~~ka ~~9. i~~ 26~~20~~.

Članak 28~~22~~.

Prilagođavanje Priloga I. tehničkom napretku

Komisija ~~prilagođava točke 3. i 4. Priloga I. tehničkom napretku putem~~ ⌦ donosi ⌫ ~~delegiranih akata~~delegirane akte u skladu s članko~~cima~~ 29~~23~~.~~, 24. i 25.~~ ⌦ radi prilagodbe točaka 4. i 5. Priloga I. tehničkom napretku ⌫ .

🡻 2018/844 članak 1. stavak 11.
⇨ novo

Članak 29~~23~~.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članaka 6~~5~~., ⇨ 7., 10., ⇦ 13~~8~~. i ~~članka~~ 28~~22~~. dodjeljuje se Komisiji na ⇨ neodređeno ⇦ razdoblje ~~od pet godina~~ počevši od ⇨ [datuma stupanja na snagu ove Direktive] ⇦ ~~9. srpnja 2018.~~. ~~Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.~~

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 6~~5~~., ⇨ 7., 10., ⇦ 13~~8~~. i 28~~22~~. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 6~~5~~., ⇨ 7., 10., ⇦ 13~~8~~. ili 28~~22~~. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti

prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

↓ 2018/844 članak 1. stavak 13.

Članak 30~~26~~.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

↓ 2010/31/EU (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 31~~27~~.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju u slučaju povrede nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice ~~Komisiji dostavljaju te odredbe najkasnije do 9. siječnja 2013. te je~~ ⌦ Komisiju ⌫ bez odlaganja obavješćuju o svim ~~naknadnim~~ izmjenama koje ~~na njih~~ utječu ⌦ na odredbe priopćene u skladu s člankom 27. Direktive 2010/31/EU ⌫ .

Članak 32~~28~~.

Prenošenje

1. Države članice ~~donose i objavljuju~~ stavljaju na snagu zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člancima ~~2. do 18.,~~ ⇨ od 1. do 3., od 5. do 26., 29. i 32. ⇦ te ~~člancima 20. i 27. najkasnije do 9. srpnja 2012.~~ ⇨ prilozima od I. do III. i od V. do IX. do […] ⇦. ⌦ Tekst tih mjera i korelacijsku tablicu odmah dostavljaju Komisiji. ⌫

~~Što se tiče članaka 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. i 27., one primjenjuju te odredbe najkasnije od 9. siječnja 2013. Što se tiče članaka 4., 5., 6., 7., 8., 14., 15. i 16., one primjenjuju te odredbe na zgrade u kojima su smještena tijela javne vlasti najkasnije od 9. siječnja 2013., a na ostale zgrade najkasnije od 9. srpnja 2013. One mogu odgoditi primjenu članka 12. stavaka 1. i 2., u odnosu na pojedinačne samostalne uporabne cjeline zgrade koje se iznajmljuju, do 31. prosinca 2015. Ipak, to ne smije dovesti do izdavanja manjeg broja certifikata nego što bi ih bilo izdano na temelju primjene Direktive 2002/91/EZ u dotičnoj državi članici.~~ Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One također sadržavaju izjavu da se upućivanja na d~~D~~irektivu ~~2002/91/EZ~~ ⌦ koja je ovom Direktivom stavljena izvan snage ⌫ smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja te formulaciju te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 33~~29~~.

Stavljanje izvan snage

Direktiva ⌦ 2010/31/EU ⌫ ~~2002/91/EZ~~, kako je izmijenjena ~~Uredbom~~ ⌦ aktima navedenima ⌫ ~~navedenom~~ u Prilog~~a~~u VIII.~~IV.~~ dijelu A,~~ovim se~~ stavlja se izvan snage s učinkom od ⌦ […] ⌫ ~~1. veljače 2012.~~, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu ~~roka~~ ⌦ rokova ⌫ za njezino prenošenje u nacionalno pravo i ⌦ datuma ⌫ primjene ~~Direktive~~ ⌦ direktiva ⌫ kako je navedeno u Prilogu VIII~~IV~~. dijelu B.

Upućivanja na ~~D~~ddirektivu ~~2002/91/EZ~~ ⌦ koja je stavljena izvan snage ⌫ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IX~~V~~.

Članak 34~~30~~.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

⌦ Članci 4., 27., 28., 30., 31. i od 33. do 35. te Prilog IV. primjenjuju se od [dana nakon datuma iz članka 32. stavka 1.].

⌫*Članak 35~~31~~.*

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*